

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES



ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

«Κοινωνικές Αναπαραστάσεις της LGBTQ+ Κοινότητας στην Ελληνική
Τηλεόραση»

Μουταφίδης Δημήτρης

(Α.Μ. 0320Μ014)

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΘΗΝΑ 2023

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χριστιάνα Κωνσταντοπούλου, Καθηγήτρια, τμήμα Κοινωνιολογίας,
Πάντειον Πανεπιστήμιο (επιβλέπουσα)

Άννα Λυδάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια, τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειον
Πανεπιστήμιο

Αλεξάνδρα Χαλκιά, Καθηγήτρια, τμήμα Κοινωνιολογία, Πάντειον
Πανεπιστήμιο



Copyright © Μουταφίδης Δημήτρης, 2023

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διπλωματικής εργασίας εξ' ολοκλήρου ή τμήματος αυτής για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της διπλωματικής εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα πρώτα από όλα να ευχαριστήσω την κυρία Κωνσταντοπούλου και να εκφράσω την αμέριστη εκτίμηση μου προς το πρόσωπο της για την επιστημονική καθοδήγηση της και την εξαιρετική συνεργασία που είχαμε κατά την συγγραφή της εργασίας. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές με τους οποίους συνεργάστηκα τα δύο αυτά χρόνια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών για τις γνώσεις τις οποίες μου πρόσφεραν. Τέλος θέλω να ευχαριστήσω τα κοντινά μου άτομα για την ψυχολογική υποστήριξη που μου πρόσφεραν και μου προσφέρουν.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	4
Abstract	5
Εισαγωγή.....	6
Κεφάλαιο 1. Θεωρία των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων	7
Κεφάλαιο 2. Ο Ρόλος των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας.....	10
Κεφάλαιο 3. Η ΛΟΑΤΚ+ Κοινότητα.....	13
3.1 Αποσαφήνιση των Ορισμών	13
3.2 Δικαιώματα και Νόμοι Σχετικά με την ΛΟΑΤΚ+ Κοινότητα στην Ελλάδα.....	14
3.3 Ιστορία της Αναπαράστασης των ΛΟΑΤΚ+ Ατόμων στην Ελληνική Μυθοπλασία	16
Κεφάλαιο 4. Ερευνητικό Πλαίσιο.....	19
4.1 Σκοπός	19
4.2 Ερευνητικά Ερωτήματα.....	19
4.3 Μεθοδολογία.....	19
4.4 Επιλογή Ερευνητικού Δείγματος.....	21
Κεφάλαιο 5. Θεματικές Κατηγορίες από την Ανάλυση Περιεχομένου των Επιλεγμένων Σειρών	24
5.1 Κυρίαρχες Απόψεις Ως Προς την Ηθική των ΛΟΑΤΚ+ Ατόμων.....	24
5.2 Κοινωνική Βία Απέναντι σε ΛΟΑΤΚ+ Άτομα.....	25
5.3 Προβλήματα Εκδήλωσης Διαφορετικότητας στον Κοινωνικό Περίγυρο	26
5.4 Δικαιώματα ΛΟΑΤΚ+ Κοινότητας.....	28
5.5 Κυρίαρχο Πλαίσιο Έμφυλου Προσδιορισμού και ο Αντίκτυπος στην ΛΟΑΤΚ+ Ταυτότητα.....	30
5.5.1 Ο προκαθορισμός των έμφυλων ρόλων	30
5.5.2 Η Ομοφυλοφιλία ως «Παρέκκλιση» από την «Κανονικότητα» της Ετεροφυλοφιλίας	32
Συμπεράσματα	34
Βιβλιογραφία	43
Παράρτημα.....	46

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αποτελεί μία προσπάθεια διερεύνησης του τρόπου κατά τον οποίο παρουσιάζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στην ελληνική τηλεόραση μέσω της μυθοπλασίας. Ο λόγος που επιλέχθηκε η συγκεκριμένη θεματική είναι ότι σήμερα, περισσότερο από ποτέ, τα ΛΟΑΤΚ+ θέματα έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο σε συζητήσεις για την ισότητα, καθώς επίσης και το ενδιαφέρον που παρουσιάζει μία έρευνα που σχετίζεται τόσο με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όσο και με τις Κοινωνικές Αναπαραστάσεις που διοχετεύονται και αποκρυσταλλώνονται μέσω αυτών. Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης μας έρευνας αναλύθηκαν τρεις τηλεοπτικές σειρές με μεγάλη τηλεθέαση (Η Πολυκατοικία, Κάτω Παρτάλι και Εθνική Ελλάδος). Πιο συγκεκριμένα εστίασαμε στις ιστορίες γύρω από τους ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες, Μάρκο, Χρήστο και Μπέτυ από την σειρά «Πολυκατοικία», Μανώλη από την σειρά «Κάτω Παρτάλι» και Χρήστο και Ρίτσαρντ από την σειρά «Εθνική Ελλάδος», τρεις από τις πιο επιτυχημένες παραγωγές της σύγχρονης ελληνικής τηλεόρασης. Η ερευνητική μέθοδος που επιλέχθηκε, είναι η ανάλυση περιεχομένου, ως η πιο κατάλληλη για το συγκεκριμένο ερευνητικό αντικείμενο και αρκετό υλικό, κυρίως για το θεωρητικό μέρος αντλήθηκε από την σχετική επιστημονική βιβλιογραφία. Αρχικά, αναλύεται όλο το θεωρητικό κομμάτι, στο οποίο βασίζονται τα ερευνητικά μας ερωτήματα και στην συνέχεια ακολουθεί το ερευνητικό μέρος, όπου παρατίθεται όλο το υλικό, που αντλήθηκε από την έρευνα (σε παράρτημα περιγράφονται οι υποθέσεις των σειρών. Συμπερασματικά παρά τα θετικά βήματα που έχουν γίνει σε σχέση με απεικονίσεις του παρελθόντος, υπάρχουν ακόμα αρκετά στερεότυπα στον τρόπο που παρουσιάζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στην ελληνική τηλεόραση.

Λέξεις - Κλειδιά: ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα, Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, μυθοπλασία, κοινωνικές αναπαραστάσεις, ελληνική κοινωνία

Abstract

The present research is an attempt to investigate the way in which LGBTQ+ people are presented on Greek television through fictional productions. The reason for choosing this topic is that today, more than ever, LGBTQ+ issues have a leading role in discussions about equality, in addition it is of sociological interest to investigate Social Representations conveyed and crystalized by mass media. For the needs of the research, three television series were analyzed, "Polykatoikia", "Kato Partali" and "Ethniki Ellados". More specifically we focused on the LGBTQ+ characters, Markos, Christos and Betty from the series "Polykatoikia", Manolis from the series "Kato Partali" and Christos and Richard from the series "Ethniki Ellados", three of the most successful productions of contemporary Greek television. The research method chosen, as the most suitable for the specific research object, is content analysis and big part of the material, mainly for the theoretical part, was drawn from the relevant scientific literature. Firstly, the entire theoretical part, which frames our research questions, is analyzed, followed by the research part, where all the material drawn from the research is listed. In conclusion, even though a lot of progress has been made, especially in contrast with earlier depictions, there still a lot of stereotypes present in the way that LGBTQ+ people are presented on Greek television programs.

Key- Words: LGBTQ+ community, Mass Media, fiction, social representations, Greek society

Εισαγωγή

Μέχρι το πολύ πρόσφατο παρελθόν τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα ήταν ενός είδους κοινωνικό υπόστρωμα. Υπήρχαν νόμοι που ουσιαστικά απαγόρευαν την ύπαρξη των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων, με αποτέλεσμα το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να αναγκάζονται να διατηρούν την ταυτότητα τους κρυφή. Όταν γινόταν γνωστό πως κάποιο άτομο ήταν μέρος της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας, αντιμετώπιζονταν ως «ανώμαλο» και «μη-φυσιολογικό», και ωθούνταν στο περιθώριο και στην κοινωνική εξαθλίωση. Σήμερα, φαίνεται η κατάσταση να έχει αλλάξει προς το καλύτερο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πολλά από τα προβλήματα του παρελθόντος δεν υπάρχουν ακόμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η δυσκολία εύρεσης εργασίας για τα τρανς άτομα, με αποτέλεσμα μεγάλο ποσοστό αυτών να ωθούνται στην σεξεργασία.

Σε αυτά τα πλαίσια, ιδιαίτερο ενδιαφέρον αποτελεί, το να ιδωθεί και να αποτυπωθεί ο τρόπος, με τον οποίο η ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα προβάλλεται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Ιδιαίτερο νόημα έχει, να ερευνηθεί αν η κοινωνική αναπαράσταση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων μέσα από τη μυθοπλασία και συγκεκριμένα μέσω των σειρών που θα αναλυθούν παρακάτω, φέρνει στο φως κυρίαρχες τάσεις και νοοτροπίες σχετικά με την κοινωνική αντίληψη των ελληνικών κοινωνιών για την σεξουαλική ταυτότητα και την ταυτότητα φύλου, τάσεις οι οποίες συντηρούνται και εκτός τηλεοπτικής πραγματικότητας, στην καθημερινότητα των ανθρώπων.

Σκοπός αυτής της διατριβής είναι να γίνει προσπάθεια να απαντηθούν ορισμένα ερωτήματα σχετικά με τις κοινωνικές αναπαραστάσεις της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας. Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης κοινωνικής έρευνας διατυπώθηκαν τέσσερα ερωτήματα.

Αρχικά, τίθεται το καίριο ερώτημα, σχετικά με τον τρόπο που παρουσιάζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στην ελληνική τηλεόραση μέσω της μυθοπλασίας. Ακολουθεί το ερώτημα, σχετικά με το ποιες πτυχές της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας παρουσιάζονται στις σειρές που μελετήσαμε. Στη συνέχεια γεννάται το ερώτημα, για το σε ποιον βαθμό έχει αλλάξει η παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων σε σχέση με τις πιο στερεοτυπικές μορφές του παρελθόντος. Τέλος, είναι σημαντικό να απαντηθεί και το σε ποιον βαθμό έχει επηρεάσει η ευρύτερη κοινωνική αποδοχή της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας την παρουσίαση της στις σειρές μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης. Τα τέσσερα αυτά ερωτήματα θα οδηγήσουν και θα κατευθύνουν όλη την πορεία της ανάλυσης, περνώντας από το θεωρητικό στο ερευνητικό μέρος, ώστε ολοκληρώνοντας την εργασία, να μπορούν να απαντηθούν.

Κεφάλαιο 1. *Θεωρία των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων*

Βασικός θεμελιωτής της θεωρίας των κοινωνικών αναπαραστάσεων είναι ο Serge Moscovici. Σύμφωνα με τον Γάλλο κοινωνικό ψυχολόγο, οι κοινωνικές αναπαραστάσεις βρίσκονται στον πυρήνα της ίδιας της κατασκευής και της εμπειρίας του κοινωνικού, της ψυχοκοινωνικής ύπαρξης, και της εξέλιξης των ατομικών και συλλογικών υποκειμένων, επιτρέποντας στα πρόσωπα την καθημερινή συνύπαρξη, ανταλλαγή, επικοινωνία και δράση στις πολύπλοκες κοινωνίες μας.¹ Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις συνδυάζουν μια σημασιολογική γνώση και μία πεποίθηση σύμφωνα με τις οποίες τα άτομα ζουν. Αυτό είναι που τους προσδίδει και ένα χαρακτήρα «πραγματικότητας».² Ουσιαστικά, οι κοινωνικές αναπαραστάσεις, επηρεασμένες από κοινωνικό-ιστορικούς και πολιτισμικούς παράγοντες, που γίνονται ορατοί μέσω μίας μακρό-κοινωνικής οπτικής, διαμορφώνουν την «κοινωνική συνείδηση» που μοιράζονται τα άτομα μίας κοινωνίας.

Η σχέση αυτή, μεταξύ κοινωνικού και ατομικού, και το πως το πρώτο επηρεάζει το δεύτερο, αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι των κοινωνικών αναπαραστάσεων. Ο ατομικός νους μπορεί να παρατηρήσει και να στοχαστεί, ενώ ο κοινωνικός νους «κουβαλάει» τις πεποιθήσεις και τα πιστεύω που έχουν διαμορφώσει, και συνεχίζουν να ανακατασκευάζουν, την κοινωνική πραγματικότητα, και ως εκ τούτου, φέρνει μαζί του και τις αυταπάτες και δοξασίες που τον διέπουν. Έτσι φαίνεται ο ατομικός νους να είναι πιο ικανός να φτάσει στην αντικειμενική αλήθεια και να την κατακτήσει. Αυτή την ιδέα, ο Moscovici ονόμασε το σκάνδαλο της κοινωνικής πραγματικότητας, αναφερόμενος σε μία κοινωνία η οποία τοποθετεί σε ρόλο πρωταγωνιστή την ορθή σκέψη και την επιστήμη, αποτάσσεται κάθε είδους δεισιδαιμονία και προκαταλήψεις, όμως εν τέλει εκείνες είναι που την οδηγούν και διέπουν το σύνολο των αντιλήψεων και της κοινωνικής ζωής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτό αποτελεί ο τρόπος που ο κοινός νους οι καθημερινές συζητήσεις και τα μέσα επικοινωνίας «προσεγγίζουν» και «κατανοούν» το AIDS ως μία ασθένεια-τιμωρία μιας σεξουαλικά υπερ-επιτρεπτικής, ηθικά εκφυλισμένης, αρνησίθρησκης και «παρα-φύσιν» κοινωνίας.³

Ο Moscovici βασίστηκε στον Durkheim για να αναλύσει αυτή την αντίθεση μεταξύ ατομικού και κοινωνικού. Για τον Durkheim στη θρησκευτική λατρεία ιερά και θεσμικά πράγματα εικονοποιούνται στο πνεύμα και αρχίζουν να υπάρχουν στο βαθμό που και άλλοι το μοιράζονται.⁴ Επομένως οι ατομικές συμπεριφορές, τουλάχιστον αυτές που θα θεωρηθούν εν τέλει «αποδεκτές» αποτελούν προϊόν των συλλογικών αναπαραστάσεων που μοιράζονται τα άτομα μεταξύ τους. Και αυτό επειδή ο Durkheim δεν πιστεύει ότι η ελεύθερη σύνδεση ιδεών, μέσω της ελεύθερης παρατήρησης του αισθητού κόσμου από το άτομο είναι ικανή να οδηγήσει σε κάποιου είδους

¹ Νικόλας Χρηστάκης και Νίκος Καλαμπαλίκης, *Εισαγωγή στην Επιστημολογία των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων και την Ψυχολογία του Κοινωνικού Μέσω της Σκέψης του Serge Moscovici* στο *Επιστήμη και Κοινωνία* τεύχος 35, σ.189, 2017

² Serge Moscovici, *Το Σκάνδαλο της Κοινωνικής Σκέψης*, σ.46 (Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017)

³ Νικόλας Χρηστάκης και Νίκος Καλαμπαλίκης, *Εισαγωγή στην Επιστημολογία των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων και την Ψυχολογία του Κοινωνικού Μέσω της Σκέψης του Serge Moscovici* στο *Επιστήμη και Κοινωνία* τεύχος 35, σ.196, 2017

⁴ Όπως Παραπάνω σ.196

αναπαράσταση. Η κοινωνία είναι αυτή η οποία μέσω των θεσμών και των τελετουργιών της μπορεί να δημιουργήσει κάτι αρκετά υπερβατικό για μοιρασθεί στα άτομα, όπως επίσης και να διαρκέσει στον χρόνο χωρίς να χαθεί.

Όμως, μιλώντας για τα παραπάνω, ο Durkheim αναφερόταν σε αυτό που ο ίδιος ονόμαζε συλλογικές αναπαραστάσεις. Σε τούτο το σημείο ο Moscovici διαφοροποιείται από τον Γάλλο κοινωνιολόγο, καθώς ο ίδιος μας μιλάει για κοινωνικές αναπαραστάσεις. Για τον Durkheim η αναπαράσταση (α) περιλαμβάνει μια ευρεία τάξη νοητικών μορφών (επιστήμες, θρησκείες κ.λπ.), συνεκτικών και αμετάβλητων, που προσδιορίζουν τις μεταβλητές ατομικές αντιλήψεις· (β) είναι συλλογική στον βαθμό που είναι μοναδική και τα μέλη μιας κοινωνίας (υποχρεούνται να) τη μοιράζονται ομοιογενώς. Σήμερα δύσκολα μπορούμε να υποθέσουμε πως μια κοινωνία, έστω κι αν κυριαρχείται από την παράδοση, είναι τόσο "κλειστή" και ομοιόμορφη που όλα της τα μέλη μοιράζονται μια ίδια αναπαράσταση (σαν να ήταν αίρεση ή μονοκομματικό σύστημα).⁵

Έτσι ο Moscovici, διακρίνει πάρα πολλές αναπαραστάσεις στην σημερινή κοινωνία, καθώς και ότι η επικοινωνία είναι αυτή που τις συνδέει μεταξύ του ατομικού και συλλογικού επιπέδου. Τούτο, σε συνδυασμό με την συνεχή ανάπλαση των ιδεών σε μια κοινωνία που συνεχώς προσπαθεί να εξελιχθεί, αναγκάζει τις αναπαραστάσεις να επικοινωνούν και να αλληλοεπιδρούν. Το γεγονός αυτό είναι που τις κάνει να είναι κοινωνικές και όχι συλλογικές. Επιπλέον, στην ανάλυση του αυτή, ο Moscovici δημιουργεί τρεις κατηγορίες κοινωνικών αναπαραστάσεων, πρώτον οι ηγεμονικές, οι οποίες είναι πολύ κοντά στις κοινωνικές όπως τις περιγράφουν ο Durkheim και ο Levy-Bruhl, τις μοιράζονται όλα τα μέλη μιας ισχυρά δομημένης ομάδας (έθνος ή κόμμα), τείνουν να είναι ομοιόμορφες, συμπαγείς, καταναγκαστικές και δίνουν τον τόνο στις συμβολικές και συναισθηματικές πρακτικές. Δεύτερον οι αυτονομημένες (ή χειραφετημένες), ακολουθούν τρόπον τινά τον δικό τους δρόμο με βάση τις κοινωνικές συναλλαγές ως προς σημαντικά θέματα (π.χ. οι κοινωνικές αναπαραστάσεις της υγείας και της ασθένειας, που συνδυάζουν έννοιες και εμπειρίες προερχόμενες από τον κόσμο της ιατρικής με αυτόν της καθημερινής ζωής) Τέλος οι πολεμικές, οι οποίες γεννώνται από τη διομαδική σύγκρουση (έστω και αν η κοινωνία στο σύνολό της δεν μοιράζεται αυτή τη σύγκρουση) και συχνά εκφράζονται μέσω του διαλόγου με έναν φανταστικό συνομιλητή.⁶ Με αυτό τον τρόπο λοιπόν διαχώρισε τις κοινωνικές από τις συλλογικές αναπαραστάσεις ο Moscovici.

Μετά αυτή τη σύντομη αναφορά στην σύλληψη των κοινωνικών αναπαραστάσεων, ήρθε η ώρα να απαντήσουμε στο ερώτημα: τι είναι οι κοινωνικές αναπαραστάσεις; Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις αφορούν τα περιεχόμενα της καθημερινής σκέψης και το απόθεμα ιδεών που δίνουν συνοχή στις θρησκευτικές μας πεποιθήσεις, τις πολιτικές ιδέες και τις συνδέσεις που δημιουργούμε τόσο αυθόρμητα όσο αναπνέουμε. Κάνουν δυνατό να ταξινομήσουμε πρόσωπα και αντικείμενα, να συγκρίνουμε και να εξηγήσουμε συμπεριφορές και να τα αντικειμενοποιήσουμε ως κομμάτια του κοινωνικού μας περιβάλλοντος. Ενώ οι αναπαραστάσεις είναι πολύ

⁵ Όπως Παραπάνω σ.202

⁶ Όπως Παραπάνω σ.203

συχνό να βρίσκονται στο μυαλό ανδρών και γυναικών, μπορούν εξίσου συχνά να βρεθούν «στο κόσμο», και ως εκ τούτου εξετάζονται χωριστά⁷.

Μια κοινωνική αναπαράσταση είναι ένα σύστημα αξιών, ιδεών και πρακτικών με διττή λειτουργία: πρώτον, να καθιερώσει μια τάξη που θα επιτρέψει στα άτομα να προσανατολίσουν τους εαυτούς τους στον υλικό και κοινωνικό κόσμο και να τον κυριαρχήσουν. Και δεύτερον να επιτρέπουν την επικοινωνία μεταξύ των μελών μιας κοινότητας παρέχοντάς τους έναν κώδικα για κοινωνική ανταλλαγή και έναν κώδικα για να ονομάσουν και την ταξινομήσουν αναμφισβήτητα τις διάφορες πτυχές του κόσμου τους και την ατομική τους ομαδική ιστορία.⁸ Από δυναμική άποψη οι κοινωνικές αναπαραστάσεις εμφανίζονται ως «δίκτυο» ιδεών, μεταφορών και εικόνων, λίγο πολύ χαλαρά δεμένες μεταξύ τους.⁹

Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις συμβατικοποιούν αντικείμενα, πρόσωπα και γεγονότα που συναντάμε στην καθημερινότητα μας και στην συνέχεια τα κατηγοριοποιούν, ώστε αυτά να είναι διακριτά και κοινώς μοιραζόμενα στον κοινωνικό σύνολο. Όλες οι αναπαραστάσεις στοχεύουν στο να «κάνουν κάτι το μη οικείο ή το ίδιο το μη οικείο, οικείο». Η θεωρία αναφέρει δύο βασικούς κοινωνικό-γνωστικούς επικοινωνιακούς μηχανισμούς που δημιουργούν τις κοινωνικές αναπαραστάσεις: την αγκύρωση και την αντικειμενοποίηση. Ο πρώτος μηχανισμός, η αγκύρωση, κάνει το άγνωστο γνωστό φέρνοντάς το σε μία γνωστή σφαίρα προγενέστερων κοινωνικών αναπαραστάσεων ώστε να μπορούμε να συγκρίνουμε και να ερμηνεύσουμε. Ο δεύτερος μηχανισμός, η αντικειμενοποίηση, κάνει το άγνωστο γνωστό μετατρέποντάς το σε κάτι συγκεκριμένο που μπορούμε να αντιληφθούμε και να αγγίξουμε και έτσι να ελέγξουμε.¹⁰ Ουσιαστικά η αντικειμενοποίηση είναι η σύνδεση μίας ιδέας με κάτι το οποίο μπορεί να γίνει αντιληπτό στον κόσμο των αισθήσεων, λειτουργώντας κατά κάποιον τρόπο ως σύμβολο της ιδέας που αναπαριστά.

⁷ Serge Moscovici, «Notes Towards a Description of Social Representations», στο *European Journal of Social Psychology* τεύχος 18, σ. 214, 1988

⁸ Serge Moscovici, «Foreword», σ. Xiii στο C. Herzlich: *Health and Illness. A Social Psychological Analysis*. (London: Academic Press, 1973)

⁹ Serge Moscovici, *Social Representations. Explorations in Social Psychology*, σ.153 (Cambridge: Polity Press, 2000)

¹⁰ Birgitta Höijer, «Social Representations Theory», στο *Nordicom Review* τεύχος 32, σ.7 (2011)

Κεφάλαιο 2. *Ο Ρόλος των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας*

Λέγεται ότι η κοινωνία στην οποία ζούμε σήμερα, είναι η κοινωνία της πληροφορίας. Η παραγωγή, η διανομή, αλλά κυρίως η κατανάλωση της πληροφορίας σήμερα παίζουν σημαντικό ρόλο στον τρόπο λειτουργίας της κοινωνίας, καθώς επηρεάζει έντονα οικονομικούς, πολιτικούς και πολιτισμικούς άξονες. Κύριος καταλύτης αυτού είναι τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Τα μέσα συμβάλλουν στην κατασκευή της κοινωνικής πραγματικότητας με αδιαφανή σχετικά τρόπο και πάντως αφήνοντας το υποκείμενο εκτός του κυρίαρχου νοηματικού σημαίνοντος της ίδιας της επικοινωνίας. Τα Μ.Μ.Ε. φαίνεται ότι διάνυσαν μια μακρά και πολυκύμαντη διαδρομή που κατέληξε σε διαφορετικές από τις αρχικές επιδιώξεις τους στοχοθεσίες: ενώ ιστορικά εμφανίστηκαν ως αγγελιοφόροι μηνυμάτων χειραφέτησης και κριτικού στοχασμού από πλευράς των αστών, στην πορεία εξελίχθηκαν σε όπλα χειραγώγησης και (πάρα)πληροφόρησης στα χέρια των κυρίαρχων οικονομικά ελίτ και της πολιτικής εξουσίας. Η λεγόμενη κοινωνία του ρίσκου που εδράζεται στην προκαθορισμένη αδυναμία διαφυγής από τους όψιμους κινδύνους που γεννά η μεταβιομηχανική εποχή σχετίζεται οπωσδήποτε με το ρευστό και αβέβαιο περιβάλλον της κατασκευής της είδησης. Με άλλα λόγια, το κοινωνικό πλαίσιο της διακινδύνευσης προϋποθέτει μια ήδη σχηματισμένη μαζική και καταναλωτική κοινωνία, όπως αυτή προσλαμβάνεται και αναπαράγεται από τα Μ.Μ.Ε.¹¹

Επιπλέον, παρατηρούμε ότι η αμεσότητα του διαδικτύου το τοποθετεί στην κορυφή των μέσων μαζικής επικοινωνίας σχετικά με την διανομή πληροφορίας. Παρόλα αυτά, δεν θα πρέπει να υποτιμήσουμε σε καμία περίπτωση τον ρόλο της τηλεόρασης σε αυτό. Εδώ και πολλά χρόνια, η τηλεόραση αποτελεί το νούμερο ένα μέσο μαζικής επικοινωνίας, προσπερνώντας τον τύπο και το ραδιόφωνο, καθώς εκτός από την ενημέρωση προσέφερε και την διασκέδαση. Αποτέλεσε ουσιαστικά έναν συνδυασμό άλλων δραστηριοτήτων μέσω της προβολής διαφόρων προγραμμάτων (δελτία ειδήσεων, ταινίες, μουσικά προγράμματα κλπ.). Συν τοις άλλοις, ειδικότερα αυτή η ποικιλία της τηλεόρασης, έφερε στο τραπέζι μία αίσθηση πιο άμεσης επικοινωνίας. Άλλωστε, έχει ειπωθεί ότι η τηλεόραση αποτελεί μία εξελιγμένη μορφή του παραδοσιακού καφενείου. Τα καφενεία ήταν χώροι ζυμώσεων, αναζητήσεων και διαμόρφωσης πνευματικών συνειδήσεων, ενώ σε πολλά απ' αυτά σχεδιάστηκαν εκδοτικά προγράμματα, διαβάστηκαν νέα έργα, σχηματίστηκαν σύλλογοι και αναπτύχθηκαν διάφορες άλλες πνευματικές δραστηριότητες. Μπορούμε να ισχυριστούμε ότι στη «μοντέρνα» κοινωνία, τα καφενεία έπαιξαν το ρόλο της «αρχαίας αγοράς» (της δημόσιας έκφρασης). Μπορούμε επίσης να ισχυριστούμε ότι αυτήν τη λειτουργία (που συνδυάζει τη δημόσια συνάντηση με την κυκλοφορία των ιδεών, τη διασκέδαση αλλά και τη «διαφυγή» μέσα από το θέαμα ή τη φλυαρία) επιτελεί αναμφίβολα στη σημερινή εποχή η τηλεόραση.¹² Επιπλέον είναι άξιο αναφοράς ότι τα καφενεία ήταν για μεγάλο διάστημα οι κατ' εξοχήν χώροι όπου μπορούσε κανείς να δει τηλεόραση, κάτι που λαμβάνει χώρα έως και σήμερα, ιδίως με την παρακολούθηση

¹¹ Νίκος Τσίρος, «ΜΜΕ και Αυτοαναφορικότητα» στο *Κοινωνικές Αναπαραστάσεις: Επικοινωνιακά Μέσα και Εξουσία*, σ. 166, (Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2014)

¹² Χριστιάνα Κωνσταντοπούλου, *Τηλεόραση: Ένα Σύγχρονο Εικονικό Καφενείο: Αναπαραστάσεις και Συμβολισμοί της Καθημερινής Ζωής*, σ.23, (Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2012)

αθλητικών εκδηλώσεων. Βέβαια, και ειδικότερα τα τελευταία τριάντα χρόνια με την άνθηση της ιδιωτικής τηλεόρασης αλλά και με την τηλεόραση να γίνεται ένα κομμάτι κάθε σπιτιού, τα όρια μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής σφαίρας γίνονται όλο και πιο θολά.

Ιστορικά, αυτό που μαγνήτιζε το τηλεοπτικό κοινό ήταν και είναι οι σειρές, οι οποίες είτε κωμικές είτε δραματικές είναι αυτές που συνήθως έχουν και τα υψηλότερα νούμερα τηλεθέασης. Η εύλογη ερώτηση είναι γιατί το είδος αυτό είναι τόσο αγαπητό. Ένας από τους λόγους επιτυχίας των γνωστών αμερικανικών σαπουνόπερων (και των ομοειδών σειρών) είναι ότι οι ιστορίες τους στρέφονται γύρω από καθημερινά προβλήματα (επαγγελματικές και οικογενειακές διαμάχες, έρωτες και αντιζηλίες) που ενδιαφέρουν το μέσο άνθρωπο. Ταυτόχρονα αυτού του είδους το φανταστικό ταξίδι λειτουργεί και ως μια φυγή στο όνειρο και απαραίτητο ως εξισορρόπηση της καθημερινής πεζότητας. Είναι βέβαιο ότι ο πληθυσμός που ψυχαγωγείται απ' αυτό το είδος, έχει τις περισσότερες φορές σαφή αντίληψη της μυθοπλασίας.¹³

Τα ΜΜΕ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο παράγοντας και αναπαράγοντας αυτό το πλαίσιο, τους κώδικες, και τις κοινές αξίες της κοινωνίας, και έτσι αυξάνεται η αποτελεσματικότητα της επιρροής τους. Αυτό συμβαίνει διότι, αν και πολλές φορές αυτό που παρακολουθούν τα άτομα στην τηλεόραση είναι κάτι το πολύ μακρινό για αυτά, τα όσα συμβαίνουν στις πλοκές των εκάστοτε τηλεοπτικών προγραμμάτων έχουν τις βάσεις σε πράγματα τα οποία το τηλεοπτικό κοινό μπορεί να αναγνωρίσει και να τα κρίνει με βάση το αξιακό του σύστημα. Έχουμε να κάνουμε επομένως με την καθημερινότητα στην πιο ακραία μορφή της, με καταστάσεις που πάρα το γεγονός ότι σπάνια συναντιούνται στην καθημερινότητα του μέσου τηλεθεατή, είναι εύκολο για αυτόν να τις παρομοιάσει με βιώματα του. Ενώ, αντιμετωπίζοντας το κοινό ως μάζα, του απευθύνονται μέσω στερεοτύπων και συντηρητισμό και δανείζονται στοιχεία της λαϊκής κουλτούρας τα οποία μεταμορφώνουν σε προϊόντα μαζικής παραγωγής και έτσι τα αλλοιώνουν. Η τηλεόραση αποτυπώνει κυρίαρχες απόψεις του συλλογικού φαντασιακού (και «εκφράζει» αυτό που ο E. Morin -1962- ονόμασε «το πνεύμα του καιρού»). Οι διάφοροι καθημερινοί κοινωνικοί ρόλοι (αλλά ακόμα και οι σκέψεις, οι επιθυμίες και οι προσδοκίες των ανθρώπων) διαμορφώνονται από το περιβάλλον πολιτισμικό πλαίσιο. Η πολιτιστική κληρονομιά προσδιορίζει κάθε σχέση καθώς και ό,τι έχει σχέση με τη συμβολοποίησή της. Η συμβολική αναπαράσταση ρόλων και σχέσεων (επειδή αντικατοπτρίζει τις σχετικές κυρίαρχες αξίες) είναι πρωταρχικής σημασίας τόσο για τον «άνθρωπο –τηλεθεατή» όσο φυσικά και για την κοινωνιολογική ανάλυση των συμβολισμών της σύγχρονης καθημερινότητας. Οι τηλεοπτικές σειρές χρησιμεύουν κυρίως ως αποκρυστάλλωση (και όχι ως δημιουργία) προτύπων και με αυτή την έννοια τα κωμικά σίριαλ λειτουργούν ως ηθογραφικές κωμωδίες. Οι κωμικές σειρές λειτουργούν όπως οι κωμικές ταινίες ή οι κομεντί: διαχειρίζονται και σατιρίζουν καθημερινές σχέσεις κάθε μορφής.¹⁴ Πολύ συχνά οι σειρές αυτές ακολουθούν το μοτίβο των «κωμωδιών καταστάσεων» (sitcom) δηλαδή η σειρά δεν έχει μία συνεχή αφήγηση αλλά βλέπουμε τους πρωταγωνιστές να ακολουθούν διαφορετικές «περιπέτειες» κάθε φορά, σε μία σειρά από (ως επί το πλείστον) αυτοτελή επεισόδια.

¹³ Όπως Παραπάνω σ.140

¹⁴ Όπως Παραπάνω σ.141

Είναι σύνηθες οι σειρές αυτές να αφηγούνται ιστορίες που κινούνται γύρω από τις ερωτικές, φιλικές, οικογενειακές και επαγγελματικές σχέσεις, δηλαδή γύρω από πράγματα με τα οποία μπορεί δυνητικά να ταυτιστεί ο μέσος άνθρωπος, όμως δίνεται σε αυτά τα καθημερινά, κατά τα άλλα πράγματα, μία πιο σπάνια πινελιά που τα τοποθετεί έξω από την σφαίρα της καθημερινότητας.¹⁵ Με αυτόν τον τρόπο έλκεται το τηλεοπτικό κοινό βλέποντας κάτι γνώριμο αρχικά, το οποίο όμως είναι και αρκετά ενδιαφέρον ώστε να κρατήσει την προσοχή του. Άλλωστε ο πρωταρχικός σκοπός του κάθε τηλεοπτικού προγράμματος είναι η συγκέντρωση του τηλεοπτικού κοινού σε αυτό, μιας και είναι πριν από όλα εμπόρευμα. Το γεγονός αυτό είναι που εν μέρη μας οδηγεί σε αυτό που αναφέραμε και παραπάνω, ότι δηλαδή οι τηλεοπτικές σειρές χρησιμεύουν κυρίως ως αποκρυστάλλωση προτύπων. Δεν παράγουν κάτι καινούριο, αντιθέτως αναπαράγουν το ήδη κυρίαρχο στάτους. Ακολουθώντας αυτή τη σκέψη επομένως, θεωρούμε πολύ ενδιαφέρον και εξίσου σημαντικό να γίνει μία ανάλυση σε τέτοιου είδους σειρές, που στοχεύουν στο ευρύ κοινό, καθώς θα μπορούσαμε να δούμε πολλές κοινωνικές αναπαραστάσεις που κυριαρχούν στην σημερινή (ελληνική) κοινωνία.

¹⁵ Όπως Παραπάνω, σελ. 140.

Κεφάλαιο 3. *Η ΛΟΑΤΚ+ Κοινότητα*

3.1 Αποσαφήνιση των Ορισμών

Σε αυτό το κομμάτι της εργασίας θα μιλήσουμε για την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα και θα κάνουμε μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση σε σημαντικά για την κοινότητα γεγονότα που έλαβαν χώρα στην νεότερη ιστορία, κυρίως στον Ελλαδικό χώρο. Επιπλέον θα αποσαφηνίσουμε έννοιες και ορολογίες που έχουν να κάνουν με την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα και θεωρούμε ότι διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στην κατανόηση του συνόλου της εργασίας αυτής. Έτσι θα αναφερθούμε σε καθέναν από τους όρους στο ακρώνυμο ΛΟΑΤΚ+ (δηλαδή στους όρους λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι, τρανς, και κουίρ) καθώς και άλλους όρους που σχετίζονται άμεσα με την κοινότητα.

Όσον αφορά στο ακρώνυμο ΛΟΑΤΚ+, ο πρώτος όρος «λεσβίες» αναφέρεται στις γυναίκες οι οποίες έλκονται ερωτικά από άτομα του ίδιου φύλου. Αντίστοιχα, ο όρος «ομοφυλόφιλοι» αναφέρεται στους άνδρες οι οποίοι έλκονται από άτομα του ίδιου φύλου (πολύ πιο συχνά βέβαια συναντάμε τον όρο γκέι/gay ιδίως στην καθομιλουμένη). Εν συνεχεία έχουμε τους «αμφιφυλόφιλους» (συνήθως συναντάμε τον όρο μπάι ή bisexual), όπου αναφέρεται στα άτομα τα οποία έλκονται ερωτικά από άνδρες και γυναίκες. Με τις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις του φύλου, και ειδικότερα με την απομάκρυνση από την κατανόηση της ιδέας του φύλου από ετεροκανονική οπτική, ο ορισμός των «αμφιφυλόφιλων» θεωρείται ότι δεν συμπεριλαμβάνει τα άτομα εκτός αυτής της δυϊκότητας του άνδρας-γυναίκα, και σε κάποιες περιπτώσεις αντί αυτού γίνεται χρήση του όρο «πανσεξουαλικού» όπου αναφέρεται στην ερωτική έλξη από άτομα ανεξαρτήτου φύλου. Παρακάτω είναι ο όρος «τρανς». Ο ορισμός αυτός αναφέρεται στα άτομα τα οποία δεν προσδιορίζονται απαραίτητα με το βιολογικό τους φύλο. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται οι τρανσέξουαλ (transsexual), δηλαδή τα άτομα τα οποία έχουν προβεί σε ιατρική επέμβαση επαναπροσδιορισμού φύλου, αλλά και οι τρανστζέντερ (transgender) άτομα τα οποία επίσης δεν προσδιορίζονται με το βιολογικό τους φύλο, όμως δεν έχουν προχωρήσει σε κάποιου είδους ιατρική διαδικασία. Τέλος, ο όρος κουίρ λειτουργεί ως ομπρέλα για μια ποικιλία από θεωρήσεις, οπότε ορίζεται και ποικιλοτρόπως. Αν αποδεχτούμε έναν ευρύ ορισμό του, για οποιαδήποτε ταυτότητα ή συμπεριφορά που διαφέρει από το κυρίαρχο (ετεροκανονικό) πρότυπο για το φύλο και την σεξουαλικότητα, όλο το υλικό που μελετήσαμε καταλήγει κουίρ. Η ίδια η λέξη προέρχεται από το αγγλικό queer, το οποίο κυριολεκτικά μεταφράζεται ως «αλλόκοτος», όμως για πολλά χρόνια η χρήση του είχε σκοπό να προσβάλλει τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα, και θα μπορούσαμε να την παραλληλίσουμε με την αντίστοιχη ελληνική λέξη «πούστης». Όμως τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μια επανοικειποίηση της λέξης αυτής από το πιο ριζοσπαστικό μέρος της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας. Τα άτομα που αναγνωρίζουν τον εαυτό τους ως κουίρ αμφισβητούν όλες τις παραπάνω δια- κρίσεις ως εγκλωβιστικές για το φύλο και τη σεξουαλικότητα και προτάσσουν την ταυτότητα και τη σεξουαλικότητά τους ως αενάως ρευστές και μεταβαλλόμενες, ως κατασκευές σε συνεχή εξέλιξη. Μια τέτοια στάση απέναντι στο

φύλο και τον σεξουαλικό προσανατολισμό είναι σαφές ότι ξεφεύγει από τη δυνατότητα για έναν ορισμό όπως αυτοί που προηγήθηκαν.¹⁶

Η έννοια του βιολογικού φύλου αναφέρεται στα σωματικά, ορμονικά και γονιδιακά χαρακτηριστικά που έχει ένα άτομο, ώστε να θεωρηθεί ότι ανήκει στο ανδρικό ή γυναικείο φύλο. Από την άλλη, η έννοια του κοινωνικού φύλου αναφέρεται στον προσωπικό αυτοπροσδιορισμό ενός ατόμου σχετικά με το φύλο του, αλλά και στις συμβάσεις που επικρατούν σε μια ορισμένη κοινωνική συνθήκη, οι οποίες προσανατολίζουν τα άτομα προς συγκεκριμένους ορισμούς για το φύλο τους. Ο σεξουαλικός προσανατολισμός σημειώνει την ερωτική έλξη – πραγματωμένη ή μη σεξουαλικά– ενός ατόμου προς άτομα του αντίθετου φύλου (ετεροφυλόφιλος σεξουαλικός προσανατολισμός), προς άτομα του ίδιου φύλου (ομοφυλόφιλος σεξουαλικός προσανατολισμός) ή προς άτομα και των δύο φύλων (αμφιφυλόφιλος/αμφισεξουαλικός σεξουαλικός προσανατολισμός).¹⁷

Τέλος, σημαντική για την ανάλυση μας είναι η έννοια της ετεροκανονικότητας. Με αυτόν τον όρο εννοούμε τις πρακτικές και τους θεσμούς τα οποία έχουν κανονικοποιήσει τις ετεροφυλόφιλες σχέσεις και τις καθιστούν ως τις πλέον «φυσιολογικές», με τις κοινωνικές αναπαραστάσεις, και ειδικά αυτές που βλέπουμε να αναπαράγονται από τα ΜΜΕ να είναι σημαντικό κομμάτι αυτών. Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι, σε μία κοινωνία που λειτουργεί με όρους ετεροκανονικότητας τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα θέτονται στο κοινωνικό περιθώριο, καθώς κάτω από την ηγεμονία της ετεροκανονικότητας η θέαση του κοινωνικού σώματος στρεβλώνεται και οι πρακτικές, υποκειμενικότητες και συλλογικότητες που δεν πληρούν επαρκώς τις προδιαγραφές της γίνονται ορατές στον -βαθμό που γίνονται- κυρίως ως «παρεκκλίσεις» που συνδέονται με κάποια παθολογία.¹⁸

3.2 Δικαιώματα και Νόμοι Σχετικά με την ΛΟΑΤΚ+ Κοινότητα στην Ελλάδα

Σχετικά με τους νόμους και τα δικαιώματα περί ισότητας των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων σε σχέση με τα ετεροφυλόφιλα άτομα η Ελλάδα βρίσκεται κάπου στο μέσο μεταξύ της πλήρους ισότητας και των φυλετικών και σεξουαλικών διακρίσεων. Η ILGA (International Lesbian Gay Bisexual Trans and Intersex Association [Διεθνής Ένωση Λεσβιών Ομοφυλόφιλων Αμφιφυλόφιλων Τρανς και Διαφυλικών Ατόμων]) στην πιο πρόσφατη έκθεση της για την προάσπιση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων στην Ευρώπη, όπου λήφθηκαν υπόψιν νόμοι σχετικά με την ισότητα και τις διακρίσεις, την οικογένεια, τα εγκλήματα και την ρητορική μίσους, την νομική αναγνώριση του φύλου, την αναγνώριση των διαφυλικών ατόμων και το νομικό άσυλο, έδωσε στην Ελλάδα μία βαθμολογία της τάξεως του 52%. Βέβαια παρά το μέτριο της

¹⁶ Κωστής Σπηλιωτής, Γιώργος Χαλάτσης, «Αναπαραστάσεις για το Φύλο και τον Σεξουαλικό Προσανατολισμό στις Ταυτότητες των Ελληνικών ΛΟΑΤΚ/LGBTQ Ιστολογίων (blogs)» στο *Σώμα, Φύλο, Σεξουαλικότητα: ΛΟΑΤΚ πολιτικές στην Ελλάδα*, σ.109 (Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον 2012)

¹⁷ Όπως Παραπάνω σ. 107

¹⁸ Αλεξάνδρα Χαλκιά, «Η κοινωνία της σεξουαλικότητας, οι αρρενωπότητες και ο εμφύλιος Δεκέμβρης» στο *Σώμα, Φύλο, Σεξουαλικότητα: ΛΟΑΤΚ πολιτικές στην Ελλάδα*, σ.219 (Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον 2012)

βαθμολογίας, αναλογικά με άλλες χώρες αποτελεί απόδοση πάνω από τον «μέσο όρο», και πάνω από χώρες όπως η Ιταλία (25%) και η Κύπρος (31%) και κοντά με χώρες όπως η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο (αμφότερες 53%).¹⁹

Πιο αναλυτικά, και εάν ρίξουμε μία ματιά στην σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας, το πρώτο βήμα έγινε το 1951 με την υιοθέτηση του νέου Ποινικού Κώδικα και την αποποινικοποίηση της ομοφυλοφιλίας. Το επόμενο βήμα βέβαια ήρθε αρκετά αργότερα, και πιο συγκεκριμένα το 2005 όταν και απαγορεύτηκε κάθε είδους διάκριση στον χώρο εργασίας με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό.²⁰ Ο νόμος αυτός διευρύνθηκε ώστε να καλύπτει και τα τρανς άτομα το 2016.²¹ Επίσης, το 2010 ψηφίστηκε νόμος ο οποίος προστατεύει τα τρανς άτομα από διακρίσεις, με το ίδιο τρόπο που προστατεύονται όλα τα άτομα από διακρίσεις με βάση το φύλο.²² Το 2015 ψηφίστηκε νόμος που επιτρέπει στα ομόφυλα ζευγάρια να συνάπτουν σύμφωνο συμβίωσης,²³ το γεγονός είναι πολύ σημαντικό ιδίως αν αναλογιστούμε ότι μέχρι και σήμερα τα ομόφυλα ζευγάρια δεν μπορούν να παντρευτούν στην Ελλάδα, επομένως το σύμφωνο συμβίωσης αποτελεί (την μόνη) εναλλακτική. Τέλος, όσον αφορά την προάσπιση των ΛΟΑΤΚ+ δικαιωμάτων, από το 2017 στην Ελλάδα υπάρχει νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου²⁴ η οποία επιτρέπει την αλλαγή τόσο του ονόματος όσο και του φύλου σε έγγραφα όπως οι ταυτότητες και τα διαβατήρια, σε κάθε άτομο ηλικίας άνω των 15 ετών, χωρίς να είναι απαραίτητη κάποια ιατρική διαδικασία ή διάγνωση δυσφορίας φύλου, όπως παλαιότερα.

Παρόλα αυτά, υπάρχουν κομμάτια της κοινωνικής ζωής στα οποία τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα δεν έχουν ίσα δικαιώματα, καθώς αυτά δεν προστατεύονται θεσμικά. Δύο είναι τα κυριότερα θεσμικά ζητήματα για την κοινότητα στην Ελλάδα σήμερα. Στο πρώτο έχουμε ήδη αναφερθεί παραπάνω, και αποτελεί τον γάμο μεταξύ ομόφυλων ζευγαριών. Το μεγαλύτερο ποσοστό των γάμων στην Ελλάδα είναι θρησκευτικοί με την εκκλησία να μην τελεί γάμους ομόφυλων ζευγαριών. Όμως ούτε πολιτικοί γάμοι ομόφυλων ζευγαριών λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα. Μάλιστα δύο γάμοι ομοφυλόφιλων ζευγαριών που τελέστηκαν στην Τήλο, αργότερα κρίθηκαν αντισυνταγματικοί. Στο ελληνικό σύνταγμα δεν παρέχεται κάποιος ορισμός του γάμου, οπότε τυπικά, αφήνεται νομικό περιθώριο για το γάμο ομοφυλόφιλων, όμως αυτή η ασάφεια είναι ταυτοχρόνως και αποτρεπτική για τον θεσμό.

Το δεύτερο, εξίσου σημαντικό ζήτημα για την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα έχει να κάνει με την τεκνοθεσία. Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται η τεκνοθεσία από ομόφυλα ζευγάρια, παρά το γεγονός ότι ένα ΛΟΑΤΚ+ άτομο μόνο του έχει το δικαίωμα της τεκνοθεσίας. Αυτό συμβαίνει επειδή για να αναγνωριστούν δυο άτομα ως γονείς ενός τεκνοθετημένου παιδιού θα πρέπει τα δύο αυτά άτομα να έχουν συνάψει γάμο. Όπως ήδη έχουμε αναφέρει ο γάμος μεταξύ ομόφυλων ζευγαριών δεν επιτρέπεται στην Ελλάδα οπότε, ακόμα και αν απαγορεύονται τέτοιου είδους

¹⁹ International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association, «Rainbow European Map and Index», 2022 <https://www.ilga-europe.org/report/rainbow-europe-2022/>

²⁰ Νόμος 3304/2005 άρθρο 3

²¹ Νόμος 4443/2016 άρθρο 2, παρ. 2στ

²² Νόμος 3896/2010 άρθρο 2, παρ. 1α

²³ Νόμος 4356/2015 άρθρο 1

²⁴ Νόμος 4491/2017 άρθρο 1

διακρίσεις με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό στο ελληνικό Σύνταγμα, έμμεσα δεν επιτρέπεται η από κοινού τεκνοθεσία, ώστε και τα δύο άτομα ενός ομόφυλου ζευγαριού να αναγνωρίζονται ως γονείς. Είναι οι ίδιοι ακριβώς λόγοι οι οποίοι δεν επιτρέπουν σε ομόφυλα ζευγάρια την χρήση ιατρικά υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (εξωσωματική γονιμοποίηση) για την απόκτηση παιδιού.

3.3 Ιστορία της Αναπαράστασης των ΛΟΑΤΚ+ Ατόμων στην Ελληνική Μυθοπλασία²⁵

Η απεικόνιση, και ως εκ τούτου, αντιπροσώπευση της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας στην ελληνική τηλεόραση έχει περάσει από διάφορα στάδια και αναζυμώσεις ανά τις δεκαετίες, οι οποίες σε μεγάλο βαθμό αντανακλούν και τις κοινωνικές αλλαγές σχετικά με την κοινότητα. Σε πολύ γενικές γραμμές, κάνοντας μια γρήγορη ιστορική αναδρομή στα τηλεοπτικά δρώμενα, παρατηρούμε ότι στην δεκαετία του '70, όταν ουσιαστικά ξεκίνησε να υπάρχει η τηλεόραση ως μέσο ψυχαγωγίας στην Ελλάδα, υπάρχει αποσιώπηση της κοινότητας (με ελάχιστες εξαιρέσεις) και η όποια αναφορά γίνεται με υπαινιγμούς. Αυτό ακολουθείται από την δεκαετία του '80 όπου παρατηρούμε πολλές περισσότερες αναφορές σε μη ετεροκανονικά άτομα, οι οποίες όμως συνήθως συνοδεύονται από ομοφοβική ρητορική και πράξεις. Η δεκαετία του '90 χαρακτηρίζεται από μία φιλελευθεροποίηση του τρόπου που παρουσιάζεται η ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα το οποίο συνδυάζεται με μεγαλύτερη ανοχή προς αυτή, όμως συνήθως έχουμε να κάνουμε με τον μονοδιάστατο «gay χαρακτήρα». Τέλος οι δυο τελευταίες δεκαετίες έχουν «δώσει» πολύ περισσότερους ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες, και συχνά συναντάμε πολυδιάστατα άτομα τα οποία δεν είναι η σεξουαλική τους ταυτότητα και τίποτα άλλο πέρα από αυτό.

Πιο αναλυτικά, στην δεκαετία του '70 ξεχωρίζουν δύο σειρές: το «Λεμονόδασος»²⁶ και το «Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται». Στην πρώτη σειρά βλέπουμε την πρώτη ανοιχτά ομοερωτική σχέση, κάτι το οποίο θα παρουσιαστεί ξανά με παρόμοιο ώριμο τρόπο πολλά χρόνια και καθιστά το «Λεμονόδασος» μία εξαιρετικά πρωτοπόρα σειρά για την εποχή της. Επιπλέον, τούτη η ερωτική σχέση υπάρχει μεταξύ δύο γυναικών, κάτι αρκετά σπάνιο στην τηλεοπτική απεικόνιση της ΛΟΑΤΚ+ μιας και οι ομοφυλόφιλοι άνδρες είναι αυτή που έχουν την μερίδα του λέοντος. Από την άλλη στο «Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται»²⁷ έχουμε μία ομοφυλόφιλη ερωτική σχέση μεταξύ δύο ανδρών, με την σημαντική διευκρίνηση πως τον ρόλο ενός εκ των δύο ανδρών τον ενσαρκώνει γυναίκα. Αυτό μας δείχνει αρκετά για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπιζόταν η ομοφυλοφιλία την εποχή εκείνη στην τηλεόραση, αλλά και στο σύνολο της κοινωνίας. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η κίνηση αυτή ήταν μια προσπάθεια απενοχοποίησης του ομοφυλόφιλου έρωτα, αφού «στην πραγματικότητα» ήταν μια σχέση μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας, χωρίς να περνάει τα όρια της ετεροκανονικότητας.

²⁵ Το κομμάτι αυτό της εργασίας σχετικά με την παρουσία της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας ανά τα χρόνια στην ελληνική τηλεόραση έχει βασιστεί σε πολύ μεγάλο βαθμό στο βιβλίο του Κωνσταντίνου Κυριάκου «Ελληνική Τηλεόραση και Ομοερωτισμός - Οι Σειρές Μυθοπλασίας (1975-2019)» (2019)

²⁶ EPT 1978

²⁷ EPT 1975

Στην δεκαετία του '80 έγιναν πολλές αλλαγές στο τηλεοπτικό τοπίο, κυρίως με την χαλάρωση της λογοκρισίας, οι οποίες έδωσαν την ελευθερία στους τηλεοπτικούς δημιουργούς να αναφέρονται σε πιο τολμηρά θέματα. Αυτή είναι μια χρονική περίοδος όπου υπήρξε γενικότερη απελευθέρωση από τα συντηρητικά πρότυπα προηγούμενων δεκαετιών, και ιδίως στην Ελλάδα μετά την πτώση του στρατιωτικού καθεστώτος, παρατηρούμε μεγαλύτερη άνεση και στην αναφορά της σεξουαλικότητας στα τηλεοπτικά προγράμματα, αλλά αυτή συνήθως συνοδεύεται από ομοφοβία. Κυρίως παρατηρούμε ότι ο ρόλος της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας είναι μία είδους συνέχεια των ρόλων του «Φίφη»²⁸ που ενσάρκωνε ο ηθοποιός Σταύρος Παράβας. Αυτό συνέβαινε κυρίως στα κωμικά και ευχάριστα προγράμματα. Από την άλλη σε κοινωνικές ή, κυρίως, αστυνομικές σειρές η απομάκρυνση από την ετεροκανονικότητα (κυρίως έχουμε να κάνουμε με ομοφυλόφιλους άνδρες, παρενδυσία και τρανς άτομα, τα οποία πολλές φορές αναμειγνύονται στην τηλεόραση της εποχής) συνδυάζεται με την παραβατικότητα και την ηθική παρακμή. Βλέπουμε τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα να έχουν άμεση σχέση με το έγκλημα είτε ως θύματα, όπως για παράδειγμα στο σήριαλ «Η Κάθοδος»,²⁹ είτε ως θύτες στο «Υπόθεση Παγκρατίδη. Αθώος ή Ένοχος».³⁰

Εν συνεχεία, την δεκαετία του '90 έχουμε μια περαιτέρω φιλελευθεροποίηση των ΛΑΟΤΚ+ θεματικών που παρουσιάζονταν στην ελληνική τηλεόραση. Σίγουρα σε αυτό έπαιξε ρόλο και η ίδρυση των πρώτων ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών στην Ελλάδα. Έτσι, έχουμε για πρώτη φορά, ανοιχτά ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες σε θέσεις πρωταγωνιστών, όπως για παράδειγμα ο ρόλος του Γιάννη στη σειρά «Απαράδεκτοι»³¹ που ενσαρκώνει ο Γιάννης Μπέζος. Παρόλα αυτά, η προσπάθεια τούτη της κανονικοποίησης του μη ετεροκανονικού που λαμβάνει χώρα συνοδεύεται από πολύ στερεοτυπικές παρουσιάσεις της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας. Από την άλλη συνεχίζουν να υπάρχουν αστυνομικές σειρές, όπως το «Τμήμα Ηθών»,³² που συνδέουν τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα, αλλά και τους χώρους συνάθροισης τους (βλέπουμε τα gay bar ως χώρους συνωμοσίας), με την εγκληματικότητα και την παρακμή, καθώς τον ομοφυλόφιλο έρωτα τον βλέπουμε να υπάρχει σε χαμηλής ηθικής μέρη (οίκους ανοχής) ή σε κακόφημα σημεία Αθήνας (Συγγρού, Κουμουνδούρου, Ομόνοια κλπ.) δημιουργώντας έτσι τοπόσημα (κυρίως) ομοφυλοφιλίας. Σε μεγάλο βαθμό η δεκαετία του '90 αποτελεί μείγμα του τι προηγήθηκε της δεκαετίας και του τι θα την ακολουθήσει.

Τέλος, έχουμε τις δύο πιο πρόσφατες δεκαετίες. Θα αναφερθούμε σε αυτές ως σύνολο καθώς τον 21^ο αιώνα η παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων στην ελληνική τηλεόραση ακολουθεί κοινή γραμμή. Αυτό που βλέπουμε είναι την πιο ρεαλιστική απεικόνιση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων και της ζωής αυτών, χωρίς να είναι η σεξουαλικότητα τους ο κύριος άξονας του χαρακτήρα τους. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι λείπουν τα στερεότυπα, όμως σε καμία περίπτωση δεν είναι στο ίδιο επίπεδο με τις

²⁸ Οι ρόλοι του «Φίφη» αναφέρονται σε μια σειρά χαρακτήρων που ερμήνευσε ο ηθοποιός Σταύρος Παράβας τις δεκαετίες του '60 και του '70, και υποδύονταν τον ομοφυλόφιλο άνδρα. Οι χαρακτήρες αυτοί χαρακτηρίζονταν από θηλυπρέπεια και επιδεικτικότητα, και αποτελούσαν στόχους σεξουαλικών υπαινιγμών. Οι ρόλοι πήραν το όνομα τους από τον ομώνυμο ρόλο του Παράβα στην ταινία «Φίφης ο Αχτύπητος» (1966), όμως εμφανίζεται και με άλλα ονόματα, όπως στην ταινία «Κόσμος και Κοσμάκης» (1964) όπου ο ρόλος ονομάζεται «Ντιντής».

²⁹ EPT 1983

³⁰ EPT 1989

³¹ MEGA1991

³² ANT1 1992

προηγούμενες δεκαετίες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού είναι η σειρά «Μη Με Σκας»³³ της οποίας η προβολή σταμάτησε μετά από τρία επεισόδια, εν μέρη εξ αιτίας των αντιδράσεων που προκάλεσε ο τρόπος που παρουσιάστηκε η ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα στο σήριαλ. Από την άλλη είχαμε σειρές όπως «Η Πολυκατοικία»³⁴ και η «Εθνική Ελλάδα»³⁵ οι οποίες έδωσαν μια αρκετά πιο ρεαλιστική απεικόνιση της ζωής ενός γκέι ζευγαριού κάτι που θα δούμε και αναλυτικότερα παρακάτω. Πριν το κλείσιμο αυτής της ενότητας, άξιο αναφοράς είναι και το γεγονός ότι στην σειρά «Κλείσε Τα Μάτια»³⁶ βλέπουμε μία σκηνή φιλιού μεταξύ δύο αντρών, για πρώτη φορά στην ελληνική τηλεόραση. Αν και αυτή η κίνηση κατακρίθηκε, τόσο από το κοινό όσο και από τον κρατικό μηχανισμό (το Ελληνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης επέβαλε πρόστιμο εκατό χιλιάδων ευρώ στο Mega για την προβολή της σκηνής), λειτούργησε ως ένα βήμα πολύ σημαντικό για την απομάκρυνση από την αντιμετώπιση του ομοφυλόφιλου έρωτα ως κάποιου είδους ένοχο κοινό μυστικό. Μερικά χρόνια αργότερα, στην σειρά «Η Τούρτα της Μαμάς»,³⁷ θα δούμε και το πρώτο ομοφυλόφιλο φιλί στην ιστορία της δημόσιας τηλεόρασης.

³³ APLHA 2015

³⁴ MEGA 2008

³⁵ MEGA 2015

³⁶ MEGA 2003

³⁷ EPT 2020

Κεφάλαιο 4. *Ερευνητικό Πλαίσιο*

4.1 Σκοπός

Η έρευνα τούτη αποσκοπεί στην διερεύνηση των κοινωνικών αναπαραστάσεων που αφορούν την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα, και οι οποίες υπάρχουν στις ελληνικής παραγωγής σειρές μυθοπλασίας, καθώς επίσης και ο τρόπος κατά τον οποίο οι κοινωνικές αναπαραστάσεις που προβάλλονται μέσω τις τηλεόρασης συνδέονται με το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο. Ο λόγος για τον οποίο εστιάζουμε στην μυθοπλασία είναι επειδή αυτού του είδους το τηλεοπτικό πρόγραμμα έχει ως σκοπό την μαζική κατανάλωση του από το τηλεοπτικό κοινό. Ως εκ τούτου αυτά είναι τα προγράμματα τα οποία θα δει το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού και, ως συνεπακόλουθο δεν θα έχουν κάποιο ιδιαίτερα ριζοσπαστικό μήνυμα, αλλά, αντιθέτως, θα κινούνται γύρω από τις υπάρχουσες κοινωνικές αναπαραστάσεις χωρίς να προτείνουν κάτι καινούριο. Για να επιτευχθεί ο σκοπός της εργασίας, μελετήθηκε βιβλιογραφία σχετικά με τις κοινωνικές αναπαραστάσεις, τις θεωρίες των μέσων μαζικής επικοινωνίας, την κοινωνική έρευνα, και την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα. Επιπλέον και σε συνδυασμό με τα παραπάνω προστίθεται η παρακολούθηση σειρών μυθοπλασίες οι οποίες εμπειρεύσαν ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες σε πρωταγωνιστικούς ρόλους.

4.2 Ερευνητικά Ερωτήματα

Για να επιτευχθούν οι προαναφερόμενοι στόχοι τέθηκαν κάποια ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία λειτούργησαν ως κατευθυντήριοι μοχλός στην έρευνα, και τα οποία απαντήθηκαν έπειτα από την παρακολούθηση και ανάλυση του τηλεοπτικού περιεχομένου. Τα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας εργασίας είναι τα εξής:

1. Με ποιον τρόπο παρουσιάζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στις σειρές μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης;
2. Ποιες πτυχές της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας παρουσιάζονται στις σειρές μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης;
3. Σε ποιον βαθμό έχει αλλάξει η παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων σε σχέση με τις πιο στερεοτυπικές μορφές του παρελθόντος;
4. Σε ποιον βαθμό έχει επηρεάσει η ευρύτερη κοινωνική αποδοχή της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας την παρουσίαση της στις σειρές μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης;

4.3 Μεθοδολογία

Η επιλογή της μεθόδου που θα ακολουθηθεί κατά την διάρκεια της έρευνας είναι μείζονος σημασίας. Ο σκοπός, αλλά και ο τύπος της έρευνας είναι άμεσα συνδεδεμένα με την επιλογή αυτή, καθώς δεν είναι η κάθε μέθοδος κατάλληλη προς χρήση για όλες τις έρευνες. Η κάθε μέθοδος δίνει στον ερευνητή και τα αντίστοιχα ερευνητικά εργαλεία γεγονός που ήδη τον ωθεί προς κάποια κατεύθυνση, οπότε θα πρέπει να επιλέξει την εκάστοτε μέθοδο προσεκτικά και γνωρίζοντας πως θα επηρεάσει αυτό την έρευνα του. Η επιλογή της μεθόδου δεν φανερώνει μόνο τα εργαλεία και τις

τεχνικές που επιλέγει να χρησιμοποιήσει ο κάθε ερευνητής προκειμένου να συλλέξει τα στοιχεία που χρειάζεται για να απεικονίσει την κοινωνική πραγματικότητα, αλλά παράλληλα υπονοείται και η σχέση ερευνητή-αντικειμένου, καθώς αυτή η σχέση προσδιορίζει τον τρόπο προσέγγισης, καταγραφής και ερμηνείας των φαινομένων.³⁸

Για αυτούς τους λόγους η ερευνητική μέθοδος που επιλέχθηκε για την εργασία είναι η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου, ως η καταλληλότερη για την ανάλυση της έρευνας μας. Όπως αναφέρει ο E. Babbie «Η ανάλυση περιεχομένου είναι η μελέτη καταγεγραμμένων ανθρώπων επικοινωνιών. Μεταξύ των μορφών κατάλληλων για μελέτη είναι βιβλία, περιοδικά, ιστοσελίδες, ποιήματα, εφημερίδες, τραγούδια, πίνακες ζωγραφικής, ομιλίες, επιστολές, μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αναρτήσεις στο Διαδίκτυο, νόμοι και συντάγματα, καθώς και οποιαδήποτε εξαρτήματα ή συλλογές αυτών. Η Shulamit Reinharz επισημαίνει ότι οι φεμινιστικές ερευνητές έχουν χρησιμοποιήσει την ανάλυση περιεχομένου για τη μελέτη “παιδικών βιβλίων, παραμυθιών, διαφημιστικών πινακίδων, φεμινιστικών βιβλίων φαντασίας και μη, έργων τέχνης για παιδιά, μόδας, καρτ ποστάλ, εγχειριδίων κοριτσιών προσκόπων, έργων τέχνης, ρητορικών εφημερίδων, κλινικών αρχείων, ερευνητικών δημοσιεύσεων, εισαγωγικών εγχειριδίων κοινωνιολογίας και παραπομπών, για να αναφέρουμε μόνο μερικά” (1992:146–47). Σε ένα άλλο παράδειγμα, όταν ο William Mirola ξεκίνησε να ανακαλύπτει το ρόλο της θρησκείας στα κινήματα για την καθιέρωση της οκτάωρης εργάσιμης ημέρας στην Αμερική, τα δεδομένα του ελήφθησαν “από τα εργατικά, θρησκευτικά και κοσμικά έντυπα του Σικάγο, από φυλλάδια και από ομιλίες εισηγητών του οκταώρου από τρεις αντιπροσωπευτικές παρατάξεις εντός του κινήματος” (2003:273).»³⁹ Είναι λοιπόν εμφανές πως η ανάλυση περιεχομένου έχει στο επίκεντρο της την ανάλυση του λόγου, ο οποίος μπορεί να παραχθεί με διάφορους τρόπους. Ένας από αυτούς είναι και η μυθοπλασία με την οποία ασχολούμαστε τώρα. Όπως και τα παραπάνω, έτσι και η μυθοπλασία στην τηλεόραση αποτελεί παραγωγή λόγου, ακόμα και αν αυτή γίνεται με έμμεσο τρόπο, καθώς εδώ ο λόγος αναπαράγεται διαμέσου ενός τρίτου (του εκάστοτε χαρακτήρα) σε αντίθεση με ένα μια ομιλία για παράδειγμα.

Η ανάλυση περιεχομένου, σύμφωνα με τον Αμερικανό ψυχολόγο Irving L. Janis, ορίζεται ως κάθε τεχνική που εφαρμόζεται με σκοπό την κατηγοριοποίηση κάθε μορφής σημείων, δηλαδή κάθε μορφής τεκμηρίων που περιέχουν σημεία, τα οποία ενδιαφέρουν έναν αναλυτή. Η κατηγοριοποίηση αυτή εναπόκειται αποκλειστικά στις κρίσεις του αναλυτή, στη βάση ορισμένων ρητών κανόνων και καταλήγει στην καταγραφή της συχνότητας εμφάνισης των σημείων για κάθε κατηγορία που έχει δημιουργηθεί⁴⁰. Η ανάλυση περιεχομένου είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για τη μελέτη των επικοινωνιών και για να απαντήσει στο κλασικό ερώτημα της επικοινωνιακής έρευνας: «Ποιος λέει τι, σε ποιον, γιατί, πώς και με τι αποτέλεσμα;»⁴¹.

³⁸ Άννα Λυδάκη, *Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας*, σ. 19, (Αθήνα: Καστανιώτη, 2012)

³⁹ Earl Babbie, *The Basics of Social Research*, σ. 350 (Belmont, CA, Thomson Higher Education, 2008)

⁴⁰ Ανδρέας Κόλλιας, *Ανάλυση περιεχομένου. Εξέλιξη, τεχνικές και εφαρμογές της μεθόδου στη μελέτη της επικοινωνίας*, σ. 186-187 (Αθήνα: Παπαζήσης, 2014)

⁴¹ Earl Babbie, *The Basics of Social Research*, σ. 351 (Belmont, CA, Thomson Higher Education, 2008)

4.4 Επιλογή Ερευνητικού Δείγματος

Από την στιγμή που η εργασία μας έχει ως στόχο της την μελέτη του τρόπου κατά των οποίου παρουσιάζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στην ελληνική τηλεόραση, έχουμε θέσει κάποιες προϋποθέσεις για την επιλογή του υλικού που θα αναλυθεί ως κομμάτι της έρευνας. Πρώτη και κυριότερη προϋπόθεση είναι ο ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρας (ή χαρακτήρες) να είναι μέρος του βασικού καστ της σειράς, ούτως ώστε να υπάρχει αρκετό υλικό μελέτης, και να μην αποτελεί αμελητέο κομμάτι της σειράς. Επιπλέον, επιλέξαμε να μελετήσουμε σειρές οι οποίες έχουν δημιουργηθεί πολύ πιο πρόσφατα (κυρίως την τελευταία δεκαετία) καθώς θελήσαμε να αποφύγουμε τους υπερβολικούς χαρακτήρες και καρικατούρες ΛΟΑΤΚ+ ατόμων που θα ήταν πολύ πιο εύκολο να συναντήσουμε όσο πιο πίσω πηγαίναμε. Συν τοις άλλοις, η επιλογή έγινε από σειρές που παίζονταν στην βραδινή ζώνη, καθώς η ζώνη αυτή στοχεύει στο πιο ευρύ κοινό και, συνήθως, προσελκύει όλη την οικογένεια, σε αντίθεση με την απογευματινή ζώνη για παράδειγμα, όπου συνήθως το κοινό στο οποίο στοχεύουν αυτές οι σειρές είναι οι ενήλικες γυναίκες. Τέλος, το κριτήριο κατά το οποίο καταλήξαμε στην τελική επιλογή των τριών σειρών που θα αναλυθούν παρακάτω ήταν η τηλεθέαση, αφού οι σειρές αποτελούν προϊόν προς κατανάλωση, το ποσοστό της κατανάλωσής τους μας δείχνει ότι οι κοινωνικές αναπαραστάσεις που προβάλλονται στις δημοφιλείς αυτές σειρές, τείνει να βρίσκει σύμφωνο το κοινό που τις παρακολουθεί.

Λαμβάνοντας υπόψιν τα παραπάνω, οι σειρές που επιλέχθηκαν είναι οι εξής: «Η Πολυκατοικία»,⁴² «Κάτω Παρτάλι»,⁴³ «Εθνική Ελλάδα».⁴⁴ Οι τρεις τους έλαβαν χώρα την δεκαετία του 2010 (με εξαίρεση την Πολυκατοικία η οποία ξεκινάει το 2008 και ολοκληρώνεται το 2011) και την περίοδο προβολής τους ήταν από τα τηλεοπτικά προγράμματα τα οποία συγκέντρωσαν την περισσότερη τηλεθέαση, ειδικά στην «prime time» ζώνη 21:00-23:00 στην οποία προβαλλόντουσαν.

Τα Χαρακτηριστικά των Σειρών:

Η **Πολυκατοικία** είναι μία κωμωδία καταστάσεων (sitcom) που ακολουθεί τις ζωές των ενοίκων μιας πολυκατοικίας. Η σειρά προβλήθηκε από το 2008 έως το 2011 και είναι διασκευή της ισπανικής σειράς «Aquí No Hay Guien Viva» (μτφρ. Κανείς Δεν Θα Μπορούσε Να Ζήσει Εδώ). Η Πολυκατοικία προβλήθηκε για 3 τηλεοπτικές σεζόν και αποτελείται από 132 επεισόδια. Ενώ αρχικά η σειρά επρόκειτο να ολοκληρωθεί σε 90 επεισόδια, όπως ήταν και ο αριθμός των επεισοδίων της πρωτότυπης ισπανικής σειράς, τελικά τα υψηλά νούμερα τηλεθέασης οδήγησαν τους ιθύνοντες να παρατείνουν τη σειρά για επιπλέον 42 επεισόδια. Η σειρά, κατά την διάρκεια των τριών κύκλων της προβαλλόταν δύο φορές την εβδομάδα, εκτός από τον τρίτο κύκλο που προβαλλόταν μία φορά την εβδομάδα. Οι μέρες προβολής ήταν Δευτέρα και Παρασκευή για τον πρώτο κύκλο, Τετάρτη και Παρασκευή για τον

⁴² Mega 2008 (μέσος όρος τηλεθέασης 1^{ου} κύκλου: 37,9%, 2^{ου} κύκλου: 24,1%, 3^{ου} κύκλου: 23,6% και στο σύνολο της σειράς: 28,5%)

⁴³ Mega 2014 (μέσος όρος τηλεθέασης 1^{ου} κύκλου: 50,2%, 2^{ου} κύκλου: 34,2% και στο σύνολο της σειράς: 42,2%)

⁴⁴ Mega 2015 (μέσος όρος τηλεθέασης σειράς: 25,6%)

δεύτερο και Τετάρτη για τον τρίτο, με την ώρα προβολής να κυμαίνεται μεταξύ 21:00 και 22:15, στις τρεις αυτές σεζόν. Η σειρά σημείωσε υψηλά νούμερα τηλεθέασης⁴⁵ με τον πρώτο κύκλο να έχει μέσο όρο τηλεθέασης 37,9%, ενώ το επεισόδιο με την υψηλότερη ακροαματικότητα έφτασε το 45,6%. Στον δεύτερο κύκλο η τηλεθέαση έπεσε στον μέσο όρο του 24,1%, με τον τρίτο κύκλο να έχει παρόμοια νούμερα τηλεθέασης στο 23,6%.

Οι χαρακτήρες που θα αναλυθούν από αυτή τη σειρά αρχικά είναι ο Μάρκος και ο Χρήστος, δημοσιογράφος και δικηγόρος αντίστοιχα. Οι δυο τους είναι ένοικοι της πολυκατοικίας, και είναι ζευγάρι καθώς και οι δύο είναι ομοφυλόφιλοι. Στην συνέχεια θα μας απασχολήσει και ο χαρακτήρας της Μπέτυ. Η Μπέτυ είναι η νέα συγκάτοικος του Μάρκου όταν ο Χρήστος μετακομίζει για επαγγελματικούς λόγους στο Λονδίνο. Γρήγορα αποκαλύπτεται ότι η Μπέτυ είναι και εκείνη ομοφυλόφιλη. Στην διάρκεια της σειράς ο Μάρκος έχει πρωταγωνιστικό ρόλο και στις τρεις σεζόν, ενώ ο Χρήστος δεν αποτελεί μέρος της σειράς για το δεύτερο μισό της πρώτης σεζόν, χρονικό σημείο στο οποίο εισάγεται ο ρόλος της Μπέτυ και ουσιαστικά αντικαθιστά τον Χρήστο.

Το **Κάτω Παρτάλι** είναι μία κωμωδία για μία παρέα Αθηναίων οι οποίοι, για ξεχωριστούς λόγους ο καθένας, καταλήγουν σε ένα μικρό χωριό, το Κάτω Παρτάλι, το οποίο όμως φαίνεται να κρύβει πολλά μυστικά. Η σειρά προβλήθηκε για δύο κύκλους από το 2014 έως το 2015, για 15 και 14 επεισόδια. Αρχικά θα υπήρχε και τρίτος κύκλος, αλλά εν τέλει ακυρώθηκε εξ' αιτίας των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε το κανάλι Mega εκείνη την περίοδο. Το Κάτω Παρτάλι προβαλλόταν κάθε Δευτέρα στις 22:30 κατά την διάρκεια και των δύο κύκλων του. Η σειρά είχε πολύ μεγάλη επιτυχία με τον πρώτο κύκλο να έχει μέσο όρο τηλεθέασης λίγο πάνω από 50%. Όπως και με την Πολυκατοικία, η τηλεθέαση του δεύτερου κύκλου ήταν χαμηλότερη σε σχέση με τον πρώτο, με τον μέσο όρο της να είναι 34,2%. Ο χαρακτήρας που κυρίως θα μας απασχολήσει στην σειρά αυτή είναι ο Μανώλης, ένας από τους Αθηναίους που φιλοξενείται στο Κάτω Παρτάλι, με τον ίδιο να είναι ανοιχτά μέλος της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας, καθώς είναι ομοφυλόφιλος, και να αποτελεί έναν εκ των πρωταγωνιστών της σειράς κατά την διάρκεια των δύο κύκλων της.

Τέλος θα μελετήσουμε την σειρά **Εθνική Ελλάδα**, η οποία ακολουθεί τις προσπάθειες μίας ομάδας ατόμων να δημιουργήσουν εθνική ομάδα γυναικών για το άθλημα του κέρλινγκ. Η Εθνική Ελλάδα προβλήθηκε το 2015 για έναν μόνο κύκλο 16 επεισοδίων, καθώς, όπως συνέβη και με το Κάτω Παρτάλι, η παραγωγή του δεύτερου κύκλου ακυρώθηκε λόγω των οικονομικών προβλημάτων του Mega. Η σειρά προβαλλόταν κάθε Τρίτη στις 22:30. Όσον αφορά την τηλεθέαση, ο μοναδικός κύκλος της σειράς είχε 25,6% τηλεθέαση κατά μέσο όρο. Οι χαρακτήρες κύριου ενδιαφέροντος στην Εθνική Ελλάδα είναι ο Χρήστος ο Ελληνο-Καναδός προπονητής που αναλαμβάνει τον συντονισμό της εθνικής ομάδας κέρλινγκ (τον οποίο ερμηνεύει και ο δημιουργός της σειράς Γιώργος Καπουτζίδης) και ο Ρίτσαρντ ο Καναδός σύντροφος του Χρήστου και πρώην παίκτης κέρλινγκ. Από τους δυο τους ο Χρήστος είναι εκείνος

⁴⁵ Τα στοιχεία σχετικά με την τηλεθέαση και των τριών σειρών που μελετήθηκαν κατά την συγγραφή της εργασίας προέρχονται από την ιστοσελίδα της Nielsen Audience Measurement <http://www.arianna.gr/gr/data/default.htm>

που έχει τον πρωταγωνιστικό ρόλο, με τον Ρίτσαρντ να εμφανίζεται αργότερα μέσα στην σειρά και με μικρότερο ρόλο σε σχέση με αυτόν του συντρόφου του.

Οι τρεις αυτές σειρές μελετήθηκαν εξ ολοκλήρου για τους σκοπούς της εργασίας μας. Στις σειρές «Κάτω Παρτάλι» και «Εθνική Ελλάδα» αυτό έγινε με σκοπό να ακολουθήσουμε ολόκληρη την πορεία των χαρακτήρων και πως αυτοί αλλά και το περιβάλλον γύρω τους αλλάζουν. Στην «Πολυκατοικία», η οποία είναι κωμική σειρά καταστάσεων (sitcom), θεωρήθηκε ότι από την στιγμή που είναι κωμωδία καταστάσεων με μεγάλο καστ, αποτελούμενη από αυτοτελή επεισόδια, μόνο παρακολουθώντας ολόκληρο το σώμα της σειράς θα μπορούσαμε να έχουμε καθαρή εικόνα για πως διαχειρίζονται οι ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες.

Κεφάλαιο 5. *Θεματικές Κατηγορίες από την Ανάλυση Περιεχομένου των Επιλεγμένων Σειρών*

Έχοντας παρακολουθήσει όλο το περιεχόμενο των επιλεγμένων σειρών, παρατηρήθηκαν κάποιες θεματικές κατηγορίες οι οποίες παρουσιάζονται κατ' εξακολούθηση κατά την διάρκεια των σειρών. Οι θεματικές κατηγορίες τούτες, έχουν να κάνουν με τον τρόπο παρουσίασης ενός ΛΟΑΤΚ+ ατόμου, την θέση που έχει στην ελληνική κοινωνία, την αντιμετώπιση που λαμβάνει από τον κοινωνικό του περίγυρο (ειδικά σε σχέση ή/και εξαιτίας της σεξουαλικής του ταυτότητας) και τις προβληματικές που προκύπτουν για το ίδιο στην καθημερινότητα του. Στην συνέχεια θα αναλύσουμε τις θεματικές κατηγορίες, ούτως ώστε να κατανοήσουμε την σκοπιμότητα του τρόπου παρουσίασης των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων στην ελληνική τηλεόραση και τις κυρίαρχες απόψεις που αντιπροσωπεύουν οι αναπαραστάσεις αυτές.

5.1 Κυρίαρχες Απόψεις Ως Προς την Ηθική των ΛΟΑΤΚ+ Ατόμων

Το γεγονός ότι υπάρχουμε σε μία κοινωνία όπου υπάρχει η ετεροκανονικότητα ως κυρίαρχη μορφή του έρωτα, ήδη δημιουργεί πολλούς προβληματισμούς και ερωτηματικά, ιδίως όταν έρχονται σε επαφή ετεροκανονικά με μη-ετεροκανονικά άτομα. Ειδικότερα, παρατηρούμε ότι στο αρκετά συχνά, για την ομοφυλοφιλία κυρίως, υπάρχει ένα ηθικό ζήτημα, το οποίο εκφράζουν με διάφορους τρόπους στις σειρές που μελετήθηκαν οι ετεροφυλόφιλοι χαρακτήρες. Για να είμαστε πιο ακριβείς το ζήτημα δεν είναι η ηθική, αλλά μάλλον ανηθικότητα. Παρατηρήσαμε ότι η ομοφυλοφιλία, και ακόμη περισσότερο η ανδρική ομοφυλοφιλία, πολύ συχνά συγγέεται με την υπερσεξουαλικότητα. Υπάρχει η πεποίθηση ότι οι ομοφυλόφιλοι ακολουθούν ένα μοντέλο ζωής γεμάτο από σαρκικές απολαύσεις και ακολασίες. Το γεγονός αυτό πολύ συχνά θα έρθει σε σύγκρουση με τον τρόπο που παρουσιάζονται (ή θέλουν να παρουσιάζονται) οι υπόλοιποι χαρακτήρες των σειρών, και ειδικότερα οι άνθρωποι μέσης και μεγαλύτερης ηλικίας, οι οποίοι, έως έναν βαθμό, έχουν ως βάση της ηθικής τους πυξίδα την χριστιανική πίστη.

Οι πεποιθήσεις αυτές εκφράζονται με διάφορους τρόπους προς τους ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες των σειρών. Η πιο άμεση και ξεκάθαρη περίπτωση που παρατηρούμε βρίσκεται μάλλον στην σειρά Εθνική Ελλάδα, όπου ανάμεσα σε σχολιασμούς σχετικά με τον Χρήστο ακούμε ότι «Κάθε μέρα [έχει] και άλλον [γκόμενο]» καθώς σχολιάζεται ότι οι ομοφυλόφιλοι έχουν πολύ έντονη σεξουαλική ζωή. Τα σχόλια αυτά συνοδεύονται και από την δήλωση πως «Ξέρω εγώ, έχω πολλούς φίλους γκέι. Στην συνέχεια του ίδιου επεισοδίου, και κατά την διάρκεια ήπιου λεκτικού διαπληκτισμού μεταξύ του Χρήστου και μιας από τις αθλήτριες που προπονεί, εκείνη του λέει «Τι πρόβλημα έχεις εσύ; [...] φοβάσαι μην δε βρεις γκόμενο το βράδυ». Βέβαια, το αφήγημα αυτό καταρρίπτεται όταν αργότερα μαθαίνουμε πως ο Χρήστος βρίσκεται σε μακροχρόνια μονογαμική σχέση με τον σύντροφο του Ρίτσαρντ. Στην Πολυκατοικία, σε ένα από τα επεισόδια που ο Μάρκος εκλέγεται ως διαχειριστής της πολυκατοικίας, μία από τους ενοίκους, σε ένδειξη διαμαρτυρίας λέει «Εμένα η ηθική μου δεν σηκώνει γκέι διαχειριστή».

Παρατηρούμε επίσης ότι τέτοιου είδους κριτική στην ηθική των ομοφυλόφιλων, και κατ' επέκταση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων, δεν γίνεται πάντα τόσο άμεσα. Πολύ χαρακτηριστική φράση που συναντάμε τόσο στην Εθνική Ελλάδα, όσο και στην Πολυκατοικία είναι το «είμαστε (τίμιοι) οικογενειάρχες εμείς». Η φράση αυτή έχει ως βασικό σκοπό της να διαχωρίσει τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα από τα ετεροκανονικά, ενώ παράλληλα δίνει κύρος σε όσους είναι κομμάτι μιας οικογένειας, κάτι το οποίο είναι πολλές φορές δύσκολο για τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα για διάφορους λόγους. Όμως ακόμα και όταν έχουμε παράδειγμα ΛΟΑΤΚ+ οικογένειας στην Πολυκατοικία, η αντιδράσεις παραμένουν οι ίδιες. Συγκεκριμένα, στην σειρά βλέπουμε τον Μάρκο και την Μπέτυ, να αποκτούν παιδί, με την διαδικασία της εξωσωματικής γονιμοποίησης. Στην ανακοίνωση αυτής της είδησης, μία από τους ενοίκους της πολυκατοικίας λέει «Εξώλης και προώλης γίναμε [...] γκέι μεγαλώνουν μαζί παιδιά».

Όμως, με όποιον τρόπο και αν γίνεται αυτή η νύξη, το αποτέλεσμα είναι το ίδιο. Αποτελεί μια επίθεση στην ηθική των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων. Μάλιστα, βλέπουμε ότι υπάρχει η πεποίθηση πίσω από αυτά που λέγονται, ότι ο μόνος λόγος για τον οποίο υπάρχει αυτή η ελλιπής ηθική είναι επειδή τα άτομα είναι μη-ετεροκανονικά. Τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα δηλαδή είναι εν γένει ανήθικα. Τέλος είναι σημαντικό να σημειώσουμε το προφίλ των ατόμων από τα οποία προέρχονται αυτά σχόλια. Στην Πολυκατοικία οι σχολιασμοί προκύπτουν από άτομα της τρίτης ηλικίας κυρίως, τα οποία έχουν πιο συντηρητικές απόψεις σε ευρύτερο πλαίσιο. Από την άλλη, στην Εθνική Ελλάδα, ενώ συναντάμε το ίδιο προφίλ ατόμων, δεν είναι μόνο αυτοί από τους οποίους προέρχονται τα σχόλια αυτά, καθώς βλέπουμε και άτομα με νεαρότερης ηλικίας να αναπαράγουν τα στερεότυπα της ομοφυλοφιλικής υπερσεξουαλικότητας.

5.2 Κοινωνική Βία Απέναντι σε ΛΟΑΤΚ+ Άτομα

Μία πολύ σημαντική θεματική που βλέπουμε να προκύπτει στην ελληνική τηλεόραση είναι η βία απέναντι στην ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα. Αυτή μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως λεκτική, ψυχολογική, ή σωματική. Στην συνέχεια θα δούμε τις περιπτώσεις που συναντήσαμε στις σειρές που αναλυθήκαν, όπου υπήρξε κάποιου είδους βία ή απειλή βίας προς τους ΛΟΑΤΚ+ πρωταγωνιστές, η οποία έχει ως στόχο την σεξουαλική ταυτότητα των χαρακτήρων.

Αρχικά στην Πολυκατοικία, όταν ο Μάρκος και ο Χρήστος ψάχνουν να νοικιάσουν έναν χώρο, με σκοπό αυτό να είναι το νέο δικηγορικό γραφείο του τελευταίου, συναντάνε έναν από τους σπιτονοικοκύρηδες ο οποίος είναι ανοιχτά ομοφοβικός. Αργότερα στο επεισόδιο, ο σπιτονοικοκύρης ανακαλύπτει τυχαία ότι ο Μάρκος και ο Χρήστος είναι ζευγάρι και τους κυνηγάει με μία καραμπίνα, με τον σαφή υπαινιγμό ότι η πρόθεση του είναι να τους τραυματίσει ή ακόμα και να τους σκοτώσει. Παρόλα αυτά ο τρόπος με τον οποίο είναι σκηνοθετημένη η συγκεκριμένη σκηνή είναι πιο πολύ κωμικός, με το κοινό να μην ανησυχεί ποτέ για την σωματική ακεραιότητα των πρωταγωνιστών, και μοιάζει να θέλει να σατιρίσει περισσότερο, καθώς η επίθεση γίνεται από έναν χαρακτήρα-καρικατούρα ενός συντηρητικού ετεροφυλόφιλου άνδρα τρίτης ηλικίας.

Στο Κάτω Παρτάλι από την άλλη, η προσέγγιση δεν είναι το ίδιο κωμική. Σε αυτή τη σειρά το ζήτημα προκύπτει όταν η Λάμπραινα μαθαίνει ότι ο εν δυνάμει σύζυγος της κόρης της, Μανώλης, είναι ομοφυλόφιλος, καθώς τον προτρέπει να φύγει από το χωριό πριν το μάθει ο άντρας της γιατί θα θελήσει να τον σκοτώσει. Και πάλι βλέπουμε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα από ανθρώπους με πιο συντηρητική ηθική πυξίδα, και ακόμα περισσότερο πως οι ιδέες αυτές κυριαρχούν σε μία πιο κλειστή και μικρή κοινωνία, όπως αυτή ενός μικρού χωριού σαν το Κάτω Παρτάλι. Σε σχέση με το προηγούμενο παράδειγμα, το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται πολύ λιγότερο κωμικά από τον σκηνοθέτη, ιδίως αν αναλογιστούμε πως στο επόμενο επεισόδιο ο Μανώλης φεύγει από το χωριό.

Τέλος θα αναφερθούμε σε μία περίπτωση που είδαμε στην Εθνική Ελλάδος. Εκεί, μετά από μία διαφωνία που είχε ο Χρήστος με το ζευγάρι των διαχειριστών της πολυκατοικίας, στην οποία μένει με τον σύντροφο του Ρίτσαρντ, εκείνοι θα βανδαλίσουν την πόρτα του σπιτιού του. Συγκεκριμένα, ένα βράδυ καθώς ο Χρήστος γυρίζει σπίτι του θα δει ότι στην πόρτα του υπάρχει ζωγραφισμένο ένα φαλλικό σύμβολο, με την λέξη «ΠΟΥΣΤΑΡΑ» να είναι γραμμένη επίσης. Αυτή είναι και η πιο σοβαρή από τις περιπτώσεις που είδαμε στις σειρές, καθώς ο δημιουργός προσπάθησε να την κάνει όσο πιο ρεαλιστική γίνεται, με σκοπό να τονίσει την σοβαρότητα της κατάστασης και την αίσθηση της απειλής του εαυτού που θα ένιωθε κάποιο άτομο ευρισκόμενο εν μέσω μίας τέτοιας κατάστασης.

5.3 Προβλήματα Εκδήλωσης Διαφορετικότητας στον Κοινωνικό Περίγυρο

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα ενός ΛΟΑΤΚ+ ατόμου είναι το «να βγει από την ντουλάπα» (coming out of the closet ή coming out εν συντομία). Ουσιαστικά το coming out είναι πράξη κατά την οποία ένα άτομο ανακοινώνει ή γνωστοποιεί σε κάποιον την σεξουαλική ταυτότητα ή την ταυτότητα φύλου του, μια πράξη κατά την οποία το άτομο «περνάει» από την αφάνεια στην ορατότητα. Συνήθως, το coming out συνιστά λεκτική πράξη, με το άτομο να γνωστοποιεί την ταυτότητα του κατά την διάρκεια κάποιας συζήτησης, αυτό όμως δεν αποκλείει τις περιπτώσεις όπου το coming out γίνεται και με μη λεκτικούς, τυχαίους συνήθως, τρόπους. Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το coming out μπορεί να γίνει κάποιες φορές και από τρίτο άτομο, πολλές φορές χωρίς να έχει λάβει γνώση ή να έχει δώσει συγκατάθεση το άτομο το οποίο επρόκειτο «να βγει από την ντουλάπα».

Συν τοις άλλοις, το coming out πέρα από διαδικασία γνωστοποίησης, είναι και μία διαδικασία ενσωμάτωσης και συνειδητοποίησης της διαφορετικότητας του ατόμου. Το παραπάνω ισχύει τόσο για το ίδιο, τόσο και για τα άτομα στα οποία «ανοίγεται». Εξάλλου, δεν είναι σπάνια η εμπειρία της σύγχυσης σχετικά με την ταυτότητα ή η άρνηση, ιδίως στις αρχικές φάσεις διαπίστωσης της διαφορετικότητας του. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό, ότι το coming out είναι μια πολύ λεπτή κατάσταση, κατά την οποία το άτομο είναι σε ευάλωτη θέση, γεγονός που όπως θα δούμε και στην συνέχεια λαμβάνεται πολύ σοβαρά υπόψιν στις σειρές που αναλύθηκαν.

Από την ανάλυση που κάναμε, προκύπτουν δυο υποκατηγορίες σχετικά με το coming out τον πρωταγωνιστών. Η πρώτη αφορά την ζωή «στην ντουλάπα» με το άτομο να μην αποκαλύπτει τον σεξουαλικό του προσανατολισμό, και να αλλάζει την ζωή του σε κάποια κοινωνικά πλαίσια, ζώντας ουσιαστικά δύο ζωές. Προφανώς μία τέτοια αλλοίωση του εαυτού, για να μπορεί να υπάρξει μέσα σε μία κοινωνία που διέπεται από την ετεροκανονικότητα, δημιουργεί εμπόδια στο άτομο καθώς δεν του επιτρέπει την πλήρη έκφραση του εαυτού του. Από την άλλη η δεύτερη έχει να κάνει με το ίδιο το coming out και την αντίδραση αλλά και τις αλλαγές που αυτό επιφέρει στην ζωή των πρωταγωνιστών. Τα άτομα πολλές φορές κυριαρχούνται από τον φόβο του τι μπορεί να ακολουθήσει μίας τέτοιας αποκάλυψης και κυρίως αν το γεγονός ότι ανήκουν σε διαφορετικό φάσμα της σεξουαλικότητας (τουλάχιστον με τον τρόπο που αυτό γίνεται αντιληπτό σε σχέση με την ετεροφυλοφιλία) θα δημιουργήσει μία διαφορετική εικόνα για τα ίδια στον κοινωνικό τους περίγυρο.

Η Πολυκατοικία είναι η σειρά στην οποία το ζήτημα του coming out έρχεται στο προσκήνιο περισσότερο από τρεις σειρές στις οποίες αναφερόμαστε σε αυτή την εργασία. Αρχικά, έχουμε τον Χρήστο ο οποίος αντιστέκεται στις παροτρύνσεις του Μάρκου να σταματήσουν να παριστάνουν τους φίλους και να ανακοινώσουν στο κοντινό τους οικογενειακό, κοινωνικό και εργασιακό τους περιβάλλον ότι είναι ζευγάρι. Το πρώτο πράγμα που απαντάει σε αυτό ο Χρήστος είναι οι φόβοι που έχει όσον αφορά το πως θα επηρεάσει αυτό την επαγγελματική του καριέρα καθώς «είναι πολύ κοντά σε προαγωγή». Το επόμενο ζήτημα που συναντάμε στην σειρά είναι το να πει ο Χρήστος στους γονείς του για την σχέση του με τον Μάρκο όταν εκείνοι θα πήγαιναν στο σπίτι τους για δείπνο. Εκείνος θα ζητήσει από μία γειτόνισσα να παριστάνει την σύντροφο του για να μην χρειαστεί να μιλήσει στους γονείς του για την σεξουαλικότητά του, αν και αργότερα στο επεισόδιο θα αναγκαστεί να το κάνει. Το ίδιο θα κάνει και όταν προσπαθεί να νοικιάσει έναν χώρο για το δικηγορικό του γραφείο, περίπτωση που αναφέραμε και παραπάνω.

Στον δεύτερο κύκλο της σειράς σε παρόμοια θέση θα βρεθεί η Μπέτυ, όταν θα την επισκεφθεί ο αδερφός. Η Μπέτυ δεν έχει πει στον αδερφό της ότι είναι ομοφυλόφιλη επειδή φοβάται την αντίδραση του, επειδή εκείνος είναι ασκητής σε μοναστήρι. Έτσι θα προχωρήσει και εκείνη σε παρόμοιες τακτικές με τον Χρήστο, καθώς θα ζητήσει από τον Μάρκο να παριστάνουν το ζευγάρι. Παρά τις προσπάθειες του Μάρκου και της Μπέτυ, ο αδερφός της θα μάθει την αλήθεια. Βέβαια δεν γνωρίζουμε ποια είναι η τελική του αντίδραση καθώς η σκηνή κόβεται πριν ξεκινήσει η συζήτηση, και δεν υπάρχει κάποια μελλοντική αναφορά στον χαρακτήρα αυτό για το υπόλοιπο της σειράς. Τελευταίο περιστατικό αλλοτρίωσης του εαυτού που συναντάμε στην Πολυκατοικία έχει να κάνει και πάλι με τον Χρήστο. Αυτή την φορά προσποιείται τον ετεροφυλόφιλο όταν τον επισκέπτεται ο πλούσιος θείος του από την Αυστραλία, με σκοπό να τον προξενέψει. Ο Χρήστος δεν του λέει τίποτα για την σεξουαλικότητά του, καθώς μόνο έτσι θα του κληρονομούσε την περιουσία του ο θείος του. Εν τέλει και πάλι θα γίνει γνωστή η σεξουαλικότητα του Χρήστου, αλλά και ότι είναι ζευγάρι με τον Μάρκο, όμως ο θείος του Χρήστου αποδέχεται την σεξουαλικότητά του, και του λέει «αγάπα όποιον θες».

Στο Κάτω Παρτάλι, βλέπουμε τον Μανώλη, και με προτροπή των φίλων του, να γίνεται μέρος μίας αρρενωπής αναπαράστασης, ούτως ώστε να μην προκληθούν

αντιδράσεις και σχόλια. Ο λόγος είναι ότι το Κάτω Παρτάλι είναι «χωριό και μικρή κοινωνία», όπως αναφέρει και ο Κωνσταντίνος. Πράγματι, κατά την διάρκεια της σειράς, αυτό που βλέπουμε από το χωριό και τους κατοίκους είναι μία μικρή κοινωνία η οποία διέπεται από συντηρητικές ιδέες και χριστιανικά ιδανικά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού αποτελεί το ζεϊμπέκικο που χορεύει ο Μανώλης στο καφενείο του χωριού. Τόσο ο χορός όσο και ο χώρος που λαμβάνει χώρα το περιστατικό αποτελούν παραδοσιακά ανδροκρατούμενα κομμάτια της ελληνικής κοινωνίας, επομένως η κίνηση αυτή του Μανώλη έχει πολύ σημαντικό κομμάτι της αρρενωπής αναπαράστασης του. Μάλιστα ο Κωνσταντίνος θα αναρωτηθεί «που τον κρύβει τόσο άνδρα μέσα του;». Στην συνέχεια της σειράς θα δούμε ότι η αναπαράσταση αυτή του Μανώλη θα είναι αρκετή για να τον φτάσει στον γάμο με μία κοπέλα από το χωριό, αφού οι γονείς έχουν πεισθεί ότι οι δύο τους είχαν ερωτικές σχέσεις.

Ακόμα, στο Κάτω Παρτάλι βλέπουμε την μητέρα του Μανώλη να τον στέλνει σε θεραπεία αλλαγής σεξουαλικού προσανατολισμού (conversion therapy), όταν μαθαίνει ότι ο Μανώλης είναι ομοφυλόφιλος. Η παρουσίαση της θεραπείας δεν γίνεται με κάποια σοβαρότητα στην σειρά, με τον Μανώλη να γνωρίζει τον μεγάλο του έρωτα κατά την διάρκεια της θεραπείας που υποτίθεται ότι θα άλλαζε τον σεξουαλικό του προσανατολισμό, και φαίνεται να είναι κομμάτι της σειράς με σκοπό να σατιρίσει πρακτικές αυτού του είδους. Παρόλα αυτά δεν παύει να είναι μία προσπάθεια αλλοτρίωσης τους εαυτού ενός ΛΟΑΤΚ+ ατόμου, η οποία έχει πιο καταναγκαστικό χαρακτήρα από τα υπόλοιπα παραδείγματα που είδαμε.

Τέλος, στην Εθνική Ελλάδα, δεν έχουμε κάποιο παράδειγμα προς ανάλυση σε αυτή την κατηγορία, καθώς κανείς από τους χαρακτήρες που ανήκουν στην ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα δεν είναι κομμάτι κάποιας διαδικασίας που αλλοιώνει τον εαυτό και την σεξουαλικότητα τους για τους τρίτους.

5.4 Δικαιώματα ΛΟΑΤΚ+ Κοινότητας

Όπως αναφέραμε και προηγουμένως η ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα σε κάποιους τομείς δεν απολαμβάνει τα ίδια δικαιώματα με τα ετεροφυλόφιλα άτομα, με τα περισσότερα από αυτά να προκύπτουν από την μη αναγνώριση των μη-ετεροκανονικών ζευγαριών, σε θεσμικό τουλάχιστον επίπεδο. Το γεγονός αυτό, είναι κεντρικός πυλώνας στις αναφορές στα δικαιώματα και την άνιση διαχείριση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων στις σειρές που αναλύθηκαν.

Το πρώτο ζήτημα που βλέπουμε να αναπτύσσεται εκτενώς είναι αυτό του γάμου. Και στις τρεις σειρές φαίνεται κάποια αναφορά στο γεγονός ότι οι ομοφυλόφιλοι δεν έχουν το δικαίωμα του γάμου στην Ελλάδα ή στο ότι συνήθως οι γάμοι αυτοί τελούνται στο εξωτερικό σε χώρες όπου επιτρέπεται. Η σειρά στην οποία η θεματική αυτή ξεδιπλώνεται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις άλλες δύο είναι η Πολυκατοικία, όπου παρακολουθούμε τον Χρήστο και τον Μάρκο να οργανώνουν τον γάμο τους. Μάλιστα θα πρέπει να σημειωθεί πως η σειρά λαμβάνει χώρα σε μία χρονική περίοδο όπου όχι μόνο δεν υπάρχει το νομικό πλαίσιο για την ύπαρξη γάμων

ομόφυλων ζευγαριών, αλλά ούτε και το «υποκατάστατο» του συμφώνου συμβίωσης έχει τεθεί σε ισχύ ακόμα στην Ελλάδα.

Πάρα τα παραπάνω, οι δυο πρωταγωνιστές θα παντρευτούν με πολιτικό γάμο, τον οποίο τελεί ο αντιδήμαρχος. Ακόμα και πριν από την τέλεση του γάμου, μερικοί από τους γείτονες του Μάρκου και του Χρήστου, γνωστοποιούν την εναντίωση τους στον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών, αναφέροντας το ακόμα και στο ίδιο το ζευγάρι. Επιπλέον ο πατέρας του Χρήστου, όταν εκείνος τον ρωτάει αν θα έρθει η μητέρα του στον γάμο του απαντάει ότι «δυστυχώς δεν μπόρεσα να την πείσω». Στην συνέχεια της σειράς, θα γίνει επερώτηση στην Βουλή για το κατά πόσο είναι νόμιμος ο γάμος του Χρήστου και του Μάρκου, από την στιγμή που δεν υπάρχει νομικό πλαίσιο που να καλύπτει ομόφυλους γάμους. Εν τέλει, ο γάμος τους θα ακυρωθεί μετά από παρέμβαση εισαγγελέα.

Ένα ακόμα ζήτημα που συναντάμε στην Πολυκατοικία έχει να κάνει με την υιοθεσία παιδιών από μη ετεροφυλόφιλα ζευγάρια, αλλά και την ομοφυλόφιλη γονεϊκότητα γενικότερα. Συγκεκριμένα, βλέπουμε την Μπέτυ, η οποία θέλει να γίνει μητέρα, και από την στιγμή που η ίδια δεν μπορεί να υιοθετήσει, να προτείνει στον Μάρκο να δωρίσει σε εκείνη σπέρμα, ώστε να γίνει μητέρα, με την διαδικασία της εξωσωματικής γονιμοποίησης. Εκείνος, αν και έχει αρχικά αμφιβολίες για το αν θέλει να το κάνει, εν τέλει πείθεται. Οι δυο τους θα γίνουν γονείς (πέρα από συγγάμοι) αφού όλα θα πάνε καλά και η Μπέτυ θα γεννήσει ένα αγοράκι, με τους δύο, αλλά και τους εκάστοτε συντρόφους τους να μεγαλώνουν από κοινού το παιδί. Βέβαια, η κίνηση αυτή του ζευγαριού δεν έχει την έγκριση όλων των γειτόνων, αφού πολλοί από αυτούς εναντιώνονται στην ιδέα των ομοφυλόφιλων γονιών, με χαρακτηριστικό παράδειγμα μία γειτόνισσα που αναφέρει «Που φτάσαμε;! Γκέι να μεγαλώνουν μαζί παιδί.», ενώ όταν ο Μάρκος πάει να συμβουλευτεί τους φίλους του, πριν να έχει λάβει ακόμα την απόφαση του, ένας από αυτούς, ο Τάκης, του λέει «Είναι λογικό, να έχει το παιδί, μία μάνα γκέι και έναν πατέρα γκέι;». Οι κριτικές αυτές, προέρχονται είτε από άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τα οποία έχουν δείξει στην διάρκεια της σειράς ότι έχουν συντηρητικές απόψεις, είτε, στην περίπτωση του Τάκη, από ένα άτομο που σε εκείνο το χρονικό πλαίσιο της σειράς, δεν θέλει να γίνει γονιός, και προσπαθεί να αποτρέψει και τους φίλους από το να γίνουν γονείς. Αυτό γίνεται φανερό από το γεγονός ότι στην συνέχεια του επεισοδίου ο Τάκης θα πάει στην κλινική μαζί με τον Μάρκο, όταν εκείνος θα του το ζητήσει, για ψυχολογική υποστήριξη.

Στην Εθνική Ελλάδος από την άλλη, το ζήτημα του αν μπορεί ένα γκέι ζευγάρι να είναι γονείς ενός παιδιού, από την θεσμική και νομική οπτική τουλάχιστον, περνάει σε δεύτερη μοίρα, καθώς ο κυρίως προβληματισμός του Χρήστου έχει να κάνει, με το κατά πόσο ο ίδιος, όπως και ο σύντροφος του Ρίτσαρντ, είναι έτοιμοι να αναλάβουν μία τέτοια υποχρέωση, όπως είναι η ανατροφή ενός παιδιού. Η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα σχετικά με την υιοθεσία αλλά και τον σχολιασμό του κοινωνικού περίγυρου έχει μικρότερη σημασία για το ζευγάρι, από την στιγμή που η μόνιμη κατοικία τους είναι στον Καναδά, όπου υπάρχει το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο σε ισχύ, όπως επίσης και μεγαλύτερη ανοχή προς τους ΛΟΑΤΚ+ γονείς από τον κοινωνικό περίγυρο. Αυτό γίνεται αντιληπτό όταν ο Χρήστος συζητάει με την ξαδέρφη του, και όταν εκείνη τον ρωτάει αν ανησυχεί τι θα πει ο κόσμος, ο ίδιος της απαντάει «Στον Καναδά θα είμαστε, τίποτα δεν θα πει ο κόσμος». Ο παραπάνω

διάλογος έρχεται σε αντιπαράθεση με την σκηνή όπου ο Χρήστος και ο Ρίτσαρντ συζητάνε πρώτη φορά για το ενδεχόμενο της υιοθεσίας, με όλους τους θαμώνες της καφετέριας στην οποία βρίσκονται, να έχουν γυρίσει προς το μέρος τους και να τους κοιτάνε, όταν αντιλαμβάνονται ποια είναι η θεματική της συζήτησης τους. Με αυτόν τον τρόπο, γίνεται ένας πλάγιος, και ολίγον «υπόγειος» σχολιασμός της θέσης της Ελλάδας σε τέτοιου είδους ζητήματα ισότητας, συγκριτικά με άλλες χώρες του «Δυτικού Κόσμου».

5.5 Κυρίαρχο Πλαίσιο Έμφυλου Προσδιορισμού και ο Αντίκτυπος στην ΛΟΑΤΚ+ Ταυτότητα

5.5.1 Ο προκαθορισμός των έμφυλων ρόλων

Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται αντιληπτή η ύπαρξη των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων πολύ συχνά γίνεται από την ετεροκανονική σκοπιά. Η προσπάθεια αυτή οδηγεί στην κατανόηση των ατόμων είτε με τον κοινωνικό ρόλο του άντρα είτε της γυναίκας. Το γεγονός αυτός αναδύεται πολύ συχνά στις σειρές που αναλύσαμε μιας και πολύ συχνά γίνεται η σύνδεση της σεξουαλικότητας με κάποιο φύλο (το πιο σύνηθες είναι η σύνδεση του γκέι άνδρα με το φύλο της γυναίκας, έχοντας συμπεριφορές και συνήθειες οι οποίες θεωρούνται στερεοτυπικά γυναικείες) ή ακόμα και η αντιστοίχιση του ρόλου που έχει ο καθένας στο ζευγάρι όταν αυτό δεν ακολουθεί το ετεροφυλόφιλο μονοπάτι.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι ενασχολήσεις ή συμπεριφορές που θεωρούνται παραδοσιακά ανδρικές, προκαλούν έκπληξη όταν παρατηρούνται σε ομοφυλόφιλους άνδρες. Για παράδειγμα όταν ο Μάρκος και ο Χρήστος παρακολουθούν ποδόσφαιρο, ένα χόμπι το οποίο παρουσιάζεται ως παραδοσιακά ανδρικό, μαζί με έναν από τους γείτονες τους, εκείνος θα τους πει ότι «Δεν περίμενα να αρέσει το ποδόσφαιρο στους γκέι». Αυτό επεκτείνεται και σε χαρακτηριστικά και συμπεριφορές όπως η ανδρεία και το θάρρος, καθώς στην ίδια σειρά, οι ένοικοι ετοιμάζονται για κάποιον καβγά, ο Χρήστος λέει στον Μάρκο να μην πάρει μέρος σε αυτόν, γιατί «Μπορεί να μην φανείς πολύ άντρας» κάτι που προκαλεί τον θυμό του του τελευταίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι το περιστατικό αυτό λαμβάνει χώρα πριν ακόμα μιλήσουν ανοιχτά στους υπόλοιπους για την μεταξύ τους σχέση. Ένα ακόμη παρόμοιο παράδειγμα είναι η φράση «Μπράβο, αυτός είναι άντρας! Σας έβαλε τα γυαλιά!» όταν ο Μάρκος σβήνει μία φωτιά που εκδηλώθηκε στον ακάλυπτο της πολυκατοικίας.

Επιπλέον, όσον αφορά την σχέση των δύο χαρακτήρων, ο τρόπος με τον οποίο αυτή γίνεται κατανοητή από το κοινωνικό τους περίγυρο, έχει να κάνει με την αντιστοίχιση τους στους ρόλους που έχουν ένας άντρας και μία γυναίκα, στερεοτυπικά τουλάχιστον. Επομένως η σχέση δεν γίνεται αντιληπτή ως μια σχέση δύο ανδρών, στην προκειμένη τουλάχιστον περίπτωση, αλλά ως μια σχέση όπου ο ένας από τους δύο είναι ο άντρας και ο άλλος η γυναίκα. Το γεγονός αυτό παρατηρείται από διάφορες ερωτήσεις και απορίες που βλέπουμε τους υπόλοιπους χαρακτήρες να έχουν αναφορικά με τους ρόλους των δύο στο σπίτι ή και την σχέση τους. Κάποια από τα πράγματα που ακούγονται στην Πολυκατοικία σε σχέση με αυτό είναι τα εξής: «Το σίδερο ποιος το κάνει;», «Φαίνεται ποιος είναι η νοικοκυρά», «Πάντως είναι παραδοσιακό ζευγάρι, ο ένας στην δουλειά, ο άλλος οικιακά». Τα παραπάνω μας

δείχνουν πως η ζωή ενός ζευγαριού συνήθως αναλύεται μέσω της κατανόησης ότι η γυναίκα είναι αυτή που πρέπει να φροντίζει το σπίτι και τις οικιακές εργασίες, όπως είναι το σιδέρωμα των ρούχων ή η μαγειρική, ενώ ο άντρας είναι εκείνος που θα φροντίσει για τα οικονομικά του σπιτιού μέσω της εργασίας του. Συν τοις άλλοις, και πέρα από τις ερωτήσεις των γειτόνων, αυτό το βλέπουμε και στην ζωή του ζευγαριού, καθώς ο Χρήστος είναι δικηγόρος και πολύ συχνά περνάει πολλές ώρες εκτός σπιτιού, και ο Μάρκος, αν και εργάζεται και ο ίδιος ως δημοσιογράφος για μεγάλο διάστημα της σειράς, συνήθως δουλεύει εξ αποστάσεως και είναι εκείνος που θα σιδερώσει τα ρούχα ή θα μαγειρέψει, όπως αναφέραμε. Επομένως βλέπουμε ότι, από αυτή την οπτική, στο ζευγάρι μοιράζονται οι κοινωνικοί ρόλοι του άντρα και της γυναίκας, με αποτέλεσμα να αλλοιώνεται ένα κομμάτι της κοινωνικής τους ταυτότητας, εξ αιτίας αυτής της δυαδικής κατανόησης.

Από την άλλη, το έτερο ομοφυλόφιλο ζευγάρι που μελετήσαμε στις σειρές, αυτό του Χρήστου και του Ρίτσαρντ στην Εθνική Ελλάδα, έχει μια εκ διαμέτρου αντίθετη παρουσίαση από εκείνη του Μάρκου και του Χρήστου στην Πολυκατοικία. Στην καθημερινότητα τους δεν βλέπουμε φυλετικούς ρόλους ή την ανάγκη από τους γύρω τους να τους κατανοήσουν με βάση κάποιον τέτοιο τρόπο. Πιο πολύ θα μπορούσαμε να πούμε ότι στην μεταξύ τους συνύπαρξη βλέπουμε τον αντίκτυπο του εθνικού υπόβαθρου του καθενός. Ο Χρήστος πάρα το γεγονός ότι για μεγάλο κομμάτι της ζωής του μεγάλωσε στον Καναδά τα παιδικά του χρόνια έζησε στην Ελλάδα και αυτό έχει επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει τις καταστάσεις, και αντίστοιχα ο Ρίτσαρντ έχει μία διαφορετική αντίληψη της πραγματικότητας έχοντας ζήσει μόνο στον Καναδά, για το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος της ζωής του. Επομένως στην Εθνική Ελλάδα δεν παρατηρούμε κάποια στερεοτυπικά θηλυπρεπή συμπεριφορά από τους δύο πρωταγωνιστές. Το μοναδικό κομμάτι της σειράς που έρχεται με κάποιον τρόπο κοντά σε αυτό είναι ο χαρακτήρας του Κίκου, φίλου της Στάλως, ο οποίος σε μεγάλο βαθμό είναι κωμικός χαρακτήρας (comic relief).

Τέλος, έχουμε την περίπτωση του Κάτω Παρταλιού και του Μανώλη. Ο Μανώλης παρουσιάζεται ως ένας πολύ θηλυπρεπής ομοφυλόφιλος άνδρας. Πολύ συχνά τον βλέπουμε να ασχολείται με τον καλλωπισμό, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με τους άνδρες του χωριού. Ο καλλωπισμός, και πιο συγκεκριμένα η αποτρίχωση, θα είναι ένα κομμάτι στο οποίο θα δεχθεί και ο χαρακτήρας του Κωνσταντίνου κριτική και ερωτήσεις σχετικά με την σεξουαλικότητα του. Επιπλέον στην σειρά βλέπουμε τα ενδιαφέροντα και οι ενασχολήσεις του Μανώλη να είναι πολύ πιο κοντά με εκείνα της Βίβιαν παρά με του Κωνσταντίνου, σε μία προσπάθεια των δημιουργών, να εδραιωθεί η σεξουαλικότητα του Μανώλη. Επιπλέον σε ένα σημείο της σειράς, μαθαίνουμε ότι το παρασουόκλι του Μανώλη σε κάποιους κύκλους είναι «Άννα Μπέλα», ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο την συσχέτιση της ανδρικής ομοφυλοφιλικής ταυτότητας με την γυναικεία ταυτότητα. Συν τοις άλλοις, η γενικότερη κινησιολογία του Μανώλη είναι πολύ πιο «θηλυπρεπής», όχι μόνο σε σχέση με τους υπόλοιπους ανδρικούς χαρακτήρες, αλλά και σε σχέση και με αρκετούς γυναικείους. Συνεπώς, σχετικά με τον Μανώλη δεν υπάρχει κάτι το απτό το οποίο μπορούμε να δείξουμε, σχετικά με τα στερεότυπα στα οποία πατάει ο χαρακτήρας του όσον αφορά τον ρόλο φύλου τον οποίο έχει σε σχέση με την σεξουαλικότητα του και βασιζόμαστε πράγματα πολύ λιγότερο «μετρήσιμα», τουλάχιστον σε σύγκριση με το πολύ πιο ξεκάθαρο παράδειγμα του Μάρκου.

5.5.2 Η Ομοφυλοφιλία ως «Παρέκκλιση» από την «Κανονικότητα» της Ετεροφυλοφιλίας

Σε συνδυασμό με το όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, κατά την παρακολούθηση των σειρών, προκύπτει το ζήτημα του κατά πόσο η σεξουαλικότητα αποτελεί κάποια σταθερά στην ζωή ενός ατόμου, ή εάν αυτή είναι μία πιο ρευστή κατάσταση η οποία μπορεί να αλλάξει, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Το πρώτο κομμάτι του ζητήματος έχει να κάνει με την ερωτική έλξη σε άτομα με διαφορετική ή μη συμβατή σεξουαλικότητα. Αυτό θα μπορούσε να είναι για παράδειγμα ένας ομοφυλόφιλος άνδρας ο οποίος έλκεται από ετεροφυλόφιλο άνδρα, και θεωρεί ότι θα μπορούσε να τον έλξει και ο ίδιος. Στις σειρές ακούγονται φράσεις όπως «δεν έχει γνωρίσει τον κατάλληλο» και «μπορεί να το γυρίσει». Φυσικά αυτό μπορεί να γίνει όχι μόνο από ΛΟΑΤΚ+ άτομα αλλά και προς αυτά. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η ιστορία μεταξύ της Αλίκης και του Χρήστου στην Πολυκατοικία. Η Αλίκη έλκεται από τον Χρήστο και προσπαθεί να τον πείσει να βγουν ραντεβού σε μεγάλο κομμάτι της σειράς, και παρά τις προτροπές των φίλων της. Η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται και μετά την αποκάλυψη ότι ο Μάρκος και ο Χρήστος είναι ζευγάρι, καθώς η Αλίκη θεωρεί για τον εαυτό της πως είναι αρκετά ελκυστική για να «πείσει» τον Χρήστο. Από την άλλη έχουμε την προσπάθεια της Μπέτυ να «ρίξει» την Λουκία, μία γυναίκα η οποία βρίσκεται σε μακροχρόνια μονογαμική ετεροφυλόφιλη σχέση με τον Τάκη. Παρόλα αυτά και παρά τις αντιρρήσεις της Μπέτυ ο Μάρκος την ωθεί προς την Λουκία. Ειδικότερα στην Πολυκατοικία, όταν παρατηρούμε τέτοιου είδους συμπεριφορές, υπάρχει συχνά κάποιος συλλογισμός που οδηγεί στο συμπέρασμα του «είναι [γκέι] και δεν το ξέρει». Αυτό μπορεί να προέρχεται από κάποια ενασχόληση ή κάποια ενέργεια που δεν συνάδει με ετεροφυλόφιλη συμπεριφορά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα επ' αυτού είναι το επεισόδιο στο οποίο ο Μάρκος θεωρεί ότι υπάρχει κάποια σύγχυση γύρω από την σεξουαλικότητα του Τάκη, επειδή του προτείνει να πάνε σε μία έκθεση ζωγραφικής και του «μιλάει για τα συναισθήματα του».

Από την άλλη έχουμε την περίπτωση του Μανώλη στο Κάτω Παρτάλι. Στην σειρά είναι σύνθητες κάποιος από τους άνδρες του χωριού να προκαλεί το ερωτικό ενδιαφέρον του Μανώλη, οι οποίοι παρουσιάζονται στο κοινό ως ετεροφυλόφιλοι, με εξαίρεση έναν γελαδάρη ο οποίος φαίνεται να ανταποκρίνεται στον έρωτα του Μανώλη. Ο ίδιος ο Μανώλης δεν φαίνεται να πτοείται ποτέ από το γεγονός αυτό, και ούτε να επηρεάζεται από τις συμβουλές του Κωνσταντίνου όσον αφορά την κλειστή κοινωνία του χωριού και τις επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν αν γίνει αντιληπτός ο Μανώλης.

Ένα άλλο κομμάτι της αστάθειας της σεξουαλικότητας, έχει να κάνει με τις σφαίρες επιρροής που μπορούν να «μετατρέψουν» τον ετεροφυλόφιλο άνδρα σε ομοφυλόφιλο. Συνήθως αυτό αποτελεί σημαντική ανησυχία για τους ετεροφυλόφιλους άνδρες και τον στενό κοινωνικό τους κύκλο, ειδικότερα από τους γονείς προς τα παιδιά, χωρίς να περιορίζεται απαραίτητα εκεί. Πρωτίστως αυτό γίνεται αντιληπτό από τα ρήματα που χρησιμοποιούνται σχετικά με την σεξουαλικότητα, μιας και η ανησυχία δεν είναι αν κάποιο άτομο είναι ΛΟΑΤΚ+, αλλά να μην «γίνει» ή να μην «το γυρίσει».

Μερικά από τα πράγματα, τα οποία αναφέρονται ως λόγοι που κάποιο παιδί μπορεί να γίνει ομοφυλόφιλο είναι το να κάνει παρέα με κορίτσια, το να έχει στην κατοχή ροζ αντικείμενα (στη Πολυκατοικία δίνεται το παράδειγμα του καπέλου), το να παίζει κάποιο αγόρι με κούκλες και άλλα.

Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι όταν μιλάμε για αστάθεια στην προκειμένη περίπτωση αναφορικά με την σεξουαλικότητα, δεν έχουμε να κάνουμε με την ρευστότητα του φύλου και της σεξουαλικότητας που συναντάμε στις σύγχρονες κοινωνικές θεωρίες του φύλου. Και αυτό γιατί παρουσιάζεται η αστάθεια αυτή ως κάποια απόκλιση, ως επί το πλείστον, από την σταθερά της ετεροκανονικότητας. Βλέπουμε δηλαδή την ετερότητα ως κάτι το κακό, τουλάχιστον για τον χαρακτήρα για τον οποίο μιλάμε κάθε φορά. Στην Πολυκατοικία ας πούμε, βλέπουμε πολύ συχνά τους χαρακτήρες να αναφέρουν ότι δεν έχουν κάποιο πρόβλημα με την σεξουαλικότητα του Μάρκου, του Χρήστου ή της Μπέτυ, αλλά όταν πρόκειται για τους εαυτούς τους, και όχι για τους προαναφερθέντες χαρακτήρες, οι ίδιοι τοποθετούνται αποκλειστικά μέσα στα όρια της ετεροκανονικότητας. Πολλές φορές μάλιστα, η ομοφυλοφιλία αποτελεί «απειλή» για τα ετεροφυλόφιλα άτομα, και κυρίως για τους ετεροφυλόφιλους άνδρες, στις σειρές. Όταν ο Τάκης, στην Πολυκατοικία, υποψιάζεται (εσφαλμένα) ότι ο Μάρκος του δείχνει ερωτικό ενδιαφέρον, οι φίλοι τον συμβουλεύουν να «προσέχει» αφού «εάν αλλάξει στρατόπεδο δεν υπάρχει επιστροφή».

Συμπεράσματα

Έχοντας ολοκληρώσει την ανάλυση μας στο περιεχόμενο των επιλεγμένων τηλεοπτικών σειρών, έχουμε φτάσει σε κάποια συμπεράσματα σε σχέση με τον τρόπο κατά τον οποίο παρουσιάζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα σε αυτά και ποιες είναι οι κοινωνικές αναπαραστάσεις που αντιπροσωπεύονται σχετικά με αυτά στην ελληνική τηλεόραση. Επίσης είμαστε σε θέση να απαντήσουμε στα ερευνητικά ερωτήματα που θέσαμε κατά την διάρκεια της συγγραφής της παρούσας εργασίας.

Πριν να περάσουμε στις απαντήσεις των ερωτημάτων θα θέλαμε να σημειώσουμε μία παρατήρηση σε σχέση με την σειρά «Η Πολυκατοικία». Πιο συγκεκριμένα η ανάλυση της σειράς έφερε στην επιφάνεια κάποια ζητήματα τα οποία ήρθαν σε αντίθεση με τις υποθέσεις που υπήρχαν σχετικά με την σειρά πριν την συγγραφή της εργασίας, έχοντας έρθει σε επαφή με το υλικό της σειράς στην αρχική της προβολή δηλαδή την περίοδο 2008 με 2011. Υπήρχε η υπόθεση ότι η σειρά θα είχε πολύ περισσότερο στερεοτυπικές αναπαραστάσεις των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων, ιδίως επειδή αποτελεί την μοναδική από τις σειρές που είδαμε στην οποία δεν συμμετέχει κάποιο ΛΟΑΤΚ+ άτομο ως συντελεστής. Αν και παρατηρήθηκαν στερεοτυπικές απόψεις αναφορικά με την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα στην σειρά, είδαμε να προβάλλονται πτυχές της ζωής των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων που είναι πολύ μακριά από καρικατούρες και ζητήματα τα οποία αποτελούν για πολλά χρόνια αιτήματα της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας στην Ελλάδα. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειώσουμε, κάτι το οποίο αναφέραμε και παραπάνω, ότι «Η Πολυκατοικία» αποτελεί διασκευή ισπανικής παραγωγής, γεγονός που παίζει ρόλο στις αναπαραστάσεις που βλέπουμε στην σειρά. Με βάση αυτά, ας δούμε πως απαντώνται αυτά τα ερωτήματα μέσω των ευρημάτων της έρευνας.

1. Με ποιον τρόπο παρουσιάζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στις σειρές μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης;

Το πρώτο ερώτημα που θέσαμε είχε να κάνει με την παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρων στις σειρές που είδαμε. Αρχικά θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα στερεότυπα δεν έχουν εξαλειφθεί πλήρως από την παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρων, και αυτό είναι κάτι που παρατηρούμε και στον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται οι χαρακτήρες. Παρατηρήσαμε ότι, αρκετές φορές, υπήρξαν αστεία και σχολιασμοί στις σειρές με στόχο τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα και τούτο το κομμάτι της κοινωνικής τους ταυτότητας. Όμως επίσης δεν βλέπουμε μόνο μία πλευρά των χαρακτήρων στις σειρές. Αντίθετα μας παρουσιάζονται άτομα τα οποία πέρα από το γεγονός ότι είναι ΛΟΑΤΚ+, έχουν ενδιαφέροντα, ανησυχίες, προβληματισμούς και στόχους για την ζωή τους, που υπάρχουν πέρα από τα στενά όρια της σεξουαλικότητας τους. Σχετικά με την αντιμετώπιση που λαμβάνουν οι χαρακτήρες στις σειρές θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχουμε δύο οπτικές με τις οποίες βλέπουμε τους ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες να παρουσιάζονται στις τρεις σειρές που μελετήθηκαν, την κωμική και την ρεαλιστική. Οι δύο αυτές οπτικές εναλλάσσονται στην διάρκεια των σειρών.

Αρχικά, η κωμική οπτική είναι αυτή η οποία πατάει στα στερεότυπα. Στην προσπάθειά τους να προκαλέσουν το γέλιο του κοινού οι συντελεστές των σειρών

χρησιμοποιούν πιο ακραίες συμπεριφορές και εκφράσεις ώστε να κάνουν τους χαρακτήρες πιο κωμικούς. Ο Μανώλης και ο Χρήστος είναι ίσως τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα επ' αυτού. Οι δυο τους έχουν τις πιο «θηλυπρεπείς» συμπεριφορές και υστερικές αντιδράσεις, ειδικά σε σχέση με τους υπόλοιπους ανδρικούς χαρακτήρες των σειρών. Επιπλέον αποφεύγουν συνήθως τις «ανδρικές» ασχολίες όπως είναι το ποδόσφαιρο και το κυνήγι, καθώς επιλέγουν να ασχοληθούν με δραστηριότητες οι οποίες θεωρούνται «γκέι» από άλλους χαρακτήρες, παραδείγματος χάριν η όπερα. Τα προαναφερθέντα, συνήθως καταλήγουν σε κάποιο ευτράπελο ή είναι η αιτία για να «εκτοξευθεί» κάποια κωμική ατάκα. Είναι ξεκάθαρο ότι αυτού του είδους η παρουσίαση των χαρακτήρων είναι συνδεδεμένη με τις στερεοτυπικές αντιλήψεις περί της σεξουαλικότητας και κυρίως της ιδέας ότι οι ομοφυλόφιλοι άνδρες είναι «λιγότερο» άνδρες εξαιτίας της σεξουαλικής τους ταυτότητας.

Στην αντίπερα όχθη, έχουμε την ρεαλιστική απεικόνιση, την οποία κυρίως βλέπουμε στην Εθνική Ελλάδος. Εκεί, απεικονίζεται αρκετά πιο ωμά η πραγματικότητα ενός ΛΟΑΤΚ+ ατόμου, και αυτό έχει σίγουρα να κάνει με το γεγονός ότι η Εθνική Ελλάδος είναι πιο δραματική σειρά σε σχέση με τις άλλες δύο, αλλά και με το ότι είναι δημιουργία ενός ΛΟΑΤΚ+ ατόμου, του Γιώργου Καπουτζίδα. Επομένως τα στερεότυπα που αναφέραμε δεν είναι κάτι που συναντάμε εδώ. Παρόλα αυτά, παρόμοιες σκηνές ρεαλισμού συναντάμε και στις άλλες σειρές, όταν ο Χρήστος κάνει “coming out” στους γονείς του ή όταν ο Μανώλης μιλώντας για τον εαυτό του, και κατ' επέκταση την σεξουαλικότητά του, λέει πως «δεν κάνω λάθος, αυτός είμαι». Οι σκηνές αυτές, δεν ακολουθούν το υπόλοιπο ύφος των σειρών και μας δείχνουν μία πιο ευάλωτη πλευρά των χαρακτήρων, θέλοντας να κάνουν όσο το δυνατόν πιο εμφανές στο κοινό ότι είναι ένα διαφορετικό κομμάτι από την υπόλοιπη σειρά και το πως αντιμετωπίζονταν οι χαρακτήρες. Με αυτόν τρόπο απομυθοποιούνται τα όσα είδαμε στην κωμική απεικόνιση των χαρακτήρων, καθώς δημιουργείται μία εικόνα μακριά από την προϊδέαση περί ομοφυλόφιλου άνδρα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το ζήτημα της αντιμετώπισης των ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρων από τους μη-ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες των σειρών. Σε μεγάλο βαθμό, οι χαρακτήρες οι οποίοι πιο συχνά εξαπολύουν κάποια επίθεση προς τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα, που στηρίζονται σε πεποιθήσεις γύρω από την ηθική τους, που έχουμε αναφέρει και πιο πάνω, έρχονται από ένα συγκεκριμένο προφίλ ανθρώπων. Είναι σύνηθες ότι οι χαρακτήρες αυτοί έχουν με τον έναν ή τον άλλον τρόπο τον ρόλο του «κακού» ή του «αντιπαθητικού» και συνηθίζουν να φέρονται με αγένεια και σε άλλους χαρακτήρες των σειρών, πέρα από τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα. Επιπλέον, συνήθως οι χαρακτήρες αυτοί είναι μεγαλύτερης ηλικίας και εκπροσωπούν το πιο συντηρητικό κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας στις σειρές. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η κα. Παναγιώτα από την Πολυκατοικία, η οποία πολλές φορές έχει εκφράσει την αντιπάθεια της προς τον Μάρκο και τον Χρήστο. Συν τοις άλλοις, οι χαρακτήρες οι οποίοι συνήθως είναι και οι πιο ανοιχτοί προς την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα είναι νεότεροι και παρουσιάζονται ως πιο «συνετοί» και «προοδευτικοί».

Όλα αυτά θα μπορούσαμε να τα δούμε, πέρα από επισήμανση των διαφορών μεταξύ των γενεών στην ελληνική κοινωνία, και ως μια μεταφορά για τις διαφορές που υπάρχουν στην «κοινή συνείδηση» της ελληνικής κοινωνίας σχετικά με τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα μέσω εκπροσώπων διαφορετικών χρονικών περιόδων, που τυχαίνει να

συνυπάρχουν σε κάποιο κοινωνικό πλαίσιο (π.χ. μία πολυκατοικία). Αντίστοιχες εικόνες βλέπουμε και στις άλλες δύο σειρές, με το πλαίσιο να αλλάζει βέβαια, και αντί να βλέπουμε τις διαφορές μεταξύ διαφορετικών γενεών, βλέπουμε τις διαφορές μεταξύ της κοινωνίας ενός χωριού και μίας πόλης, στο Κάτω Παρτάλι, και μεταξύ του Καναδά και της Ελλάδας στην Εθνική Ελλάδα. Παρατηρούμε ότι οι θεματικές είναι πολύ κοντά σε αυτό το κομμάτι μεταξύ των δύο αυτών σειρών ειδικά, καθώς βλέπουμε τις διαφορές στην ανεκτικότητα μεταξύ μιας κοινωνίας με περισσότερο αντί-ΛΟΑΤΚ+ πεποιθήσεις (το χωριό και η Ελλάδα) και μίας πιο ανεχτικής για ένα ΛΟΑΤΚ+ άτομο κοινωνία (η Αθήνα και ο Καναδάς).

Δεν είναι όμως μόνο οι «συντηρητικοί» χαρακτήρες οι οποίοι αναπαράγουν στερεότυπα στις σειρές που είδαμε. Δεν είναι λίγες οι φορές που χαρακτήρες οι οποίοι σε άλλες περιπτώσεις θα έπαιρναν το μέρος των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων σε κάποια διαφωνία, είναι εκείνα που θα κάνουν κάποιον σχολιασμό σχετικά με την σεξουαλικότητα ή θα «θέσουν όρια» στα ΛΟΑΤΚ+ άτομα. Αυτό είναι κάτι που θα μπορούσαμε να παραλληλίσουμε στον πραγματικό κόσμο με την φράση «δεν έχω πρόβλημα με του γκέι, αρκεί να μην προκαλούνε» που ακούγεται πολύ συχνά. Επομένως, βλέπουμε ότι ακόμα και σε σημεία όπου υπάρχει ανοχή προς την ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα, αυτή έρχεται υπό όρους. Τα άτομα θα πρέπει να ακολουθούν κανόνες συμπεριφοράς ούτως ώστε να είναι αποδεκτή η σεξουαλικότητά τους. Κανόνες οι οποίοι συνήθως έχουν ως αποτέλεσμα την απόκρυψη της σεξουαλικής ταυτότητας τους, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με την ανοχή που προαναφέρθηκε.

2. Ποιες πτυχές της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας παρουσιάζονται στις σειρές μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης;

Ένα θέμα που πρέπει να αναφερθεί, και έχει γίνει φανερό στην έως τώρα ανάλυση είναι εκείνο της ορατότητας των μελών της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας στο περιεχόμενο που μελετήσαμε. Η ορατότητα, και ιδίως όταν έχουμε να κάνουμε με κοινωνικές αναπαραστάσεις, είναι πολύ σημαντική και μπορούμε να καταλάβουμε πολύ σημαντικά πράγματα για την θέση που έχει το εκάστοτε ζήτημα στον συλλογικό νου. Αυτός είναι και ο λόγος που θέσαμε κάποια κριτήρια στην επιλογή των σειρών, τα οποία είχαν άμεση σχέση με την ορατότητα της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας. Το πρώτο είχε να κάνει με την τηλεθέαση των σειρών. Θελήσαμε να μελετήσουμε σειρές τις οποίες είχε δει σημαντική μερίδα της ελληνικής κοινωνίας και δεν αποτελούσαν κάποια «καλτ» σειρά που απολάμβαναν μικρές ομάδες τηλεθεατών. Ένα άλλο ζήτημα έχει να κάνει με τον ρόλο που είχαν τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στις σειρές. Θεωρήθηκε σημαντικό να έχουμε αρκετό υλικό για την ανάλυση, μιας και οι περισσότερες σειρές που σημείωσαν σημαντική επιτυχία είχαν κάποιον ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρα, που όμως ως επί το πλείστον ήταν κάποιος μικρός ρόλος με σχεδόν μηδενική συνεισφορά στο ευρύτερο πλαίσιο του σύμπαντος της τηλεοπτικής σειράς της οποίας ήταν μέρος. Έγινε λοιπόν μία προσπάθεια η σειρά να έχει μεγάλο κοινό, και ο χαρακτήρας να έχει σημαντικό τηλεοπτικό χρόνο, ώστε τα όσα είδαμε να μπορούν να θεωρούνται ως αντιπροσωπευτικά για το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο της Ελλάδας.

Όσον αφορά λοιπόν την ορατότητα σε καμία περίπτωση δεν είδαμε να μοιράζεται ισόποσα στα μέλη της κοινότητας. Οι ομοφυλόφιλοι άνδρες λαμβάνουν την

μερίδα του λέοντος στον χρόνο προβολής τους. Όπως είδαμε άλλωστε οι περισσότεροι από τους κύριους χαρακτήρες ανήκουν σε αυτή τη κατηγορία. Συγκεκριμένα οι Μάρκος και Χρήστος (Πολυκατοικία), Μανώλης (Κάτω Παρτάλι) και Χρήστος και Ρίτσαρντ (Εθνική Ελλάδα), δηλαδή πέντε από τους έξι ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες με πρωταγωνιστικό ρόλο στις σειρές που μελετήθηκαν, τοποθετούνται στην κατηγορία των ομοφυλόφιλων ανδρών. Από εκεί και πέρα έχουμε όλο και λιγότερη αντιπροσώπευση για άλλα ΛΟΑΤΚ+ άτομα. Η Μπέτυ, ως ομοφυλόφιλη γυναίκα, είναι ένας πρωταγωνιστικός χαρακτήρας που δίνει παραπάνω περιεκτικότητα στις σειρές. Όμως από εκείνο το σημείο και έπειτα όποια άλλη υποκατηγορία ΛΟΑΤΚ+ ατόμων συναντάμε περιορίζεται σε πολύ μικρούς ρόλους. Τα τρανς άτομα για παράδειγμα, συνήθως υπάρχουν στις σειρές είτε για να προκαλέσουν σοκ είτε ως κωμικά κομμάτια σκηνών, με την εξαίρεση του ρόλου της Κατερίνας στην Εθνική Ελλάδα, που μας δίνει μία εσωτερική ματιά στην ζωή και τις εμπειρίες που έχει ένα τρανς άτομο. Επιπλέον, και αναφορικά με τα τρανς άτομα, όλες οι περιπτώσεις που συναντήσαμε, έχουν να κάνουν με την μετάβαση από άνδρα σε γυναίκα. Δεν βλέπουμε κάποιον χαρακτήρα να έχει κάνει την μετάβαση από γυναίκα σε άνδρα, με το ζήτημα αυτό να καθρεπτίζει τον έξω-τηλεοπτικό κόσμο, καθώς οι τρανς άνδρες είναι μία από τις λιγότερο ορατές ομάδες της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας. Τέλος, όλα τα υπόλοιπα μέλη της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας, όπως οι αμφιφυλόφιλοι, δεν υπάρχουν πουθενά στις σειρές που είδαμε.

Το ζήτημα αυτό μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι (και) η ελληνική κοινωνία, κυρίως αντιλαμβάνεται το φύλο και τις σεξουαλικές σχέσεις μέσω του ετεροκανονικού συστήματος. Η σεξουαλικότητα ξεκινάει από τον «κανονικό» διαχωρισμό των (απαραίτητα) δύο φύλων, και καταλήγουν στην σύζευξη αυτών. Έτσι όταν υπάρχουν σεξουαλικότητες οι οποίες είναι εκτός των ορίων της ετεροκανονικότητας, και ξεφεύγουν από την «νόρμα», είναι πιο εύκολο για το άτομο να παρατηρήσει και να καταλάβει τα όσα είναι πιο κοντά στην ετεροκανονικότητα. Έτσι, η ομοφυλοφιλία ως ιδέα είναι πιο κατανοητή κατάσταση και πολύ πιο κοντά στην ετεροκανονικότητα, μιας και έχουμε να κάνουμε με έλξη από ένα φύλο προς ένα φύλο (ακόμα και αν τα δύο αυτά φύλα είναι τα ίδια) σε σχέση με την πανσεξουαλικότητα για παράδειγμα, όπου δεν αλλάζει μόνο η ιδέα περί την ετεροφυλοφιλίας, αλλά ολόκληρη η ιδέα γύρω από το δικό μοντέλο κατανόησης του φύλου, αφού έχουμε να κάνουμε με έλξη προς όλα τα φύλα, και αυτό στην προκειμένη περίπτωση δεν σημαίνει «και τα δύο φύλα».

Γενικότερα, οι πιο σύγχρονες ιδέες για την σεξουαλικότητα συμπεριφέρονται σε αυτή ως φάσμα, πολύ διαφορετικά δηλαδή από την πιο «άμεση» κατανόηση της ετεροκανονικότητας, που θα μπορούσαμε να πούμε ότι τοποθετεί την σεξουαλικότητα σε πολύ συγκεκριμένα «κουτάκια». Ως εκ τούτου, και από την στιγμή που η ύπαρξη και μόνο τέτοιων ταυτοτήτων αποτελεί πρόκληση για το εδραιωμένο σύστημα κατανόησης της σεξουαλικότητας, η μη συμπερίληψη τους είναι κάτι που περιμέναμε να δούμε, αν ληφθεί υπόψιν ότι το είδος των τηλεοπτικών προγραμμάτων που αναλύθηκαν, δεν προτείνουν νέες ιδέες, αλλά αναπαράγουν τις ήδη υπάρχουσες και κυρίαρχες ιδεολογίες της κοινωνίας της οποίας αποτελούν κομμάτι. Βέβαια, αυτό σημαίνει αντίστοιχα, ότι τουλάχιστον κάποια από τα μέλη της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας είναι πλέον κομμάτι των κυρίαρχων ιδεών με κυρίως θετική χροιά, αν κρίνουμε από την παρουσίαση τους στις τρεις σειρές που μελετήσαμε.

3. Σε ποιον βαθμό έχει αλλάξει η παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων σε σχέση με τις πιο στερεοτυπικές μορφές του παρελθόντος;

Παρατηρούμε ότι η παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων έχει αλλάξει δραματικά σε σχέση με τους ρόλους-καρικατούρες του παρελθόντος. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια πως έχουν εξαλειφθεί κάθε είδους στερεότυπα από την παρουσίαση των ρόλων. Άλλωστε κάτι τέτοιο θα απαιτούσε τα στερεότυπα να έχουν εξαλειφθεί πρωτίστως από το σύνολο της κοινωνίας, και κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί σε καμία περίπτωση. Όμως η διαφορά στην παρουσίαση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων στο πέρασμα του χρόνου είναι πασιφανής.

Το κυριότερο κομμάτι είναι ότι πλέον οι ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες δεν είναι απλώς μονοδιάστατα αστεία για κοινό. Στις σειρές που παρακολουθήσαμε είδαμε μερικούς πολύ διαφορετικούς μεταξύ τους χαρακτήρες, ο καθένας με το υπόβαθρο του και διαφορετική πορεία ζωής. Είδαμε τα διάφορα κομμάτια της ζωής τους και πως αυτά εξελίσσονται με το πέρασμα του χρόνου. Επιπλέον παρουσιάστηκαν πολύ σοβαρές αποφάσεις στις ζωές των πρωταγωνιστών όπως είναι ο γάμος και η δημιουργία μιας οικογένειας. Ουσιαστικά ήταν ζωικά κομμάτια των σειρών και η απουσία τους θα ζημίωνε την εξέλιξη της πλοκής. Ήδη αυτό είναι αρκετό για να δούμε την διαφορά σε σχέση με προηγούμενες προσπάθειες ενσωμάτωσης ΛΟΑΤΚ+ ατόμων σε τηλεοπτικά προγράμματα.

Επιπλέον, η αλλαγή αυτή μας έχει δώσει και μεγαλύτερη ποικιλία στους ΛΟΑΤΚ+ χαρακτήρες. Παλαιότερα, και αφού ο κύριος σκοπός που θα εξυπηρετούσε ένας ανδρικός γκέι (κυρίως) χαρακτήρας ήταν κάποιο κωμικό αστείο, συχνά εις βάρος του, συνήθως ήταν προκαθορισμένος ο τρόπος παρουσίας του «γκέι χαρακτήρα». Θα έπρεπε να φέρεται με θηλυπρέπεια, να έχει υπερβολικές (ακόμα και «υστερικές») αντιδράσεις στα γεγονότα που λαμβάνουν χώρα και να υπερτονίζει την σεξουαλική του ταυτότητα. Σήμερα αυτό δεν ισχύει (αν μη τι άλλο στις σειρές που αναλύθηκαν) καθώς βλέπουμε χαρακτήρες ομοφυλόφιλων ανδρών οι οποίοι παρουσιάζουν πιο «αρρενωπό» χαρακτήρα χωρίς υπερβολές στην συμπεριφορά τους. Αποκορύφωμα ίσως αυτού, αποτελεί η σειρά Εθνική Ελλάδος, της οποίας η πλοκή θα αλλοιωνόταν σε πολύ μικρό ποσοστό εάν ο Χρήστος και ο Ρίτσαρντ δεν ήταν ομοφυλόφιλοι, αφού η σεξουαλικότητα τους δεν είναι ο κεντρικός πυλώνας γύρω από τον οποίο χτίζεται ο χαρακτήρας τους, αλλά ένα από τα πολλά κομμάτια που διαμορφώνουν την ταυτότητα τους. Οι αλλαγές αυτές όμως δεν σημαίνει την εξάλειψη των ανδρών με «θηλυπρεπή» χαρακτηριστικά, καθώς το να είναι κάποιος άνδρας «θηλυπρεπής» δεν αποτελεί από μόνο του κάτι το αρνητικό.

Σε συνδυασμό με τα παραπάνω, έχει αλλάξει και ο τρόπος που αντιμετωπίζονται τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στο σύμπαν των σειρών από τους άλλους χαρακτήρες. Αρχικά, δεν είδαμε κάποιο παράδειγμα όπου λέξεις όπως «πούστης» ή «λούγκρα» να είναι αποδεκτοί χαρακτηρισμοί απέναντι στους ομοφυλόφιλους χαρακτήρες. Η μία φορά όπου γίνεται η χρήση κάποιου τέτοιου όρου είναι μέρος βανδαλισμού. Βλέπουμε επίσης ότι άλλοι όροι που μπορεί να χρησιμοποιηθούν ενάντια

στα ΛΟΑΤΚ+ άτομα ως μέρος κάποιας φραστικής επίθεσης ή, συνηθέστερα, για υπονοηθεί ότι η μη-ετεροφυλόφιλη σεξουαλικότητα είναι και αφύσικη, προέρχονται συνήθως από άτομα που παρουσιάζονται ως «κακά» ή με κακές προθέσεις. Από την άλλη οι πιο «καλοί» χαρακτήρες είτε ασκούν κριτική όταν παρουσιάζονται μπροστά τους παρόμοιες ιδέες σχετικά με την σεξουαλικότητα, είτε διορθώνουν τον εαυτό τους, σε πολύ λιγότερα παραδείγματα όμως. Όπως και να έχει η στάση αυτή δείχνει ότι υπάρχουν πολλές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα οι οποίες δεν είναι αποδεκτές πλέον σε κανένα επίπεδο. Έτσι, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι κοινωνικές διακρίσεις απέναντι στην ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα είναι κάτι το οποίο είναι κατακριτέο, έως ένα σημείο, αλλά και ότι οι κοινωνικές αναπαραστάσεις που διακρίνουμε διαμέσων των σειρών μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης έχουν αλλάξει αρκετά σε σχέση με παλαιότερα παραδείγματα.

4. Σε ποιον βαθμό έχει επηρεάσει η ευρύτερη κοινωνική αποδοχή της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας την παρουσίαση της στις σειρές μυθοπλασίας της ελληνικής τηλεόρασης;

Στα όσα έχουν αναφερθεί παραπάνω σημαντικό ρόλο έχει διαδραματίσει σίγουρα και το γεγονός ότι τα ζητήματα της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας είναι σήμερα στο προσκήνιο περισσότερο από ποτέ, ειδικά από την στιγμή που έχουμε να κάνουμε κοινωνικές αναπαραστάσεις. Επομένως, θα ήταν καλό να δούμε ποιες είναι οι κοινωνικές αλλαγές που έχουν επέλθει τις τελευταίες δεκαετίες, και τον τρόπο κατά τον οποίο αυτές έχουν επηρεάσει τις αναπαραστάσεις των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων. Η κοινή γνώμη έχει αλλάξει, και συνεχίζει να αλλάζει, σε σχέση με το τι είναι «αποδεκτό» ως αίτημα των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων, και όπως έχουμε ήδη αναφέρει, τέτοιου είδους τηλεοπτικά προγράμματα, κυρίως έχουν τον ρόλο του καθρέπτη σχετικά με τις κοινωνικές αναπαραστάσεις που παρατηρούμε σε αυτά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι πλέον υπάρχουν συζητήσεις στην δημόσια σφαίρα σχετικά με τα δικαιώματα της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας, και ακόμα περισσότερο για εκείνα που δεν απολαμβάνει.

Μπορούμε εύκολα να δούμε θεματικές που έχουν πολλές φορές απασχολήσει το κοινωνικό σύνολο να υπάρχουν διασκορπισμένα στις σειρές που μελετήσαμε. Το κυριότερο μεταξύ αυτών είναι ο γάμος, που τον βλέπουμε ως κομμάτι πλοκής με τον έναν ή τον άλλο τρόπο και στις τρεις σειρές. Ειδικότερα στην Πολυκατοικία, η ιστορία του γάμου του Μάρκου και του Χρήστου, είναι πολύ κοντά με το χρονικό των πρώτων ομόφυλων γάμων που έλαβαν χώρα στην Τήλο το καλοκαίρι του 2008. Μάλιστα, όπως και στην σειρά οι γάμοι αυτοί ακυρώθηκαν με απόφαση του Αρείου Πάγου και μετά από παρέμβαση εισαγγελέα. Από τον σχολιασμό της σειράς φαίνεται να υπάρχει η πεποίθηση ότι είχε έρθει το πλήρωμα του χρόνου για την νομιμοποίηση του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών, κάτι το οποίο καλύφθηκε μερικώς λίγα χρόνια αργότερα με το σύμφωνο συμβίωσης. Ένα ακόμη σημαντικό ζήτημα που συναντάμε τόσο στις σειρές όσο και στην πραγματική ζωή είναι εκείνο της υιοθεσίας παιδιών από ομόφυλα ζευγάρια. Έχουμε αναφέρει και πιο πριν στην εργασία το νομοθετικό πλαίσιο και τι αυτό προβλέπει σχετικά με τους ΛΟΑΤΚ+ γονείς. Είναι άξιο αναφοράς πως στις σειρές

ασκείται κριτική σχετικά με το ελλιπές νομοθετικό πλαίσιο που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα. Στην Εθνική Ελλάδος γίνεται και σύγκριση σχετικά με την διαφορά μεταξύ Ελλάδος και Καναδά σε αυτό το κομμάτι όταν συζητάνε για την απόφαση τους ο Ρίτσαρντ και ο Χρήστος.

Πέρα από την ορατότητα των ζητημάτων της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας, σε όλα αυτά έχει παίξει σημαντικό ρόλο η ευρύτερη αποδοχή της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας σήμερα στην χώρα μας. Ο θεσμός του Pride ο οποίος λαμβάνει πλέον χώρα σε ετήσια βάση σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα με πολύ μεγάλη απήχηση ιδίως στους εφήβους και τους νεαρούς ενήλικες (με παρόμοια φεστιβάλ να έχουν γίνει στην Πάτρα και την Κρήτη), σίγουρα έχουν βοηθήσει ώστε να αποπεριθωριοποιηθούν τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα στον συλλογικό νου. Άλλωστε, όπως αναφέραμε ήδη, οι κοινωνικές αναπαραστάσεις που προκύπτουν από τα τηλεοπτικά προγράμματα που αναλύθηκαν (κωμικές σειρές ευρείας κατανάλωσης) δεν είναι κάτι καινούριο ή διαφορετικό. Αντιθέτως, στις σειρές βλέπουμε αναπαραστάσεις που ήδη υπάρχουν στον κοινό νου, και τους προστίθεται μία επιπλέον σταθερότητα μέσω της ευρείας τηλεοπτικής κατανάλωσης. Συν τοις άλλοις, ο σκοπός των σειρών είναι να συνδεθούν με το τηλεοπτικό κοινό, δείχνοντας προβλήματα και καταστάσεις της καθημερινότητας σε ένα κάπως πιο υπερβολικό περιβάλλον. Το γεγονός ότι ανάμεσα σε προβλήματα όπως η οικονομική πίεση ή οι σχολικές επιδώσεις, πλέον βλέπουμε και ζητήματα γύρω από τον σεξουαλικό προσανατολισμό, δείχνει ότι για τους δημιουργούς των σειρών αυτό αποτελεί ένα καθημερινό πρόβλημα. Είναι προφανές ότι η ευρύτερη αποδοχή της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας, όπως και η ανοιχτή συζήτηση των προβλημάτων της αλλά και το γεγονός ότι αυτά αντιμετωπίζονται όλο και λιγότερο ως θέματα ταμπού, «κλειδωμένα» μακριά από την δημόσια θέα, έχει επιφέρει αλλαγή στον τρόπο κατά τον οποίο παρουσιάζεται η ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα μέσω της τηλεόρασης, ιδίως αν μπούμε στην διαδικασία της σύγκρισης με τις αναπαραστάσεις των προηγούμενων δεκαετιών. Σήμερα, τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα πολύ πιο σπάνια παρουσιάζονται ως περιθωριακές προσωπικότητες, που η σεξουαλικότητα τους τους συνδέει αυτομάτως με το έγκλημα, είτε ως θύτες είτε ως θύματα. Ένα παράδειγμα που μπορεί αν δοθεί επ' αυτού έχει να κάνει με το AIDS. Για πολλά χρόνια, η ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα, και κυρίως οι γκέι άνδρες, παρουσιάζονταν και αντιμετωπίζονταν ως μολυσμένα σώματα με βάση την σεξουαλικότητα τους, με το AIDS να είναι ουσιαστικά «η αρρώστια των γκέι». Είναι χαρακτηριστικό ότι στις σειρές που μελετήσαμε, δεν έγινε καμία αναφορά στο AIDS.

Από την άλλη, σημειώθηκε παραπάνω ότι υπάρχει ένα ζήτημα σχετικά με την ορατότητα κάποιων μελών της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας μέσω των υπό ανάλυση σειρών. Παρά τα βήματα που έχουν γίνει, και την ευρύτερη αποδοχή που μπορεί να απολαμβάνουν (τουλάχιστον από κάποια μέλη της κοινωνίας), όταν έχουμε να κάνουμε με πιο πολύπλοκα θέματα, όπως είναι η φυλομετάβαση ή ζητήματα σε σχέση με την ρευστότητα του φύλου δεν ισχύει το ίδιο. Τέτοια ζητήματα, τα οποία δεν έχουν γίνει κατανοητά από το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο, παρατηρούμε ότι επιδέχονται πολύ λιγότερη ανοχή (όταν μιλάμε για τον κοινωνικό περίγυρο) και ορατότητα (όταν μιλάμε για τις τηλεοπτικές αναπαραστάσεις). Για παράδειγμα, όσον αφορά τα τρανς άτομα, και ειδικότερα σχετικά με την φυλομετάβαση, ο πολύ μικρός, και ως επί το πλείστον κωμικός ρόλος, στους οποίους τους είδαμε, αντικατοπτρίζουν την κοινωνική θέση τους. Τα τρανς άτομα αποτελούν μία «χαμένη» και περιθωριοποιημένη κοινωνική

ομάδα, γεγονός που τους προκαλεί προβλήματα στην καθημερινή τους ζωή. Ένα παράδειγμα επ' αυτού είναι η δυσκολία στην εύρεση εργασίας, κάτι που σχολιάζεται στην σειρά Εθνική Ελλάδος, όταν η Κατερίνα λέει πως θέλει απλά μια ήσυχη ζωή και δεν θέλει να διακινδυνεύει την θέση εργασίας της με την συμμετοχή της στην ομάδα του κέρλινγκ. Επιπλέον, βήματα που έχουν γίνει προς την «κανονικοποίηση» τους στην Ελλάδα όπως η αναγνώριση του κοινωνικού φύλου, είναι ακόμα πολύ φρέσκα στον συλλογικό νου. Είναι χαρακτηριστικό άλλωστε, ότι και οι τρεις σειρές που μελετήσαμε έλαβαν χώρα πριν από την θέσπιση της αναγνώρισης της ταυτότητας φύλου στην χώρα μας.

Εν κατακλείδι από την ανάλυση διαπιστώθηκε ότι η ΛΟΑΤΚ+ κοινότητα αντιμετωπίζεται ως μία διαφορετικότητα, τόσο στην καθημερινότητα όσο και στην μυθοπλασία. Βέβαια, η διαφορετικότητα αυτή κάποιες φορές είδαμε να δέχεται μία αντιμετώπιση «όλοι διαφορετικοί, όλοι ίσοι», ενώ άλλες φορές το να είναι κάποιος κομμάτι της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας σήμαινε απομάκρυνση από το «κανονικό». Σε αυτό το κομμάτι είδαμε την μυθοπλασία να καθρεπτίζει την καθημερινότητα, δείχνοντας μας μερικές ρεαλιστικές και ευάλωτες στιγμές ΛΟΑΤΚ+ ατόμων, ανάμεσα σε υπερβολικές καταστάσεις και αντιδράσεις.

Τα παραπάνω μπορούν να εξηγηθούν από τις κυρίαρχες αντιλήψεις που φαίνεται να εκπροσωπούνται στις σειρές που μελετήθηκαν. Σε μεγάλο βαθμό αυτό που είδαμε ότι οι σειρές δεν ξέφυγαν ιδιαίτερα από την ετεροκανονική οπτική και ακόμα και η κατανόηση των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων γίνεται από αυτή την οπτική. Πολύ πιθανό αυτός να είναι και ο λόγος για τον οποίο δεν συναντήσαμε κάτι το ριζοσπαστικό σχετικά με τις αντιλήψεις γύρω από το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, αλλά είδαμε αναπαραστάσεις ΛΟΑΤΚ+ ατόμων οι οποίες ήταν όσο το δυνατόν πιο κοντά στα ετεροκανονικά πρότυπα.

Ο λόγος που συμβαίνει αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι οι κοινωνικές αναπαραστάσεις που κυριαρχούν στην ελληνική κοινωνία έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στις ελληνικές τηλεοπτικές σειρές. Έχουμε ήδη αναφέρει ότι ο ρόλος των σήριαλ είναι η έλξη του τηλεοπτικού κοινού. Για να το καταφέρουν αυτό τα σήριαλ, αναπαράγουν τις ήδη υπάρχουσες αναπαραστάσεις. Επομένως η τηλεοπτική πραγματικότητα καθρεπτίζει την ελληνική πραγματικότητα (έως έναν βαθμό, οι σειρές συνεχίζουν άλλωστε να είναι προϊόντα μυθοπλασίας). Κατ' επέκταση οι θεματικές που αναδύθηκαν από την ανάλυση των σειρών είναι κομμάτι των κοινωνικών αναπαραστάσεων μέσω των οποίων τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα γίνονται αντιληπτά από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, αλλά και από τους εαυτούς τους.

Στην σημερινή κοινωνία, τα ΛΟΑΤΚ+ θέματα δέχονται όλο και περισσότερη προσοχή, όπως και μεγαλύτερη ανάλυση, με αποτέλεσμα να γίνονται ορατές τα πιο πολύπλοκα ζητήματα γύρω από την ταυτότητα φύλου και την σεξουαλικότητα. Όμως, πολλές φορές, τούτα τα ζητήματα είναι δύσκολο να γίνουν αντιληπτά σε μία κοινωνία που λειτουργεί με βασικό άξονα την ετεροκανονικότητα. Αυτό οδηγεί σε αντιδράσεις και ρήξεις σε συζητήσεις γύρω από τα ΛΟΑΤΚ+ ζητήματα, και ως αποτέλεσμα αυτού, υπάρχουν κομμάτια του βίου των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων όπου δεν απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα με τα υπόλοιπα κοινωνικά υποκείμενα.

Παρόλα αυτά, είδαμε ότι τόσο οι τηλεοπτικές απεικονίσεις, όσο και η ελληνική κοινωνία ως σύνολο, είναι σε μία διαδικασία χρόνων, κατά την οποία αφαιρούν τις στερεοτυπικές αναπαραστάσεις των ΛΟΑΤΚ+ ατόμων από τον συλλογικό νου, σημειώνοντας σταθερή πρόοδο. Αν και η τωρινή θέση της ΛΟΑΤΚ+ κοινότητας δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να χαρακτηριστεί ως ιδανική, υπάρχει η αισιοδοξία για μία μελλοντική κοινωνία που θα συμπεριλαμβάνει τα ΛΟΑΤΚ+ άτομα ως ίσα.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Αποστολέλλη Άννα, Χαλκιά Αλεξάνδρα. (2012). *Σώμα, Φύλο, Σεξουαλικότητα: ΛΟΑΤΚ πολιτικές στην Ελλάδα*. Αθήνα: Πλέθρον.

Γιαννακόπουλος Κώστας. (2006). *Σεξουαλικότητα: Θεωρίες και Πολιτικές της Ανθρωπολογίας*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Καλαμπαλίκης Νίκος., Χρηστάκης Νικόλας. (2017). «Εισαγωγή στην Επιστημολογία των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων και την Ψυχολογία του Κοινωνικού Μέσω της Σκέψης του Serge Moscovici» στο *Επιστήμη και Κοινωνία*, τεύχος 35: 189-215.

Κόλλιας Ανδρέας. (2014). *Ανάλυση περιεχομένου: Εξέλιξη, τεχνικές και εφαρμογές της μεθόδου στη μελέτη της επικοινωνίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Κυριάκου Κωνσταντίνος. (2019). *Ελληνική Τηλεόραση και Ομοερωτισμός: Οι Σειρές Μυθοπλασίας (1975-2019)*. Αθήνα: Αιγόκερως.

Κωνσταντοπούλου Χριστιάνα. (2014). *Κοινωνικές Αναπαραστάσεις: Επικοινωνιακά Μέσα και Εξουσία*. Αθήνα: Παπαζήση.

Κωνσταντοπούλου Χριστιάνα. (2012) *Τηλεόραση: Ένα Σύγχρονο Εικονικό Καφενείο: Αναπαραστάσεις και Συμβολισμοί της Καθημερινής Ζωής*. Αθήνα: Παπαζήση.

Λυδάκη Άννα. (2012). *Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Μοσκοβισί Σερτζ. (2017). *Το Σκάνδαλο της Κοινωνικής Σκέψης*. Αθήνα: Πεδίο.

Παπαδόπουλος Ευάγγελος., Παπαδοπούλου Ελένη. *Κοινωνικές Αναπαραστάσεις: Τι είναι;*. Times News, 24/06/2021.
<https://www.timesnews.gr/koinonikes-anaparastaseis-ti-einai/>

Σαρρής Νεοκλής. (1992). *Ελληνική Κοινωνία και Τηλεόραση*. Αθήνα: Γόρδιος.

Σεραφεινίδου Μελίνα. (2005). *Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης*. Αθήνα: Gutenberg.

Antivirus Magazine Team. *Τι Συμβαίνει με την ΛΟΑΤ+ Γονεϊκότητα στην Ελλάδα;*. Antivirus, 21/04/2021. <https://avmag.gr/ti-symvainei-me-ti-loat-goneikotita-stin-ellada/>

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Babbie Earl. (2008). *The Basics of Social Research*. Belmont, CA: Thomson Higher Education.

Caplan Pat. (1996). *The Cultural Construction of Sexuality*. New York: Routledge,.

Giddens, Anthony. (1991). *Modernity and Self-Identity*. Cambridge: Polity Press,.

Hicks Stephen. (2011). *Lesbian, Gay and Queer Parenting: Families, Intimacies, Genealogies*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire : Palgrave Macmillan.

Höijer Birgitta. (2011) «Social Representations Theory» στο *Nordicom Review*, τεύχος 32: 3-16.

International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association. (2022). *Rainbow European Map and Index*. <https://www.ilga-europe.org/report/rainbow-europe-2022/>

Krippendorff, Klaus. (2004). *Content Analysis. An Introduction To Its Methodology*. California: Sage.

Moscovici Serge. (1973). «Foreword» στο C. Herzlich: *Health and Illness. A Social Psychological Analysis*. London: Academic Press.

Moscovici Serge. (1988). «Notes Towards a Description of Social Representations» στο *European Journal of Social Psychology*, τεύχος 18: 211-250.

Moscovici Serge. (2000). *Social Representations. Explorations in Social Psychology*. Cambridge: Polity Press.

Weeks Jeffrey. (2017) *Sexuality*. London: Routledge.

Παράρτημα

Οι Ιστορίες των Σειρών που Αποτελέσαν Δείγμα της Έρευνας

Στο σημείο αυτό παραθέτουμε αναλυτικά τις πλοκές των τριών σειρών που μελετήθηκαν για τις ανάγκες της έρευνας.

1) Εθνική Ελλάδα

Η σειρά ακολουθεί τις προσπάθειες μίας ομάδας γυναικών να δημιουργήσουν την ελληνική εθνική ομάδα κέρλινγκ. Η ιστορία ξεκινάει με την Νίκη να ψάχνει για δουλειά αλλά σε όσες συνεντεύξεις πάει δεν την προσλαμβάνουν. Επισκέπτεται τον πρώην σύζυγό της για να του ζητήσει τα χρήματα της διατροφής για τα παιδιά τους. Η Φρόσω, η αδερφή της Νίκης, προσπαθεί να βρει κάποιο τρόπο να βρεθεί με τις φίλες τις, οι οποίες είναι αλλοδαπής καταγωγής, χωρίς να την καταλάβει ο Θόδωρας, ο σύζυγος της, ο οποίος δεν θέλει σχέσεις μαζί τους, εξ αιτίας της καταγωγής τους. Εν τω μεταξύ η Νίκη, παρακολουθεί στην τηλεόραση τις στιγμές που ήταν αθλήτρια της χειροσφαίρισης και αναπολεί το παρελθόν. Όταν κατά λάθος βλέπει στην τηλεόραση έναν αγώνα κέρλινγκ και ακούει την ιστορία της ομάδας που παίζει, καταλαβαίνει ότι ο αθλητισμός την έκανε ευτυχισμένη και αποφασίζει να ασχοληθεί ξανά με τον αθλητισμό, αλλά αυτή τη φορά με το κέρλινγκ. Λέει στη Φρόσω για τα σχέδιά της και προσπαθεί να της εξηγήσει πώς παίζεται και να την πείσει να ασχοληθεί και αυτή ώστε να μπορέσουν να δημιουργήσουν ομάδα με άλλες δύο παίκτριες που θα βρουν. Πηγαίνοντας στο θέατρο, βλέπουν τη Φοίβη η οποία τσακώνεται στο τηλέφωνο, ενώ βρίσκεται στη σκηνή, με τον σύντροφό της, και στη συνέχεια στο δρόμο για το σπίτι της, τρακάρει με το αμάξι. Την επισκέπτονται στο νοσοκομείο με σκοπό να της ζητήσουν να μπει στην ομάδα τους.

Η Φοίβη γίνεται μέλος της ομάδας και μαζί με τη Νίκη και τη Φρόσω προσπαθούν να έρθουν σε επαφή με την Ελληνική Ομοσπονδία Κέρλινγκ. Η Νίκη ανακαλύπτει ότι ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας, Κυριάκος Σαφέτας αντί να αξιοποιήσει τα λεφτά που πήρε από το κράτος για να φτιάξει παγοδρόμιο, εκείνος τα χρησιμοποίησε για να φτιάξει την επιχείρησή του. Έχοντας τις αποδείξεις στα χέρια τους, οι τρεις τον αναγκάζουν να τους φτιάξει παγοδρόμιο έτσι ώστε να μην τον καταγγείλουν στην αστυνομία. Έχοντας λύσει το πρόβλημα του παγοδρομίου, οι τρεις ψάχνουν για προπονητή και στρέφονται στον πρώην πρωταθλητή του κέρλινγκ Χρήστο Μελίτη αλλά εκείνος είναι αρνητικός στο να τους αναλάβει, αρχικά. Τελικά αποδέχεται την πρόταση όταν βλέπει ότι ο γιος της Νίκης, Γιάννης, βρίσκεται σε αναπηρικό καροτσάκι. Εν τω μεταξύ, η Φρόσω ανησυχεί για τον γιο της, τον Παντελή, στο δωμάτιο του οποίου βρήκε μια σημαία με σβάστικα.

Η Νίκη και ο Χρήστος πιέζουν τον Σαφέτα να φτιάξει το παγοδρόμιο όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Εν τω μεταξύ, η ομάδα μαζί με τον Χρήστο ψάχνουν την τέταρτη παίκτρια για να συμπληρωθεί η ομάδα και η Νίκη βάζει αγγελία ώστε να μπορέσουν να δουν κάποιες κοπέλες σε ακροάσεις. Στις ακροάσεις έρχονται μόνο τρεις γυναίκες οι οποίες είναι εμφανές ότι δεν κάνουν για το αγώνισμα, μεταξύ των οποίων και μία τρανς γυναίκα. Τελευταία στιγμή έρχεται και η Στάλλω, μια Κύπρια που καταφέρνει με τον τρόπο της να τους πείσει να την πάρουν στην ομάδα. Την αγγελία βλέπει και ο Αχιλλέας, ένας αθλητικογράφος, ο οποίος επιθυμεί να καλύψει την ομάδα δημοσιογραφικά αλλά η Φοίβη τον διώχνει. Αργότερα, η παρέα του Παντελή χτυπάει έναν αλλοδαπό ενώ ο Παντελής τους παρακολουθεί χωρίς να κάνει τίποτα.

Η ομάδα κάνει τις πρώτες της προπονήσεις στον πάγο προσπαθώντας να μάθει τα βασικά. Η Νίκη συνεχίζει να αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα. Τα προβλήματα της Νίκης μεταφέρονται και στην προπόνηση, κάτι που την κάνει να ξεσπάσει και να έρθει σε ρήξη με τον Χρήστο. Εν τω μεταξύ ο Σαφέτας, παρά τις προειδοποιήσεις της συζύγου, θέλει να εκμεταλλευτεί το παγοδρόμιο κάνοντας παραστάσεις στον πάγο για παιδιά κρυφά από τον Χρήστο και την ομάδα. Η Νίκη πάει στο σπίτι του

Χρήστου για να απολογηθεί και εκεί εκπλήσσεται όταν συναντά για πρώτη φορά τον σύντροφο του Χρήστου, Ρίτσαρντ, ο οποίος είναι και αυτός πρώην πρωταθλητής αλλά και Ολυμπιονίκης του κέρλινγκ ενώ τώρα βρίσκεται σε αναπηρικό καροτσάκι.

Ο Θόδωρας ανακαλύπτει ότι η Φρόσω συναντιέται κρυφά με τις τρεις μετανάστριες και όταν επιστρέφει στο σπίτι την χτυπάει, κάτι που αναγκάζει τη Φρόσω να μείνει στο σπίτι και να χάσει τις προπονήσεις ώστε να μην καταλάβει κανείς ότι ο Θόδωρας την κτύπησε. Ο μετανάστης που η παρέα του Παντελή κτύπησε, υποκύπτει αργότερα στα τραύματά του. Εν τω μεταξύ, ο Χρήστος ανακαλύπτει ότι ο Σαφέτας χρησιμοποιεί το παγοδρόμιο για παραστάσεις και γίνεται έξαλλος. Ο Σαφέτας υπόσχεται να σταματήσει τις παραστάσεις αλλά ζητάει σαν χάρη να τον αφήσουν να δώσει μια τελευταία παράσταση μιας και τα εισιτήρια έχουν ήδη πωληθεί. Την ίδια ώρα, στην Παγκόσμια Ομοσπονδία Κέρλινγκ, ψάχνουν γυναικείες ομάδες για να συμπληρώσουν τους αγώνες πρωταθλήματος της τρίτης κατηγορίας και στέλνουν στην Ελλάδα ένα μέλος τους για να παρακολουθήσει τον υποτιθέμενο ελληνικό τελικό. Αρχικά η ομάδα πανικοβάλλεται αλλά τελικά καταφέρνει να στήσει ένα σχέδιο ώστε ο τελικός να μην γίνει χωρίς ο Πωλ να καταλάβει ότι κάτι δεν πάει καλά και να γίνει ταυτόχρονα και η παράσταση. Η Φρόσω αποφασίζει να πάει στη Νίκη, η οποία βλέπει τον πραγματικό λόγο που η Φρόσω έχασε τις τελευταίες προπονήσεις.

Η Παγκόσμια Ομοσπονδία πιέζει τον Σαφέτα να λάβει μέρος η ελληνική ομάδα στους Πανευρωπαϊκούς αγώνες, αλλιώς θα διαγραφούν για δύο χρόνια από την Ομοσπονδία όμως Χρήστος δεν πιστεύει ότι είναι έτοιμοι για αγώνες. Η Φρόσω σκέφτεται να παρατήρει την ομάδα ενώ η Νίκη επισκέπτεται τον Θόδωρα στη δουλειά του και δημιουργεί σκηνή λέγοντάς του να μην τολμήσει να ξανακτυπήσει τη Φρόσω. Αργότερα, ο Θόδωρας πέφτει από τη σκάλα και σπάει το πόδι του και τη λεκάνη του, κάτι που απαιτεί ακινησία και παραμονή στο νοσοκομείο για αρκετό καιρό. Η Φρόσω βρίσκει την ευκαιρία να καλέσει στο σπίτι τις φίλες της αλλά παίρνει και την απόφαση να παραμείνει στην ομάδα.

Η ασφάλεια παίρνει κατάθεση από τον Παντελή σχετικά με τον αλλοδαπό που πέθανε έπειτα από ξυλοδαρμό αλλά ο Παντελής δεν λέει τίποτα. Κατά τη διάρκεια της κατάθεσης, αποκαλύπτεται ότι ένας από τους δύο αστυνομικούς ήταν στην παρέα που κτύπησαν τον αλλοδαπό. Ο Αχιλλέας εξομολογείται τον έρωτά του στη Φοίβη, αλλά η Φοίβη τον απορρίπτει. Η Καλαφάτη, γνωστή δημοσιογράφος, πιέζει τη Φοίβη να πάει στην εκπομπή και όταν η Φοίβη αρνείται η Καλαφάτη της λέει για την παιδική της ηλικία και για μυστικά που όλοι κρύβουν, εξαναγκάζοντας της να αποδεχτεί την πρόταση με τον όρο ότι δεν θα μιλήσουν για την παιδική της ηλικία. Ενώ η Καλαφάτη δέχεται, στην εκπομπή αρχίζει να ρωτάει για τους γονείς της Φοίβη φέρνοντάς την σε δύσκολη θέση. Στα μαθήματα κέρλινγκ ο Χρήστος εξηγεί τα είδη παιχνιδιού και στρατηγικής ενώ πρέπει να βρουν και στολές για την ομάδα. Η Νίκη αναλαμβάνει να τις σχεδιάσει και πάει στην εταιρεία όπου εργαζόταν για να ζητήσει από τη φίλη της, Νένα, να τη βοηθήσει. Η Νένα παίρνει τα σχέδια της Νίκης, αλλά στη συνέχεια τα κλέβει και τα παρουσιάζει ως δικά της για να μη χάσει τη δουλειά της. Στη γειτονιά του Χρήστου έχει ανοίξει μια καφετέρια αλλά οι Οικονόμου, ένα ζευγάρι που μένει στην πολυκατοικία του Χρήστου, ισχυρίζονται ότι διαταράσσει την κοινή ησυχία και εξαναγκάζουν όλους να υπογράψουν για να την κλείσουν. Ο Χρήστος όμως αρνείται να υπογράψει.

Η Φοίβη βρίσκεται σε άσχημη θέση στην εκπομπή της Καλαφάτη όταν με παρέμβαση του δικηγόρου της η εκπομπή διακόπτεται. Η Φρόσω λέει στο Θόδωρα για τον Παντελή και την αστυνομία αλλά ο Θόδωρας, επιστρέφοντας στο σπίτι, δε βρίσκει τίποτα κακό στη συμπεριφορά του γιου του. Οι Οικονόμου, για να φοβίσουν τον Χρήστο σχετικά με την απόφαση του να μην υπογράψει, βανδαλίζουν την πόρτα του διαμερίσματος του με χυδαία φρασεολογία σχετικά με τον σεξουαλικό του προσανατολισμό. Εν τω μεταξύ, με αναδρομή στο παρελθόν, βλέπουμε πώς ο Ρίτσαρντ έμεινε ανάπηρος ενώ ο Χρήστος, μαζί με τους ιδιοκτήτες της καφετέριας και το γείτονά του, εκδικούνται με τον δικό τους τρόπο τους Οικονόμου.

Στις προπονήσεις, ο Χρήστος ψάχνει για τον αρχηγό της ομάδας και για να τον βρει, εκτός από το πόσο καλά τα πάνε στις προπονήσεις τα κορίτσια, τους δίνει να κάνουν κι ένα τεστ στο οποίο η Φοίβη παίρνει ένα βαθμό περισσότερο από τη Νίκη. Ο Ρίτσαρντ προσπαθεί να τον πείσει να κάνει τη Νίκη αρχηγό αλλά δεν τα καταφέρνει. Η Νίκη πάει να πάρει τις στολές από τη Νένα, η οποία της λέει ότι ο Λευκαδίτης θα ήθελε να την προσλάβει στην εταιρεία αλλά πρώτα θα πρέπει να πάει σε ένα σεμινάριο σχεδίου μόδας το οποίο συμπίπτει με τους αγώνες. Η Νίκη το σκέφτεται αλλά μετά από μια συνομιλία που έχει με τον Αχιλλέα, αποφασίζει να διαλέξει την ομάδα κέρλινγκ. Από την άλλη, η Φοίβη, μην αντέχοντας να βλέπει τα περιοδικά και τους δημοσιογράφους να τις επιτίθενται, αποδέχεται την πρόταση να παρουσιάσει μια εκπομπή. Λέει στον παραγωγό της εκπομπής, χωρίς να έχει πει τίποτα ακόμη στα κορίτσια ή στον Χρήστο, ότι θα ακυρώσει την άλλη υποχρέωση που έχει. Με αναδρομή στο παρελθόν, βλέπουμε ότι η μητέρα της είχε σκοτώσει τον πατέρα της. Εν τω μεταξύ, η Φρόσω ζητάει διαζύγιο από τον Θόδωρα.

Η Φοίβη ανακοινώνει την αποχώρησή της από την ομάδα και ετοιμάζεται για την παρουσίαση του σόου που έχει αναλάβει μαζί με τον Μάνο, αφήνοντας την ομάδα με τρεις παίκτριες, κάτι που τους απαγορεύει να λάβουν μέρος στους αγώνες. Η ομάδα αρχίζει να ψάχνει αντικαταστάτρια με μόνη επιλογή την Κατερίνα, την τρανσέξουαλ που ήρθε στις ακροάσεις, η οποία έχει κάνει μια εγχείρηση και είναι γυναίκα. Η Κατερίνα όμως αρνείται την πρόταση. Η Νίκη είναι πλέον στα όριά της και θέλει να εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια, αλλά ο Χρήστος τη μεταπειθεί. Εν τω μεταξύ, ο Αχιλλέας δημιουργεί σκηνή στη συνέντευξη τύπου για το σόου της Φοίβης. Η Φρόσω επιμένει για το διαζύγιο παρά την άρνηση του Θόδωρα και ενώ του ζητάει να μην πουν τίποτα ακόμη στα παιδιά, εκείνος τους το ανακοινώνει με τέτοιο τρόπο ώστε να τα στρέψει εναντίον της, κάτι που καταφέρνει με τον Παντελή. Οι Οικονόμου έρχονται αντιμέτωποι με κάτι πρωτόγνωρο για αυτούς μιας και ο Μανώλης διαγιγνώσκεται με μια σπάνια ασθένεια για την οποία δεν έχει βρεθεί θεραπεία. Χρήστος και Ρίτσαρντ, παρά τον τρόπο που οι Οικονόμου τους φέρθηκαν, τους βοηθάνε όταν το έχουν ανάγκη. Τελικά, η Φοίβη λίγα λεπτά πριν την πρεμιέρα, και αφού έχει ακούσει την παραγωγό να τη σχολιάζει αρνητικά, αποφασίζει να φύγει και επιστρέφει στο παγωδρόμιο, όπου βρίσκει τη Νίκη και οι δυο τους αγκαλιάζονται.

Η ομάδα φεύγει για την Μπρατισλάβα όπου για πρώτη φορά θα δουν πώς είναι να αγωνίζεσαι ενάντια σε μια άλλη ομάδα. Χάνουν τον πρώτο αγώνα όπου η Νίκη, ως αρχηγός, αντί να ακολουθήσει τις οδηγίες του Χρήστου, έκανε αυτά που τη συμβούλευε η Φοίβη. Επιπλέον, η Φοίβη κάνει φάουλ και δεν το παραδέχεται με τη Νίκη να την καλύπτει. Αυτό κάνει έξω φρενών τον Χρήστο ο οποίος παραιτείται από προπονητής. Η αποχώρησή του και τα λόγια που τους είπε, τις κάνει να μπουν με διαφορετική ψυχολογία στο γήπεδο και στον δεύτερο αγώνα, η Νίκη συμπεριφέρεται ως κανονικός αρχηγός και παίζουν ένα καλό και τίμιο παιχνίδι, αν και στο τέλος χάνουν. Ο Χρήστος που παρακολουθεί τον αγώνα, περήφανος που έπαιξαν καλά και τίμια, επιστρέφει ζητώντας συγγνώμη στη Φοίβη, η οποία επίσης απολογείται για τη συμπεριφορά της. Η ομάδα καταφέρνει να κερδίσει τον τρίτο αγώνα, κάτι που τις κάνει ευτυχισμένες. Εν τω μεταξύ, πίσω στην Ελλάδα, ο Θόδωρας είναι έξαλλος με τη Φρόσω που έφυγε για τους αγώνες. Στο ίδιο κλίμα είναι και ο Παντελής, ο οποίος μην αντέχοντας τη μητέρα του να κάνει παρέα με τις αλλοδαπές κι έπειτα από κάποια λόγια του Θόδωρα, βάζει φωτιά στο μαγαζί της Γκρέις, μιας από τις φίλες της μαμάς του. Ο Ρίτσαρντ έχει αναλάβει να προσέχει τα παιδιά της Νίκης όσο εκείνη είναι στους αγώνες.

Η Εθνική Ομάδα συνεχίζει με τους επόμενους αγώνες της στην Μπρατισλάβα και τα πηγαίνει πολύ καλά προς έκπληξη όλων μιας και όλοι τη θεωρούσαν την πιο αδύναμη ομάδα της διοργάνωσης. Κερδίζοντας αγώνες, καταφέρνει να φτάσει στα play-off και στη συνέχεια στη διεκδίκηση του αργυρού μεταλλίου. Στον τελευταίο αγώνα εναντίον της Σλοβακίας, χάνει το αργυρό μετάλλιο με διαφορά ενός πόντου. Πίσω στην Ελλάδα, η ασφάλεια βρίσκει στοιχεία στο μαγαζί της Γκρέις ότι πρόκειται για εμπρησμό και τη ρωτάει αν υποπτεύεται κάποιον, αλλά απαντάει αρνητικά. Η Γκρέις όμως υποψιάζεται ότι ο Θόδωρας ήταν αυτός που το έκανε και βρίσκεται σε δίλημμα αν θα πρέπει να του κάνει το ίδιο.

Παράλληλα, ο Παντελής εξομολογείται στον Θόδωρα την πράξη του. Ο Θόδωρας, ανήσυχος, αμέσως τηλεφωνεί στη Φρόσω για να τη ρωτήσει για τους αγώνες και τότε γυρνάει γιατί τα παιδιά τη χρειάζονται, ενώ είναι πολύ ευγενικός μαζί της, κάτι που την παραξενεύει. Εν τω μεταξύ, ο Παντελής έχει χάσει την αλυσίδα που φορούσε στο χέρι, την οποία βρίσκει η Γκρέις στο μαγαζί.

Η Νίκη αντιμετωπίζει προβλήματα με την κόρη της την Άννα, η οποία έβρισε στο σχολείο μια συμμαθήτριά της, η οποία τυχαίνει να είναι κόρη υπουργού. Αν και δε συμφωνεί με το πώς φέρθηκε η Άννα, καταλαβαίνει ότι το έκανε επειδή την έπνιγε το δίκαιο. Παρ' όλα αυτά της λέει να ζητήσει συγγνώμη για να λήξει το θέμα και να μπορέσει να τελειώσει τη χρονιά χωρίς να αποβληθεί. Η Άννα το κάνει αλλά στην τελετή βράβευσης, λέει μπροστά σε όλους στο μικρόφωνο, τι πραγματικά έγινε και αποχωρεί χωρίς το βραβείο της. Ο Ρίτσαρντ θέλει να γίνει πατέρας και προσπαθεί να το συζητήσει με τον Χρήστο, ο οποίος κόβει συνεχώς την κουβέντα γιατί ο ίδιος δεν θέλει παιδί. Ο Ρίτσαρντ του ξεκαθαρίζει όμως ότι ένα παιδί είναι ό,τι περισσότερο θέλει στη ζωή του και θα το κάνει μόνος αν χρειαστεί. Ο Θόδωρας μιλάει στη Φρόσω για τον Παντελή χωρίς να της λέει όμως τι έκανε. Η Φρόσω το καταλαβαίνει όταν η Γκρέις της δείχνει την αλυσίδα που βρήκε στο καμένο μαγαζί της και αναστατώνεται. Φρόσω και Θόδωρας αποφασίζουν να πάνε τον Παντελή σε ψυχολόγο, ενώ η Φρόσω προσπαθεί να μαζέψει χρήματα για να βοηθήσει την Γκρέις. Η Φοίβη έχει προβλήματα με έναν παπαράτσι ο οποίος έχει γίνει η σκιά της και κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της για να τον ξεφορτωθεί. Τελικά και καταφέρνει να ξεφορτωθεί τον παπαράτσι και να βγάλει λεφτά, τα οποία δίνει στη Φρόσω για την Γκρέις.

Η Νίκη δέχεται πρόταση να δουλέψει ξανά στην παλιά της εταιρεία, κάτι το οποίο αποδέχεται με χαρά. Φεύγοντας από το ξενοδοχείο όπου έγινε το επαγγελματικό ραντεβού, συναντά τον Χρήστο, ο οποίος της αποκαλύπτει ότι είναι ο ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου μιας και η οικογένειά του έχει αλυσίδα ξενοδοχείων. Η Φρόσω έρχεται αντιμέτωπη με ομάδα νεαρών, οι οποίοι οργανώνονται για να διώξουν τους αλλοδαπούς από τη γειτονιά. Ο Παντελής, ο οποίος είναι μέλος της ομάδας, παρατηρεί σαστισμένος και αργότερα, όταν τον ρωτάνε αν η Φρόσω είναι η μητέρα του, η Φρόσω τον υπερασπίζεται. Ο Θόδωρας ζητά τη βοήθεια της Νίκης ώστε να πείσει τη Φρόσω να αλλάξει γνώμη για το διαζύγιο, αλλά η Νίκη του λέει ότι η Φρόσω μπορεί να πάρει τις δικές της αποφάσεις. Ο Κυριάκος είναι στεναχωρημένος που οι αγώνες τελείωσαν και ψάχνει να βρει ένα καινούριο άθλημα για τα κορίτσια. Χρήστος και Ρίτσαρντ ετοιμάζονται να γυρίσουν στον Καναδά με τον Χρήστο να δείχνει ότι δεν θέλει να φύγει ενώ ο Παντελής, αντί να πάει στην ομάδα περιφρούρησης, προτιμά να πάει στην πλατεία όπου παιδιά όλων των ηλικιών και εθνικοτήτων παίζουν ποδόσφαιρο.

Η Νίκη ξεκινάει τη νέα της δουλειά στη "Red", όπου η παλιά της φίλη Νένα νιώθει να απειλείται η θέση της και οι δυο τους είναι σε κόντρα. Ένα έγκλημα ξυπνά μνήμες στη Φοίβη και θέλει να υιοθετήσει το μικρό κοριτσάκι που επέζησε της τραγωδίας. Όμως η υιοθεσία είναι δύσκολη διαδικασία, ειδικά αν η αίτηση δεν γίνεται από παντρεμένο ζευγάρι. Αχιλλέας και Φοίβη παντρεύονται και έτσι μπορούν να υιοθετήσουν το κοριτσάκι. Ο Θόδωρας κάνει ό,τι μπορεί για να πείσει τη Φρόσω να του δώσει μια δεύτερη ευκαιρία, αλλάζοντας και τη στάση του απέναντι στους μετανάστες, αλλά μάταια. Καταλαβαίνοντας ότι είναι πια αργά, αποφασίζει να φύγει από το σπίτι ενώ η Φρόσω αποφασίζει να κλείσει το κομμωτήριο της για πάντα. Εν τω μεταξύ, η παγκόσμια ομοσπονδία κέρλινγκ αποφασίζει να γιορτάσει τα 40 χρόνια της με ένα πρωτάθλημα όπου θα λάβουν μέρος ομάδες κι από τις τρεις κατηγορίες. Ο Σαφέτας ενημερώνεται και αποφασίζει μαζί με την ομάδα να αποδεχτούν την πρόταση. Η Στάλλω αναλαμβάνει τις ακροάσεις για την εύρεση της αναπληρωματικής παίκτριας, ενώ ο Χρήστος πρέπει να ενημερώσει τον Ρίτσαρντ ότι δεν μπορεί να επιστρέψει στον Καναδά. Πριν προλάβει όμως να του πει κάτι, ο Ρίτσαρντ του ανακοινώνει ότι τον πήραν από το Υπουργείο Αθλητισμού του Καναδά και του ζήτησαν να αναλάβει Υπουργός, κάτι το οποίο αποδέχτηκε. Οι δυο τους έρχονται σε σύγκρουση ενώ ο Χρήστος του εξηγεί και τη δική του πλευρά και το πώς ζούσε όλα αυτά τα χρόνια. Μη ξέροντας τι θα κάνουν κι ενώ ο Ρίτσαρντ θα πρέπει να αναχωρήσει για τον Καναδά την επόμενη μέρα, ο Χρήστος πάει να συλλυπηθεί την κυρία Οικονόμου, τη γειτόνισά τους που έχασε τον σύζυγό της. Τη βρίσκει να κάθεται μόνη στο σαλόνι του σπιτιού της, κρατώντας ένα όπλο. Ο Χρήστος φοβάται και δεν ξέρει τι να κάνει. Ενώ κάθεται και την ακούει να εξομολογείται ότι θέλει να αυτοκτονήσει, ο Ρίτσαρντ φτάνει για

να συλληφθεί αλλά με το που μπαίνει στο σπίτι, η κυρία Οικονόμου αντανακλαστικά σηκώνει το όπλο ξαφνιασμένη και τον πυροβολεί.

2) Κάτω Παρτάλι

Ο Κωνσταντίνος χάνει τη δουλειά του και η Μυρτώ, η κοπέλα του, τον πείθει να πάνε στο χωριό της, το Κάτω Παρτάλι, για να γνωρίσει επιτέλους τους γονείς της αλλά και να μελετήσουν την προοπτική να μείνουν μόνιμα εκεί. Ο Κωνσταντίνος δέχεται, αν και απρόθυμα, αλλά πειθει και την αδελφή του, Βίβιαν, να τον συνοδεύσει γιατί δεν θέλει να πάει μόνος του. Η Βίβιαν μόλις έχει ανακαλύψει ότι ο σύζυγός της Στέφανος την απατά, αλλά και ότι χρωστάει στο Δημόσιο, όταν η Αστυνομία καταφτάνει για να τον συλλάβει. Θέλοντας να αλλάξει παραστάσεις, αποδέχεται την πρόταση του Κωνσταντίνου πιστεύοντας ότι το Κάτω Παρτάλι είναι τουριστικό θέρετρο εξαιτίας των όσων της έχει πει ο αδελφός της. Οι τρεις φτάνουν στο χωριό, αλλά τα πράγματα δεν είναι καθόλου όπως τα περίμεναν. Τα πρώτα άτομα που συναντάνε είναι οι γονείς της Μυρτούς, η Μοσχούλα και ο Διαμαντής. Η Μοσχούλα τους υποδέχεται φιλικά, όχι όμως και ο Διαμαντής ο οποίος είδε τη Μυρτώ να φιλάει τον Κωνσταντίνο πριν κατέβουν από το αμάξι και έχει βάλει σκοπό να τον τρομάξει για να τη χωρίσει. Ενώ ο Διαμαντής αναλαμβάνει δράση, η Μυρτώ εκμυστηρεύεται στη Μοσχούλα ότι είναι με τον Κωνσταντίνο εδώ και τρία χρόνια. Εν τω μεταξύ, η Βίβιαν τριγυρνάει στο χωριό, και βλέπει τον Θανάση στο ποτάμι.

Ο Διαμαντής πηγαίνει τον Κωνσταντίνο στο καφενείο του χωριού και κάνει ό,τι μπορεί για να τον κάνει να φύγει από το χωριό. Εκεί είναι και ο Βλάσης, ο οποίος συμμαχεί με τον Διαμαντή. Η Βίβιαν γνωρίζεται με τον Θανάση και κλείνουν ραντεβού για αργότερα όπου εκτός από τον αγροτικό τρόπο ζωής, οι δυο τους έρχονται και πολύ κοντά. Επιστρέφοντας στο σπίτι, ο Κωνσταντίνος λέει στην Βίβιαν ότι την επόμενη μέρα φεύγουν για Αθήνα, αλλά μετά τη γνωριμία της με τον Θανάση, η Βίβιαν δεν θέλει να φύγει. Πίσω στην Αθήνα, ο Μανώλης βλέπει τα πράγματα της Βίβιαν να κατάσχονται, αλλά δεν της λέει τίποτα. Το βράδυ, ο Κωνσταντίνος προσπαθεί να πάει στο δωμάτιο της Μυρτούς αλλά πέφτει πάνω στον Διαμαντή και οι δυο τους πηγαίνουν στην αυλή για τσιγάρο. Ο Διαμαντής φεύγει και ο Κωνσταντίνος, προσπαθώντας να επιστρέψει στο δωμάτιο, γίνεται μάρτυρας μιας συνάντησης μεταξύ της Μοσχούλας με τη Λάμπραινα, οι οποίες προσπαθούν να κάνουν μάγια. Αντιλαμβάνονται ότι κάποιος τους παρακολουθεί και ο Κωνσταντίνος τρέχει να κρυφτεί και βγαίνει από το σπίτι. Όταν προσπαθεί να επιστρέψει στο δωμάτιο, το βρίσκει κλειδωμένο και καταλήγει να κοιμηθεί στον στάβλο. Το πρωί είναι αποφασισμένος να φύγει τη στιγμή που ο Μανώλης φτάνει για να βρει τη Βίβιαν και να την ενημερώσει για την κατάσχεση. Εν τω μεταξύ, η Μυρτώ πιστεύει ότι είναι έγκυος.

Ο Μανώλης καταφτάνει στο Κάτω Παρτάλι για να ενημερώσει την Βίβιαν ότι την ψάχνει η αστυνομία αλλά δεν τον αφήνει να της πει τίποτα πριν του μιλήσει για τον Θανάση και την απόφασή της να εγκατασταθεί μόνιμα στο χωριό. Όταν επιτέλους της λέει τι συμβαίνει, φοβάται ότι θα καταλήξει κι αυτή στη φυλακή όπως και ο Στέφανος. Η Μοσχούλα ενημερώνει τον Μανώλη ότι για να μην στριμωχτούν στο σπίτι, θα κοιμηθεί το βράδυ στο σπίτι του Γιακουμή και της Λάμπραινας. Ο Γιακουμής δέχεται να τον φιλοξενήσει, αλλά επειδή φοβάται μήπως του ατιμάσει την κόρη του Νεκταρία, κοιμούνται όλοι μαζί στο ίδιο κρεβάτι για να τους προσέχει. Η Μυρτώ προσπαθεί να πει στον Κωνσταντίνο ότι είναι έγκυος αλλά τους διακόπτει ο Διαμαντής. Η Μυρτώ φεύγει για να μην τους δει μαζί και ο Κωνσταντίνος πηγαίνει στα λουτρά μαζί με τον Διαμαντή. Αργότερα, όταν όλοι πάνε για ύπνο, η Μοσχούλα βρίσκει ένα άρθρο που διάβαζε η Μυρτώ σχετικά με εγκυμοσύνη και ταράζεται ενώ ο Κωνσταντίνος βγαίνει για να πάρει λίγο αέρα και βλέπει τον Διαμαντή να φιλιέται με την Παναγιώτανα.

Ο Κωνσταντίνος ξυπνάει μέσα στη νύχτα από ένα βέλασμα κατσίκας και θυμούμενος το σύνθημα που έδωσε η Παναγιώτανα στη Μοσχούλα "όταν βελάξει η κατσικά" καταλαβαίνει ότι κάτι συμβαίνει και πάει να ερευνήσει. Βρίσκει το Διαμαντή, τη Μοσχούλα, την Παναγιώτανα, τη Λάμπραινα και άλλους να μιλάνε αλλά δεν καταφέρνει να ακούσει τι λένε. Όταν αντιλαμβάνονται ότι κάποιος τους παρακολουθεί, τρέχει πίσω στο σπίτι για να μην τον δουν. Ο Μανώλης προσπαθεί να πείσει τη Βίβιαν να φύγουν το συντομότερο δυνατό για Αθήνα για να ξεκαθαρίσει τα πράγματα με την αστυνομία αλλά

εκείνη δεν θέλει. Όταν ένας αστυνομός κυκλοφορεί με μια φωτογραφία ψάχνοντας κάποιον, ο Μανώλης πιστεύοντας ότι ψάχνουν τη Βίβιαν, το λέει στον Κωνσταντίνο και όλοι φεύγουν άρον άρον πριν τους πιάσουν. Στο δρόμο παθαίνει βλάβη το αμάξι και κάνουν ωτοστόπ. Ένα φορτηγό σταματάει αλλά όταν ο φορτηγατζής ακούει ότι έφυγαν από το Κάτω Παρτάλι τους κατεβάζει στη μέση του πουθενά και φεύγει. Ο Στέφανος τηλεφωνεί τον Μανώλη για να μάθει πού βρίσκονται και ο συγκαταρούμενός του, Ορέστης, ακούει το όνομα του χωριού στη συνομιλία και αμέσως δείχνει ενδιαφέρον. Ρωτάει τον Στέφανο σχετικά με αυτό και αρχίζει να του εξιστορεί τη δική του ιστορία και τη σύνδεσή του με το Κάτω Παρτάλι.

Ο Κωνσταντίνος, η Βίβιαν και ο Μανώλης συνεχίζουν με τα πόδια ψάχνοντας ένα τρόπο να επιστρέψουν στην Αθήνα. Ο δρόμος του φέρνει σε ένα νεκροταφείο όπου συναντιούνται με διάφορους περιεργούς ανθρώπους αλλά και τη Λάμπραϊνα η οποία πήγε εκεί για να βρει "υλικά" για τα μάγια της. Η Λάμπραϊνα ειδοποιεί τη Μοσχούλα για το πού βρίσκονται οι Αθηναίοι μιας και τους ψάχνει και αμέσως φεύγει με το αυτοκίνητο για να τους βρει. Κωνσταντίνος, Βίβιαν και Μανώλης συνεχίζουν την περιπλάνηση και βρίσκουν ένα σπίτι στην ερημιά όπου και ζητάνε καταφύγιο. Το σπίτι ανήκει σε μια χήρα, τη Φιλιά, η οποία ζει με τα δύο παιδιά της. Έπειτα από παρακάλια των τριών, αποδέχεται να τους φιλοξενήσει για ένα βράδυ με τον όρο να φύγουν πριν ακόμα ξημερώσει, κάτι που αποδέχονται μιας και η Φιλιά τους φαίνεται πολύ τρομακτική.

Ο Ορέστης πληρώνει την εγγύηση του Στέφανου και του κάνει δώρο μια Καινή Διαθήκη. Ο Στέφανος φτάνοντας στο σπίτι βλέπει ότι τα έχουν πάρει όλα και όταν βρίσκει μέσα στην Καινή Διαθήκη ένα όπλο, σκέφτεται να αυτοκτονήσει. Ο Κωνσταντίνος, η Βίβιαν και ο Μανώλης είναι ακόμη στο σπίτι της χήρας όταν ο Μανώλης λαμβάνει ένα μήνυμα από το δικηγόρο της Βίβιαν ότι ο Στέφανος αυτοκτόνησε, αλλά δεν το λέει στη Βίβιαν. Φεύγει για να πάρει τηλέφωνο το δικηγόρο και καθώς μιλάει μαζί του, η Ορσαλία τον ακούει και παρεξηγεί ότι είναι γιατρός που ειδικεύεται στους εξορκισμούς και του ζητάει απελπισμένη να βοηθήσει την κόρη της Ζαχαρούλα. Αν και αρνητικός, δέχεται τελικά να το κάνει όταν ακούει ότι θα τον πληρώσει όσο όσο. Πείθει τον Κωνσταντίνο και τη Βίβιαν να τον συνοδεύσουν ως συνεργάτες του και φτάνουν στο σπίτι όπου υποτίθεται θα κάνουν τον εξορκισμό. Η Ορσαλία τους πληρώνει κι επιστρέφουν στο σπίτι της χήρας. Όταν ένας αστυνομός χτυπάει το κουδούνι, οι τρεις το σκάνε παίρνοντας το αμάξι της χήρας ξεχνώντας πίσω τα κινητά τους και τα λεφτά. Όταν ακούνε κτυπήματα από το πορτ-μπαγκάζ, ανακαλύπτουν τη Ζαχαρούλα, η οποία παίρνει το αυτοκίνητο και τους αφήνει στη μέση του πουθενά. Εν τω μεταξύ, στο Κάτω Παρτάλι ο Θανάσης παρακολουθεί τους χωριανούς και κυρίως τον Διαμαντή και τη Μοσχούλα, προσπαθώντας να καταλάβει τι κρύβουν.

Πεινασμένοι και χωρίς λεφτά, ο Κωνσταντίνος, η Βίβιαν και ο Μανώλης φτάνουν σε μια ταβέρνα και παραγγέλλουν όσο λιγότερα μπορούν, μιας κι έχουν μόνο 25€. Όταν μια παρέα φαντάρων μπαίνει στο μαγαζί, πίνουν την κουβέντα μαζί τους και κάθονται όλοι μαζί να φάνε, με την ελπίδα ότι θα πληρώσουν κιόλας. Αν και οι φαντάροι είναι πρόθυμοι να κεράσουν, η επιμονή του Κωνσταντίνου να κεράσει αυτός, οδηγεί τους τρεις τους στη λάντζα της ταβέρνας. Στη συνέχεια, ψάχνουν να βρουν το μαγαζί μιας φίλης του Μανώλη, της Σου Έλεν, για να της ζητήσουν δανεικά. Η τύχη τους ευνοεί και βρίσκουν αμάξι και πάνε στη Σου Έλεν. Η Βίβιαν αναλαμβάνει να μπει στο μαγαζί, χωρίς να ξέρει τι μαγαζί είναι, για να ζητήσει τα λεφτά. Όταν αργεί να βγει, ο Μανώλης πάει να τη βρει για να τη βοηθήσει. Η Μοσχούλα, που τους παρακολουθούσε όλο αυτό το διάστημα, βρίσκει την ευκαιρία και πλησιάζει τον Κωνσταντίνο, λέγοντάς του ότι πρέπει να επιστρέψει στο Κάτω Παρτάλι γιατί η Μυρτώ είναι έγκυος. Έτσι, όλοι μαζί, επιστρέφουν πίσω στο χωριό. Εν τω μεταξύ, η Μυρτώ δεν έχει πια καθυστέρηση και καταλαβαίνει ότι δεν είναι έγκυος. Όταν το καταλαβαίνει και ο Κωνσταντίνος, λέει στη Μοσχούλα ότι του είπε ψέματα και την απειλεί ότι δεν θα φύγει από το Κάτω Παρτάλι αλλά θα μείνει για να ανακαλύψει τι δεν πάει καλά με το χωριό και τι κρύβουν όλοι.

Ο Κωνσταντίνος, σίγουρος ότι ο Διαμαντής και η Μοσχούλα κρύβουν κάτι, αρχίζει να ψάχνει το δωμάτιό τους για στοιχεία. Όταν τους ακούει να έρχονται κρύβεται στην ντουλάπα και γίνεται μάρτυρας μιας συζήτησης όπου καταλαβαίνει ότι η Μοσχούλα έχει το πάνω χέρι στο γάμο και ότι τα πράγματα δεν είναι όπως φαίνονται. Η Βίβιαν αρνείται να πάει με τον Μανώλη πίσω στην Αθήνα και φεύγει για να βρει τον Θανάση. Στην Αθήνα, ο Μανώλης συναντά τη Σου Έλεν, η οποία άθελά της, του αποκαλύπτει ότι ο Μπάμπης, ένας πρώην του Μανώλη, επέστρεψε από την Αυστραλία. Ο Μανώλης πάει να βρει τον Μπάμπη και μαθαίνει από τη μητέρα του ότι ο Μπάμπης παντρεύεται. Μη ξέροντας τι να κάνει, παίρνει τηλέφωνο τη Μοσχούλα, η οποία του λέει τι ξόρκια να κάνει για να χωρίσει το ζευγάρι.

Έτσι, πηγαίνει στο σπίτι της Ρούλας και βάζει σε εφαρμογή το σχέδιο με τα ξόρκια. Φεύγοντας από εκεί, επιστρέφει στο Κάτω Παρτάλι κλαίγοντας. Εν τω μεταξύ, αποκαλύπτεται ότι ο Στέφανος δεν είναι νεκρός αλλά ότι σκηνοθέτησε το θάνατό του μαζί με τον Ορέστη και τώρα οι δυο τους θα ξεκινήσουν για το Κάτω Παρτάλι ώστε να μπορέσει ο Στέφανος να εκδικηθεί.

Ο Κωνσταντίνος συνεχίζει να παρακολουθεί τον Διαμαντή και τον βλέπει να συναντά την Παναγιώταινα στον στάβλο. Ο Κωνσταντίνος προσπαθεί να κάνει τον Διαμαντή να ομολογήσει αλλά δεν τα καταφέρνει. Οι δυο τους αρχίζουν να τσακώνονται και τους βλέπει η Μυρτώ μην μπορώντας να πιστέψει ότι ο Κωνσταντίνος κατηγορεί τον πατέρα της. Η Βίβιαν βρίσκει στο σπίτι του Θανάση ένα όπλο και μια ταυτότητα με το πρόσωπο του Θανάση αλλά με άλλο όνομα. Μη ξέροντας τι να κάνει, επιστρέφει στο σπίτι του Διαμαντή και λέει στον Μανώλη τι ανακάλυψε. Η συζήτηση διακόπτεται από τον Γιακουμή, ο οποίος καταφτάνει στο σπίτι ζητώντας από τον Μανώλη να αποκαταστήσει την κόρη του Νεκταρία μιας και την «ατίμασε» το βράδυ που έμεινε στο σπίτι τους. Ο Μανώλης λέει ότι έγινε παρεξήγηση και ότι θα μιλήσει με τη Νεκταρία για να λυθεί το θέμα. Οι δυο τους συναντιούνται και τελικά συμφωνούν να κάνουν έναν λευκό γάμο που θα συμφέρει και τους δυο τους και έρχονται στο σπίτι όπου ανακοινώνουν ότι παντρεύονται.

Οι προετοιμασίες για τον αρραβώνα του Μανώλη και της Νεκταρίας άρχισαν με τα πρώτα δώρα για τον γαμπρό να καταφτάνουν χωρίς όμως να τον ικανοποιούν, ούτε αυτόν αλλά ούτε και τη Βίβιαν. Ο Κωνσταντίνος πάει για τρέξιμο και όταν κάθεται να ξεκουραστεί λίγο εμφανίζεται μια κοπέλα, η Ζωή, η οποία επιχειρεί να αυτοκτονήσει. Τη σταματάει και την πείθει να μην το κάνει και η Ζωή τον φιλάει για να τον ευχαριστήσει. Στον αρραβώνα όλα πάνε καλά και όταν η Νεκταρία αποχωρεί για λίγο, αποκαλύπτεται ότι ο παντρεμένος με τον οποίο είχε δεσμό είναι ο Διαμαντής. Το πάρτι τελειώνει και όταν ο Κωνσταντίνος, η Μυρτώ, ο Διαμαντής και η Μοσχούλα επιστρέφουν σπίτι, ο Κωνσταντίνος είναι αποφασισμένος να αποκαλύψει την αλήθεια σχετικά με τη σχέση του Διαμαντή και της Παναγιώταινας. Δεν το κάνει όμως όταν ο Διαμαντής του δίνει έναν φάκελο που έφτασε για αυτόν και όταν ο Κωνσταντίνος τον ανοίγει, βλέπει φωτογραφίες του με τη Ζωή τη στιγμή που τον φιλάει. Όλοι πάνε για ύπνο και ο Κωνσταντίνος καταστρέφει τον φάκελο για να μην δει τις φωτογραφίες η Μυρτώ, στην οποία λέει ότι είναι χαρτιά από τράπεζες. Στη συνέχεια αποκαλύπτεται ότι το όλο σκηνικό με τη Ζωή το έστησε η Μοσχούλα με τη βοήθεια του Βλάση. Εν τω μεταξύ, ο Στέφανος έχει φτάσει στο χωριό και ήδη παρακολουθεί τη Βίβιαν, ενώ κάποιος απαγάγει τον Κωνσταντίνο την ώρα που κοιμάται.

Η Μοσχούλα αποκαλύπτει σε μια κάμερα το παρελθόν της, με σκοπό να φτάσει στη Μυρτώ. Αποκαλύπτεται ότι ο πατέρας της Μυρτώς δεν είναι ο Διαμαντής και ότι η Μοσχούλα δεν είναι από το Κάτω Παρτάλι αλλά από την Αθήνα. Στην Αθήνα δούλευε σε ένα σπίτι ως καθαρίστρια και τα είχε φτιάξει με το αφεντικό της, τον Αντώνη. Όταν έμεινε έγκυος του είπε ότι θα παντρευόταν το γιο της μαγειρίσσας, το Διαμαντή, από το Κάτω Παρτάλι. Όταν ο Αντώνης το ακούει, της υπόσχεται ότι θα χωρίσει τη γυναίκα του, Νταίζυ, και θα την παντρευτεί, αλλά όταν η Νταίζυ τους πιάνει στα πράσα την παρατάει και τρέχει πίσω από τη γυναίκα του. Την ίδια μέρα, η Μοσχούλα φεύγει για το Κάτω Παρτάλι όπου την περιμένει το προξενικό με τον Διαμαντή κι έτσι η νέα της ζωή ξεκινάει στο χωριό. Εν τω μεταξύ, στο Κάτω Παρτάλι αυτός που απήγαγε τον Κωνσταντίνο είναι ο Θανάσης που του λέει ότι δεν είναι γεωπόνος αλλά ντετέκτιβ και ότι δεν τον λένε Θανάση. Ήρθε στο χωριό πριν μερικά χρόνια για να ανακαλύψει τι ακριβώς συμβαίνει. Είναι σίγουρος ότι οι κάτοικοι κρύβουν πράγματα όπως από πού βγάζουν όλα αυτά τα λεφτά, και αναρωτιέται η Παναγιώταινα γιατί παρατηρεί συνέχεια από τον μαντρότοιχο και πού είναι ο άντρας της και κυρίως γιατί η γιαγιά δεν μιλάει ποτέ. Θανάσης και Κωνσταντίνος αρχίζουν να συνεργάζονται για να λύσουν το μυστήριο, ενώ ο Θανάσης τηλεφωνεί σε κάποιον ζητώντας ενισχύσεις.

Η Βίβιαν μετακομίζει στο σπίτι του Θανάση και για να το γιορτάσουν πηγαίνουν στην ταβέρνα του χωριού. Εκεί βρίσκεται και ο Κωνσταντίνος με τη Μυρτώ και τους γονείς της αλλά και ο Μανώλης με τη Νεκταρία και τους γονείς της. Στην ταβέρνα, ο Μανώλης μπλέκει σε έναν καυγά για να υπερασπιστεί την τιμή της Νεκταρίας. Ο Κωνσταντίνος βγαίνει για λίγο έξω να πάρει αέρα και συναντά τη Ζωή, η οποία προσποιείται ότι είναι από τη Σερβία. Η Βίβιαν και ο Θανάσης επιστρέφουν σπίτι και η μητέρα του Θανάση, η Μήτραινα, τους περιμένει ενώ ο Θανάσης λέει στη Βίβιαν ότι η μητέρα θα μείνει μερικές μέρες μαζί τους. Μπροστά στον Θανάση η Μήτραινα είναι ευγενική απέναντι στη Βίβιαν ενώ όταν δεν είναι παρόν, της κάνει τη ζωή μαρτύριο. Ο Θανάσης όμως κάλεσε τη Μήτραινα για να τον βοηθήσει στην έρευνά του και για να καταλάβουν αν η Βίβιαν είναι μπλεγμένη στα γεγονότα του χωριού.

Ο Κωνσταντίνος αιφνιδιάζει την Παναγιώταινα στον στάβλο και όταν επιμένει να γνωρίσει τον Παναγιώτη, του λέει ότι την εγκατέλειψε για μια Ρωσίδα. Ο Κωνσταντίνος δεν την πιστεύει και αργότερα αποκαλύπτεται ότι ο Παναγιώτης είναι νεκρός και η Παναγιώταινα τον κρύβει στην κατάψυξη. Την επόμενη μέρα, προσπαθεί να κάνει τη Ζωή να ομολογήσει ποιος την έβαλε να τον παγιδέψει, αλλά εκείνη καταφέρνει να ξεφύγει. Εν τω μεταξύ, στο χωριό καταφτάνει και ο Ορέστης, ο οποίος κάνει επίσκεψη στη Μοσχούλα.

Ο Ορέστης γνωρίζεται με τη Μοσχούλα και ήρθε στο χωριό για να της ζητήσει λεφτά. Η Μοσχούλα επιχειρεί να τον δηλητηριάσει και όταν ο Ορέστης φεύγει τον βρίσκει αργότερα η Λάμπραϊνα σε άσχημη κατάσταση. Κωνσταντίνος και Θανάσης βάζουν σε εφαρμογή το σχέδιό τους, αλλά για να μην τους καταλάβουν, προσποιούνται ότι δεν συμπαθούν ο ένας τον άλλο. Με τη βοήθεια του Μανώλη, ο Κωνσταντίνος μπαίνει κρυφά στο σπίτι της Παναγιώταινας για να ψάξει για τον Παναγιώτη και τον βρίσκει μέσα στην κατάψυξη. Πάνω στον πανικό του, φεύγει και αφήνει το κινητό του το οποίο βρίσκεται η Παναγιώταινα και καταλαβαίνει ότι κάποιος μπήκε στο σπίτι. Ο Γιακουμής στέλνει τον Μανώλη στο βουνό για να προσέχει τις αγελάδες μαζί με τον Πολύδωρο. Η Μήτραϊνα συνεχίζει να κάνει τη ζωή της Βίβιαν μαρτύριο και την ρωτάει συνεχώς γιατί ήρθε στο χωριό και για τον άντρα της για να μάθει αν είναι μπλεγμένη ή αν όντως δεν γνωρίζει τίποτα για το Κάτω Παρτάλι. Ο Κωνσταντίνος κρυφακούει τον Βλάση να μιλάει με τη Μυρτώ και όταν μεταφέρει τα λόγια του στη Μοσχούλα, η Μοσχούλα φοβούμενη ότι θα τα πει όλα στη Μυρτώ, βάζει κάποιον να απαγάγει τον Βλάση και να τον βασανίσει για να δει αν θα μαρτυρήσει. Όταν καταλαβαίνει ότι μπορεί να του έχει ακόμη εμπιστοσύνη, τους σταματάει και τον αφήνει να φύγει. Η Βίβιαν έρχεται πολύ κοντά στο να έρθει πρόσωπο με πρόσωπο με τον "νεκρό" Στέφανο.

Η Βίβιαν μαθαίνει ότι η μητέρα του Θανάση έχει πεθάνει και πιστεύει ότι η Μήτραϊνα είναι το πνεύμα της και η Λάμπραϊνα της δίνει κάποια ξόρκια για να τη στείλει πίσω. Η Λάμπραϊνα παρακολουθεί τον Μανώλη στο βουνό και καταλαβαίνει ότι έχει ερωτικές σχέσεις με τον Πολύδωρο. Για να του σώσει τη ζωή, του λέει να φύγει όσο πιο μακριά μπορεί για να μην τον βρει ο Γιακουμής. Ο Θανάσης λέει στον Κωνσταντίνο ότι πρέπει να εξετάσουν το πτώμα του Παναγιώτη και να ειδοποιήσουν την αστυνομία. Μπαίνουν στο σπίτι αλλά το πτώμα δεν είναι εκεί. Αποκαλύπτεται αργότερα ότι ο Κωνσταντίνος το μετακίνησε για να γλιτώσει τον Διαμαντή. Ο Στέφανος φοράει μια μπλούζα του Κωνσταντίνου και όταν ο Βλάσης τον βλέπει, πιστεύει ότι είναι αυτός και του φωνάζει αλλά ο Στέφανος δεν σταματά και πέφτει μέσα σε έναν λάκκο με ασβέστη, κάνοντας τον Βλάση να πιστεύει ότι σκότωσε τον Κωνσταντίνο. Η Βίβιαν εφαρμόζει το ξόρκι στη Μήτραϊνα, η οποία φοβούμενη ότι την έχει καταλάβει, φεύγει και η Βίβιαν πιστεύει ότι το ξόρκι έπιασε. Στη συνέχεια ανακαλύπτει ότι ο Θανάσης της είπε ψέματα και ότι δεν είναι από το Κάτω Παρτάλι καθώς επίσης και το κρυφό δωμάτιο όπου κάνει την έρευνά του κι έχει φωτογραφίες των κατοίκων του χωριού και όχι μόνο. Η Μοσχούλα ανακαλύπτει την παράνομη σχέση του Διαμαντή, ενώ αργότερα η Παναγιώταινα βλέπει ότι το πτώμα του Παναγιώτη έχει εξαφανιστεί.

Η Μοσχούλα συνεχίζει να αφηγείται στην κάμερα το τι έγινε στο χωριό. Λέει ότι όλα στο χωριό ήταν καλά μέχρι που πριν τρία χρόνια ο Αντώνης άρχισε να την ψάχνει. Ο Αντώνης συναντήθηκε με τον Ορέστη στην Αθήνα τον οποίο προσέλαβε και έφτασαν μαζί στο Κάτω Παρτάλι κουβαλώντας και πολλά χρήματα μαζί του. Βρήκε τη Μοσχούλα και ζήτησε την κόρη του, αλλά η Μοσχούλα του είπε ότι η εγκυμοσύνη της τότε ήταν λάθος και ότι η Μυρτώ δεν είναι κόρη του. Ο Αντώνης δεν πείστηκε και της ζήτησε τεστ πατρότητας. Αργότερα, ο Αντώνης λογομαχεί με τον Διαμαντή και οι δυο τους πιάνονται στα χέρια. Η Μοσχούλα, φοβούμενη ότι ο Αντώνης θα τα πει όλα στον Διαμαντή, παίρνει την καρμπίνα αλλά την προλαβαίνει ο Παναγιώτης, ο οποίος πυροβολεί πρώτος τον Αντώνη και τον σκοτώνει. Η Μοσχούλα παίρνει την ευθύνη και ο Παναγιώτης φεύγει τρέχοντας, αλλά τον βρίσκει ο Ορέστης και τον απαγάγει. Όλο το χωριό συνεννοείται να μην πουν ποτέ τίποτα, να ξεφορτωθούν το πτώμα του Αντώνη και να μοιραστούν όλοι τα λεφτά που είχε μαζί του. Η Μοσχούλα κάνει επίσης συμφωνία με τον Ορέστη να μην μιλήσει ποτέ και του δίνει επίσης λεφτά. Όταν η Μοσχούλα τελειώνει τη διήγησή της, αφήνει τον φάκελο με το βίντεο στο δωμάτιο της Μυρτώς και φεύγει. Εν τω μεταξύ, αποκαλύπτεται ότι ο άνθρωπος που προσέλαβε τον Θανάση είναι η Νταΐζυ, η οποία ψάχνει τον Αντώνη ο οποίος έχει εξαφανιστεί. Ήταν σίγουρη ότι είχε φύγει για το Κάτω Παρτάλι, αλλά ο Θανάσης, μετά από τόσο καιρό, της λέει ότι δεν υπάρχει λόγος να συνεχίσουν τις έρευνες μιας και απ' ό,τι φαίνεται, ο Αντώνης δεν πήγε ποτέ στο χωριό. Η Βίβιαν, έχοντας ανακαλύψει ότι ο Θανάσης της έλεγε ψέματα, θέλει να φύγει από το χωριό και να τα αφήσει όλα πίσω της. Ο Κωνσταντίνος θέλει επίσης να φύγει όσο πιο γρήγορα γίνεται,

γιατί δεν ξέρει τι να κάνει με το πτώμα του Παναγιώτη το οποίο ξεπαγώνει. Η Μυρτώ όμως δεν θέλει να φύγει και τελικά Κωνσταντίνος και Βίβιαν φεύγουν μόνοι. Ο Μανώλης αποφασίζει να πει όλη την αλήθεια στη Νεκταρία για την σεξουαλικότητα του αλλά εκείνη εξακολουθεί να του λέει ότι τον αγαπάει και ότι θέλει να επιστρέψει στο σπίτι. Ο Μανώλης όμως φεύγει και αυτός για Αθήνα. Ο Διαμαντής επιστρέφει στο σπίτι και βρίσκει στη θέση της μητέρας του να "κάθεται" ο Παναγιώτης και ξεσηκώνει όλο το χωριό για να βρουν πού είναι η γιαγιά ενώ αποκαλύπτεται ότι την γιαγιά την πήρε ο Κωνσταντίνος φεύγοντας. Ο Θανάσης επιστρέφει από Αθήνα και καταλαβαίνει ότι η Βίβιαν έμαθε την αλήθεια και έφυγε, ενώ η Λάμπραινα συναντά έξω από το σπίτι της τη Φρειδερίκη, η οποία της λέει ότι είδε τον Λάμπρο και της στέλνει χαιρετίσματα. Η Μοσχούλα εγκαταλείπει το χωριό και η Μυρτώ βρίσκει τον φάκελο που της άφησε στο δωμάτιό της.

Η Μυρτώ προσπαθεί να δει το βίντεο που της άφησε η Μοσχούλα αλλά συνεχώς κάποιος τη διακόπτει και έτσι δε μαθαίνει την αλήθεια. Ο Διαμαντής αγωνιά για το πού είναι η μητέρα του αλλά και η Μοσχούλα, η οποία τον έχει εγκαταλείψει. Υποψιαζόμενος ότι η Μοσχούλα έμαθε για τη σχέση του με την Παναγιώταινα και για αυτό έφυγε, ζητάει από την Παναγιώταινα να σταματήσουν να βλέπονται για λίγο. Εν τω μεταξύ, Κωνσταντίνος, Βίβιαν και Μανώλης είναι στο δρόμο για την Αθήνα έχοντας μαζί τους τη γιαγιά. Στο δρόμο της επιστροφής, αποφασίζουν να πάνε στη Σίφνο και να κάνουν μια καινούρια αρχή. Η Μοσχούλα τους βρίσκει και κρύβεται στο αμάξι με αποτέλεσμα να βρεθεί και αυτή μαζί τους στη Σίφνο. Στο νησί, ο Κωνσταντίνος σκαρφίζεται μια κομπίνια για να βγάλουν λεφτά. Η Μοσχούλα θα παριστάνει την πλούσια που της αρέσει να παίζει χαρτιά και ο Κωνσταντίνος θα διαδώσει φήμες για αυτήν. Προσποιούμενη ότι δεν ξέρει να παίζει καλά, θα πάρει τα χρήματα των άλλων. Και ενώ οι τέσσερις προσπαθούν να προσαρμοστούν στο νησί και στους ρόλους τους, ο Θανάσης ψάχνει τη Βίβιαν και είναι αποφασισμένος να τη βρει.

Ο Θανάσης βρίσκει τη Βίβιαν και αν και αρχικά η Βίβιαν δεν θέλει να τον ακούσει, την πείθει να συναντηθούν και της εξηγεί ποιος είναι και ότι ποτέ δεν την κορόιδεψε. Οι δυο τους τα βρίσκουν και της ζητάει να φύγουν μαζί. Σε μια συνάντηση του Θανάση με τον Μανώλη, ο Θανάσης τον ενημερώνει ότι η Νεκταρία είναι έγκυος και ότι θα γίνει πατέρας. Ο Μανώλης αρχικά ενθουσιάζεται αλλά αργότερα, όταν αρχίζει να "βλέπει το γιο του", πιστεύει ότι είναι από τις τύψεις του που παράτησε τη Νεκταρία. Ο Θανάσης συναντιέται και με τη Μοσχούλα η οποία, όταν της λέει ότι η πεθερά της εξαφανίστηκε, προσποιείται ότι δεν γνωρίζει τίποτα. Εν τω μεταξύ, οι δυο άντρες που έπαιζαν χαρτιά με την Μοσχούλα, αρχίζουν να υποψιάζονται ότι κάτι δεν πάει καλά και καλούν την αστυνομία. Η Μοσχούλα καταφέρνει να το σκάσει ενώ κρύβεται, ο Κωνσταντίνος μπαίνει σε ένα λεωφορείο με τουρίστες και η Βίβιαν φεύγει με τον Θανάση. Και οι τρεις τους ξεκινάνε για την επιστροφή τους στο χωριό.

Ο Γιακουμής φτάνει στην Αθήνα ψάχνοντας τον Μανώλη και οι πληροφορίες τον οδηγούν στο σπίτι του Μπάμπη. Εκεί μαθαίνει ότι ο Μπάμπης και ο Μανώλης ήταν μαζί αλλά δεν μπορεί να μάθει πού είναι ο Μανώλης. Εν τω μεταξύ, ο Μανώλης επιστρέφει στο Κάτω Παρτάλι για να αποκαταστήσει τη Νεκταρία που είναι έγκυος και ζητάει και από τον Θανάση να βρει τον πατέρα του. Ο Κωνσταντίνος, η Βίβιαν και η Μοσχούλα επιστρέφουν και αυτοί στο χωριό αλλά προτιμούν να μείνουν στην Πασχαλιά, τη βαφτιστήρα της Μοσχούλας, αντί στον Διαμαντή. Ο Κωνσταντίνος πηγαίνει τη γιαγιά πίσω στο σπίτι της ενώ η Μοσχούλα συναντά τη Μυρτώ και ρωτάει αν την έχει συγχωρέσει. Η Μυρτώ δεν καταλαβαίνει για ποιο πράγμα μιλάει μιας και δεν μπόρεσε ποτέ να δει το DVD που της άφησε η Μοσχούλα. Ο Βλάσης, βλέπει τον Κωνσταντίνο και καταλαβαίνει ότι δεν τον έχει σκοτώσει αλλά δεν ξέρει ποιος ήταν αυτός που τελικά έπεσε μέσα στον ασβέστη. Ο Γιακουμής ετοιμάζει το γάμο ενώ ο Βλάσης, ως κουμπάρος, μαζί με τον Κωνσταντίνο, κανονίζουν το μπάτσελορ πάρτι, απαγάγοντας τον Μανώλη. Η Βίβιαν έχει μια συνάντηση με έναν μυστήριο άντρα.

Όλοι στο χωριό ετοιμάζονται για το γάμο του Μανώλη και της Νεκταρίας ενώ ο Μανώλης εύχεται να εμφανιστεί ο Μπάμπης και να τον γλιτώσει. Ο Μπάμπης εμφανίζεται την ώρα του μυστηρίου, αλλά ο Διαμαντής τον σταματάει έξω από την εκκλησία. Ο Κωνσταντίνος προσπαθεί να τα ξαναβρεί με τη Μυρτώ αλλά ο Διαμαντής του ξεκαθαρίζει ότι όσο είναι ζωντανός, δεν πρόκειται να τον αφήσει να είναι με την κόρη του. Αργότερα, κάποιος φαίνεται να ρίχνει κάτι στο τσίπουρο του Διαμαντή και ενώ ο Διαμαντής το πίνει, την άλλη μέρα είναι μια χαρά. Εν τω μεταξύ, ο Βλάσης περνάει το βράδυ με την Μυρτώ. Η Μοσχούλα προσπαθεί να βρει το βίντεο που άφησε στη Μυρτώ και να το πάρει πριν το δει η Μυρτώ. Δεν το βρίσκει και έτσι παίρνει τον υπολογιστή της Μυρτώς και τον καταστρέφει. Ο Θανάσης

συνεχίζει την έρευνα για τον πατέρα του Μανώλη και λέει στον Μανώλη ότι τον βρήκε και ότι βρίσκεται κοντά του, δίνοντάς του τον φάκελο με τα στοιχεία του πατέρα του.

Ο Κωνσταντίνος προσπαθεί να κερδίσει πίσω τη Μυρτώ και ετοιμάζεται να της κάνει καντάδα αλλά τελευταία στιγμή βλέπει τον Βλάση να βγαίνει από το δωμάτιό της και φεύγει. Ο μυστήριος άνδρας που συνάντησε η Βίβιαν αποκαλύπτεται ότι είναι ο άρχοντας του χωριού, Ρούσος Ρουσούνελος και θέλει να κατακτήσει την Βίβιαν. Την καλεί για δείπνο στο σπίτι του και η Βίβιαν αποδέχεται την πρόσκληση. Γοητεύεται από τον πλούσιο μυστήριο άντρα και προσπαθεί να μάθει για αυτόν ρωτώντας τους χωριανούς. Όλοι της λένε να προσέχει και να μείνει μακριά του, κάτι που της λέει και ο Θανάσης όταν μαθαίνει για τη συνάντησή της μαζί του. Αργότερα ο Θανάσης ζητά από τον Ρουσούνελο να μείνει μακριά από τη Βίβιαν αλλά εκείνος του λέει ότι δεν κάνει πίσω. Ο Μανώλης έχοντας στα χέρια του τα στοιχεία που του έδωσε ο Θανάσης για τον πατέρα του, πηγαίνει με τη Νεκταρία και τη Μοσχούλα να τον συναντήσει. Βρίσκει το σπίτι και ενώ προσπαθεί να του πει την αλήθεια, η Μοσχούλα του λέει ότι ο πατέρας του δε ζει πια εκεί μιας και έχει πουλήσει το σπίτι και φεύγουν.

Ο Κωνσταντίνος αφού ανακάλυψε ότι η Μυρτώ είναι μαζί με τον Βλάση, κάνει ό,τι μπορεί για να τους χαλάσει τα σχέδια. Η Βίβιαν λέει στον Μανώλη ότι ο Μπάμπης είχε έρθει στην εκκλησία τη μέρα του γάμου του με τη Νεκταρία. Ο Μανώλης υποψιάζεται ότι πίσω από όλα βρίσκεται ο Γιακουμής μιας και συνάντησε τον Μπάμπη στην Αθήνα, αλλά δεν ξέρει τι ειπώθηκε μεταξύ τους. Την ίδια ώρα αποκαλύπτεται ότι Νεκταρία και Γιακουμής συνωμοτούν για να κρατήσουν τον Μπάμπη όσο πιο μακριά γίνεται από τον Μανώλη ώστε η Νεκταρία να μην χάσει τον Μανώλη. Η Πασχαλιά, μέσω ενός κοριού που έχει εγκαταστήσει στο σπίτι, ακούει τα όσα έκαναν στην Σίφνο ο Κωνσταντίνος, η Βίβιαν, η Μοσχούλα και ο Μανώλης.

Η Βίβιαν έρχεται όλο και πιο κοντά στον Ρουσούνελο, κάτι που ανησυχεί τον Μανώλη με τα διάφορα που ακούει για αυτόν κι έτσι πάει στον Κωνσταντίνο για βοήθεια. Ο Κωνσταντίνος όμως καταλήγει να τα πίνει με τον Ρούσο σαν φίλοι. Ο Γιακουμής και η Λάμπραινα κάνουν ό,τι μπορούν για να κρατήσουν τον Μανώλη μακριά από άντρες λόγω του "κουσουριού" του αλλά δεν έχουν και πολλή επιτυχία μιας και ο Μανώλης γνωρίζει τον Ζαφείρη και καταλήγει να πάει για κυνήγι αγριογούρουνου μαζί του. Ο Κωνσταντίνος και ο Βλάσης πάνε κι αυτοί μαζί, αλλά στο κυνήγι χωρίζονται σε δύο ομάδες με τον Μανώλη να μένει μόνος με τον Ζαφείρη χωρίς όμως να γίνεται κάτι μεταξύ τους. Ο Κωνσταντίνος προσπαθεί να κάνει κουβέντα με τον Διαμαντή για τη Μυρτώ αλλά μια ξαφνική αδιαθεσία του δεύτερου σταματάει την κουβέντα στη μέση. Η Πασχαλιά συνεχίζει να παρακολουθεί τον Κωνσταντίνο την ώρα που κοιμάται βιντεοσκοπώντας τον αλλά έχοντας και πάρε δώσε με τον Διαμαντή ο οποίος της ζητά πληροφορίες. Εν τω μεταξύ η Παναγιώταινα φοβάται τη Μοσχούλα γιατί την πρόδωσε με τον Διαμαντή και πηγαίνει να της ζητήσει συγγνώμη.

Η Μυρτώ συνεχίζει να βλέπει τον Βλάση ο οποίος της κάνει πρόταση γάμου αλλά η Μυρτώ αρνείται. Έπειτα από αυτό, η Μυρτώ φεύγει για Αθήνα χωρίς να πει τίποτα ούτε στον Βλάση αλλά ούτε και στον Κωνσταντίνο οι οποίοι δεν παίρνουν τα νέα με τον καλύτερο τρόπο. Σε αντίθεση, η Πασχαλιά βρίσκει την ευκαιρία να πλησιάσει τον Κωνσταντίνο πιο πολύ και του εκμυστηρεύεται τον έρωτά της, κάτι που τον κάνει να φύγει τρέχοντας. Σε μια συζήτηση η Μοσχούλα λέει στον Κωνσταντίνο, τη Βίβιαν και τον Μανώλη ότι όταν ήταν νέα, ήταν στην Αθήνα. Πιστεύοντας ότι η Μοσχούλα κρύβει κάτι, καταφεύγουν στη γιαγιά η οποία λέει στον Μανώλη ότι η Μοσχούλα έχει σκοτώσει άνθρωπο. Όταν ο Μανώλης ενημερώνει τη Βίβιαν και τον Κωνσταντίνο, η Πασχαλιά ακούει τα πάντα. Ο Θανάσης συνεχίζει να ψάχνει τον πατέρα του Μανώλη και ζητά από τη Βίβιαν να τον συνοδεύσει στην Αμφιάλη. Εκεί μαθαίνουν ότι ο πατέρας του Μανώλη λέγεται Προκόπης αλλά πλέον συστήνεται ως Λόλα. Θανάσης και Βίβιαν εντοπίζουν τον Προκόπη και όταν του λένε για τον Μανώλη, θέλει πάει στο Κάτω Παρτάλι για να τον γνωρίσει. Η Μοσχούλα πιέζει την Παναγιώταινα να της πει με ποιες άλλες την απάτησε ο Διαμαντής και στη συνέχεια επιστρέφει στο σπίτι. Η Πασχαλιά εκβιάζει τη Βίβιαν ζητώντας της 100.000 ευρώ ώστε να μην αποκαλύψει ότι η Μοσχούλα είναι δολοφόνος και ότι έκλεβαν στα χαρτιά.

Η Βίβιαν ενημερώνει τον Κωνσταντίνο, τον Μανώλη και την Μοσχούλα πως τους εκβιάζει η Πασχαλιά. Όλοι με τη σειρά τους μιλούν στην Πασχαλιά προσπαθώντας να την πείσουν να αλλάξει γνώμη αλλά μάταια. Την τελευταία προσπάθεια κάνει η Βίβιαν και όταν η Πασχαλιά βγαίνει από το σπίτι αποφασισμένη να καλέσει την αστυνομία, την κτυπάει κεραυνός και οδηγείται στο νοσοκομείο χωρίς όμως να έχει πεθάνει. Η Βίβιαν συνεχίζει να συναντιέται με τον Ρούσο, στον οποίο λέει τα πάντα

για τον εκβιασμό. Ο Ρούσος, για να γλιτώσει τη Βίβιαν, δίνει εντολή να σκοτώσουν τη Πασχαλιά. Όταν τα νέα φτάνουν στη Βίβιαν, καταλαβαίνει ότι ο Ρούσος βρίσκεται από πίσω και τον εγκαταλείπει επιστρέφοντας στον Θανάση. Εν τω μεταξύ, ο Μανώλης πηγαίνει τον Προκόπη να συναντήσει τα πεθερικά του και τη Νεκταρία αλλά όταν βλέπει τον Γιακουμή τον ερωτεύεται. Ο Μανώλης τον διώχνει άρον άρον για να αποφύγουν τα χειρότερα. Φεύγοντας, ο Προκόπης εξομολογείται στον Μανώλη ότι δεν μπορεί να είναι ο πατέρας του γιατί είναι στérος και του ζητάει συγγνώμη για τα ψέματα. Η Λάμπραινα λαμβάνει σημάδια από τον πρώην άντρα της τον Λάμπρο και ζητά τη βοήθεια του Θανάση για να τον ανακαλύψουν. Ενώ ο Διαμαντής προσπαθεί να ξανακερδίσει τη Μοσχούλα, ο Μανώλης ανακαλύπτει ότι ο Γιακουμής έχει την ίδια ελιά που έχει και αυτός, οδηγώντας τον να πιστεύει ότι μπορεί να είναι τελικά ο πατέρας του.

Ο Θανάσης καταφέρνει να βρει τον Λάμπρο, ο οποίος δεν είναι νεκρός όπως όλοι πιστεύουν αλλά είχε εγκαταλείψει τη Λάμπραινα για κάποια άλλη. Ενημερώνει τη Λάμπραινα, η οποία μαζί με τη Φρειδερίκη καταστρώνουν σχέδιο για να τον ξεφορτωθούν. Ο Ρούσος προκαλεί τον Θανάση σε μονομαχία για τα μάτια της Βίβιαν αλλά την ώρα που παλεύουν, εμφανίζεται ο Γιακουμής και τους σταματάει λέγοντας ότι το κορίτσι είναι ήδη δοσμένο. Μετά τη μονομαχία, ο Θανάσης φεύγει για την Αθήνα για να μιλήσει προσωπικά στην μητέρα του Μανώλη και να μάθει επιτέλους ποιος είναι ο πατέρας του Μανώλη. Εν τω μεταξύ, Μοσχούλα και Διαμαντής είναι και πάλι μαζί, ο Ρούσος σπρώχνει τη Βίβιαν όλο και πιο μακριά με τις πράξεις του ενώ ο Κωνσταντίνος προσπαθεί να μάθει τα μυστικά που κρύβει το σπίτι του Διαμαντή ρωτώντας τη γιαγιά. Ο Μανώλης συναντά τον Θανάση ο οποίος του αποκαλύπτει ότι ο Διαμαντής είναι ο πατέρας του, κάτι που επιβεβαιώνει και η γιαγιά στον Κωνσταντίνο όταν βρίσκει τη φωτογραφία του Μανώλη κρυμμένη στο δωμάτιο του Διαμαντή.

Ο Θανάσης ψάχνει να βρει τον Λάμπρο ο οποίος έχει εξαφανιστεί αλλά η Λάμπραινα με τη Φρειδερίκη προσποιούνται ότι δεν γνωρίζουν πού βρίσκεται. Ο Λάμπρος ξυπνάει ζαλισμένος από την πτώση στον γκρεμό, την οποία προκάλεσαν οι δύο γυναίκες, και χωρίς να θυμάται ποιος είναι φτάνει στο σπίτι του Διαμαντή και κρύβεται. Ο Μανώλης, που επιτέλους βρήκε τον πατέρα του, κάθεται με τον Διαμαντή ο οποίος του αφηγείται τα πάντα σχετικά με τη μητέρα του και ότι ήξερε από την πρώτη στιγμή που κατέφθασε στο χωριό ότι ήταν ο γιος του αλλά δεν μπορούσε να του το πει και τον καμάρωνε από μακριά. Η Βίβιαν με τον Κωνσταντίνο έχουν αναλάβει να το πουν στη Μοσχούλα, η οποία στο άκουσμα της είδησης τα χάνει και αρχίζει να περιτριγυρίζει στο χωριό. Όταν επιστρέφει στο σπίτι, βρίσκει τον Διαμαντή νεκρό. Εν τω μεταξύ, η Μυρτώ επιστρέφει στο χωριό έπειτα την επιμονή του Κωνσταντίνου ότι θέλει να την ενημερώσει για κάτι επείγοντως. Όταν είναι έτοιμος να της πει για τον Μανώλη, κτυπά η καμπάνα για το θάνατο του Διαμαντή και η Μυρτώ φεύγει για να δει τι συνέβη. Η καμπάνα διακόπτει επίσης και την πρόταση γάμου που ετοιμάζεται να κάνει ο Θανάσης στη Βίβιαν, η οποία λίγες ώρες πριν απέρριψε πρόταση γάμου του Ρούσου.

Σαράντα μέρες μετά το θάνατο του Διαμαντή, όλοι πιστεύουν ότι ο Διαμαντής πέθανε από καρδιά, ενώ η γιαγιά Βαγγελιώ επιμένει ότι ο Διαμαντής δεν είχε ποτέ πρόβλημα. Ο Θανάσης υποπτεύεται ότι κάτι δεν πάει καλά και σε συνδυασμό με το τσίπουρο του Διαμαντή που εξαφανίστηκε αμέσως μετά το θάνατό του και την εύρεση του Λάμπρου νεκρού αγκαλιά με το τσίπουρο, οι υποψίες του ενισχύονται. Στέλνει το τσίπουρο για ανάλυση και αποδεικνύεται ότι το μπουκάλι περιείχε δηλητήριο. Ο Βλάσης υποψιάζεται ότι η Μυρτώ έχει καινούρια σχέση και το λέει στον Κωνσταντίνο παροτρύνοντάς τον να ψάξει τα πράγματά της. Ο Κωνσταντίνος αρνείται να το κάνει αλλά τελικά το κάνει και βρίσκει το βίντεο της Μοσχούλας, όπου εκμυστηρεύεται τα πάντα στη Μυρτώ. Όταν μαθαίνει την αλήθεια για τον Αντώνη, το λέει στη Βίβιαν, η οποία δεν τον πιστεύει. Εν τω μεταξύ η Μυρτώ όντως έχει καινούρια σχέση με κάποιον Άγγελο, ο οποίος καταφτάνει στο χωριό και γνωρίζεται με τον Κωνσταντίνο και τον Βλάση. Η Βίβιαν μετακομίζει στο σπίτι της Μοσχούλας μιας και ο Θανάσης είναι απασχολημένος με την έρευνά του και δεν της δίνει σημασία. Ο Ρούσος επιμένει να την ξανακερδίσει αλλά τον διώχνει συνεχώς, ακόμη και όταν δημιουργεί σκηνή έξω από το σπίτι της Μοσχούλας. Η Βίβιαν αποφασίζει να φύγει από το χωριό.

Ο Θανάσης με τον αστυνόμο Μπαλκαφούκη συνεχίζουν να αναζητούν ποιος σκότωσε τον Διαμαντή, ενώ η Βίβιαν έχει εξαφανιστεί. Στην αρχή πιστεύουν ότι έφυγε μιας και την προηγούμενη νύχτα είχε αποχαιρετήσει τη Μοσχούλα, αλλά όταν βρίσκουν τα πράγματα της, συμπεριλαμβανομένου και του κινητού της, ακόμη στο δωμάτιό της, καταλαβαίνουν ότι κάποιος την έχει απαγάγει. Ο Κωνσταντίνος την αναζητεί στον Θανάση και στον Ρούσο, αλλά κανείς τους δεν ξέρει τίποτα γι' αυτό

και ζητά τη βοήθεια της αστυνομίας. Η Λάμπραινα βρίσκει τα πράγματα του Γιακουμή με τα οποία σκόπευε να φύγει και τον ρωτάει πού θα πήγαινε και με ποια. Ο Γιακουμής εκμυστηρεύεται στη Λάμπραινα, τον Μανώλη και τη Νεκταρία ότι σκόπευε να κλεφτεί με τη Βίβιαν, αλλά όταν πήγε το βράδυ στο δωμάτιό της να την πάρει, είχε ήδη φύγει. Μετά τον Γιακουμή, στο δωμάτιο είχε πάει και ο Ρούσος, αλλά φαίνεται ότι ο απαγωγέας είχε πάει πριν από τους δυο. Ο αστυνόμος πιστεύει ότι οι απαγωγείς θα τηλεφωνήσουν στο Μανώλη για λίτρα κι έτσι περιμένουν όλοι μαζί το τηλεφώνημα για να εντοπίσουν από πού καλούν. Αντί όμως για τους απαγωγείς, αυτός που παίρνει είναι ο Μπάμπης για να πει στον Μανώλη ότι ποτέ δεν τον ξεπέρασε, κάτι που ακούει ο Γιακουμής. Εν τω μεταξύ, κάποιος φορτώνει σε ένα αμάξι ένα κουτί που γράφει "εύθραυστο", κουτί στο οποίο πιθανόν βρίσκεται μέσα η Βίβιαν.

Η Βίβιαν ξυπνάει σε μια πλατεία χωρίς να ξέρει πού βρίσκεται και έκπληκτη μαθαίνει ότι βρίσκεται στην Αλβανία. Ψάχνοντας τρόπο για να γυρίσει πίσω στην Ελλάδα, μαθαίνει ότι ο Ερμίρ, ένας από τους εργάτες του Ρούσου, ήταν αυτός που την απήγαγε και την πήγε εκεί. Ο Θανάσης υποπτεύεται ότι η Βίβιαν βρίσκεται στην Αλβανία έπειτα από το Αλβανικό νόμισμα που βρήκε στην αυλή της Μοσχούλας και πάει να τη βρει. Ο Μπαλαφούκης ανακρίνει όλο το χωριό για να ανακαλύψει ποιος σκότωσε τον Διαμαντή, χωρίς να αποκλείει κανέναν ως ύποπτο. Οι περισσότεροι στο χωριό υποψιάζονται ότι το έκανε ο Κωνσταντίνος, ο οποίος το αρνείται. Η Λάμπραινα θέλει να σκοτώσει τον Γιακουμή αλλά όλες οι παγίδες που στήνει έχουν τελικό αποδέκτη τον Μανώλη, ο οποίος τραυματίζεται αλλά όχι μοιραία. Η Νεκταρία είναι έξαλλη με το γεγονός ότι ο Μπάμπης τηλεφώνησε στον Μανώλη μετά από τόσο καιρό και ο Γιακουμής της λέει να μην ανησυχεί γιατί θα τον "κανονίσει". Ο Θανάσης βρίσκει τη Βίβιαν και οι δυο τους επιστρέφουν στο χωριό με τον Θανάση να κάνει πρόταση γάμου στη Βίβιαν. Αμέσως μετά, ο Μπαλαφούκης φτάνει στο σπίτι του Θανάση και θέλει να ανακρίνει τη Βίβιαν σχετικά με το φόνο του Διαμαντή, αλλά ο Θανάσης του λέει ότι έχει βρει ήδη ποιος τον σκότωσε. Την ώρα όμως που πάει να το αποκαλύψει, κάποιος τον πυροβολεί.

3) Πολυκατοικία

Ο Τάκης και η Λουκία μετακομίζουν στην Πολυκατοικία και όλοι οι ένοικοι δείχνουν τον "καλύτερο" τους εαυτό. Οι δυο γκέι ένοικοι, ο Μάρκος και ο Χρήστος, φεύγουν για ένα σύντομο ταξίδι και οι γειτόνισσες μπαίνουν κρυφά στο σπίτι για να ανακαλύψουν στοιχεία που να επιβεβαιώνουν ότι είναι γκέι. Εκείνοι επιστρέφουν ξαφνικά πριν οι γειτόνισσες βρουν κάτι. Ο Τάκης και η Λουκία κάνουν επισκευές στο διαμέρισμά τους και ο Θανάσης, ο διαχειριστής, τους δυσκολεύει. Παράλληλα, η Αλίκη, φλερτάρει τον Χρήστο, η Ελένη την πληροφορεί ότι είναι γκέι, αλλά η Αλίκη δεν εννοεί να το καταλάβει και συνεχίζει την πολιορκία. Ο Χρήστος δείχνει να αδιαφορεί ενώ ο Μάρκος αρχίζει να ζηλεύει και να κάνει σκηνές.

Οι ένοικοι της Πολυκατοικίας, αγανακτισμένοι με τον Θανάση, ψηφίζουν τη Λουκία για καινούργια διαχειρίστρια. Εκείνη θα προσπαθήσει να βάλει σε τάξη τα κακώς κείμενα, αλλά οι απαιτήσεις των ενοίκων και οι ατέλειωτοι καυγάδες τους θα τη βγάλουν απ' τα ρούχα της. Η Αλίκη εξακολουθεί να φλερτάρει τον Χρήστο, αμφισβητώντας ότι είναι γκέι. Τέλος, ο Τάκης συναντά τυχαία την πρώην του, τη Νίνα, που δηλώνει ακόμα ερωτευμένη μαζί του και, προκειμένου να βρίσκεται κοντά του, κανονίζει να μείνει με την Αλίκη και την Ελένη που ψάχνουν για συγκάτοικο.

Η Νίνα θέλει να ξανασιμίζει με τον Τάκη και του κάνει τη ζωή κόλαση με ίντριγκες και ψέματα. Επιπλέον, πιάνει φίλιες με τη Λουκία, που δεν γνωρίζει ότι η Νίνα είναι η πρώην του Τάκη. Ο Χρήστος δεν έχει ακόμα πει στους γονείς του ότι είναι γκέι. Όταν εκείνοι έρχονται ξαφνικά στην Αθήνα, ο Χρήστος "προσλαμβάνει" την Αλίκη για να υποδυθεί την αρραβωνιαστικιά του. Στο τέλος το ψέμα αποκαλύπτεται, όμως ο πατέρας του του λέει ότι δεν έχει κανένα πρόβλημα με την σεξουαλικότητα του. Ο Μανώλης πηγαίνει στο διαμέρισμα της Ελένης για να αλλάξει μια χαλασμένη πρίζα και χωρίς να το καταλάβει καταλήγει στο κρεβάτι της. Το νέο διαρρέει σε όλη την Πολυκατοικία. Ο Τάκης και η Λουκία παίρνουν μια οικιακή βοηθό, που αντί να τους βοηθάει, τους κάθεται στο σβέρκο, τους κουτσομπολεύει και συμπεριφέρεται στον Τάκη σα να είναι μωρό.

Ένας αρουραίος κάνει την εμφάνισή του στην Πολυκατοικία σκορπώντας στους ενοίκους τον πανικό. Το μεγαλοφυές σχέδιο του Θανάση για την εξόντωση του τροκτικού καταλήγει στην εξόντωση

του κουνελιού του Μάρκου, ενώ οι αρουραίοι πολλαπλασιάζονται! Ο Θανάσης αναθέτει το έργο σε μια εταιρία απολυμάνσεων αλλά οι απολυμαντές αποδεικνύονται απατεώνες και αντί για τους αρουραίους "εξαφανίζουν" τις ηλεκτρικές συσκευές από τα διαμερίσματα. Η σχέση πάθους-μίσους του Μανώλη και της Ελένης συνεχίζεται, ενώ η ανήλικη κόρη του διαχειριστή, Ναταλί, φλερτάρει ανοιχτά τον Τάκη. Επιπλέον, ο Μίλτος, ο φίλος του Τάκη από τα παλιά, προσπαθεί να τον παρασύρει ξανά στην εργένικη ζωή με αποτέλεσμα ο Τάκης να τσακωθεί με τη Λουκία και να επιστρέψει στο πατρικό του.

Μια μέρα ένας άστεγος εγκαθίσταται έξω από την Πολυκατοικία. Όλοι προσπαθούν να τον διώξουν και όταν η καλόψυχη Βασιλική τού παρέχει τροφή και στέγη, εξεγείρονται. Ξαφνικά όμως, μαθαίνουν ότι ο άστεγος είναι ένας ιδιόρρυθμος εκατομμυριούχος που τον αναζητά η οικογένειά του και δίνει μια μεγάλη αμοιβή. Εντωμεταξύ, η Λουκία, χωρισμένη από τον Τάκη, κυκλοφορεί με τον Σταύρο, έναν "πρώην" της, με αποτέλεσμα ο Τάκης και όλοι οι άντρες της Πολυκατοικίας να στραφούν εναντίον του. Ο Αποστόλης βρίσκεται χωρίς δορυφορική και θέλει επειγόντως να δει το ματς. Ζητάει, λοιπόν, από τον Μάρκο και τον Χρήστο να δουν τον αγώνα στο σπίτι τους όλοι μαζί. Ο Μάρκος και ο Χρήστος που δεν έχουν ιδέα από ποδόσφαιρο θέλουν να παραστήσουν τους στρέιτ κι έτσι κάνουν εντατικά μαθήματα για να φανούν φανατικοί ποδοσφαιρόφιλοι. Αν και τα καταφέρνουν με το ποδόσφαιρο, ο Αποστόλης τους λέει πως γνωρίζει ότι είναι γκέι, αλλά δεν τον ενδιαφέρει, αφού πρόκειται για προσωπικό τους θέμα.

Ένας ξαφνικός έλεγχος της πολεοδομίας βγάζει το κτήριο ετοιμόρροπο. Πάνω στην απελπισία των ενοίκων παρουσιάζεται ένας εργολάβος που θέλει να γκρεμίσει την Πολυκατοικία και είναι πρόθυμος να αγοράσει τα διαμερίσματα, αλλά για να γίνει αυτό, πρέπει να συμφωνήσουν να πουλήσουν όλοι. Οι περισσότεροι ένοικοι συμφωνούν εκτός από τη Λουκία και τη Βασιλική. Για να τις πείσουν, οι υπόλοιποι αποφασίζουν να χρησιμοποιήσουν κάθε θεμιτό και αθέμιτο μέσο. Η Αλίκη πλησιάζει και πάλι τον Χρήστο και επειδή εκείνος αδιαφορεί, αυτή πεισμώνει και για να τον κάνει να ζηλέψει, φλερτάρει τον σύντροφό του, τον Μάρκο, και έτσι οι δυο τους συγκρούονται.

Μια κρίση σκωληκοειδίτιδας στέλνει τον Μανώλη στο νοσοκομείο, με αποτέλεσμα να έρθει στην Πολυκατοικία ο αντικαταστάτης του. Έτσι, όταν επιστρέφει ο Μανώλης, η πλειοψηφία των ενοίκων θέλει να κρατήσει τον καινούργιο. Προβλήματα όμως, έχει και ο Χρήστος, όταν ο Μάρκος βρίσκει στο συρτάρι του ένα πορνό περιοδικό. Για να το δικαιολογήσει, λέει ότι είναι του Αποστόλη, όμως εκείνος για να τον καλύψει, τελικά ο Χρήστος λέει την αλήθεια για το περιοδικό στον Μάρκο, ότι δηλαδή το είχε αγοράσει για να το βάλει στο γραφείο του, μιας και στην δουλειά του είχαν αρχίσει να υποψιάζονται ότι είναι ομοφυλόφιλος. Εντωμεταξύ, η Λουκία καθυστερεί πολύ στην Τουρκία που πήγε ταξίδι και ο Τάκης αρχίζει να υποψιάζεται διάφορα και να ζηλεύει.

Η Μαργαρίτα έχει κάποια περίεργα συμπτώματα. Όλοι προσπαθούν να την πείσουν ότι περνάει κλιμακτήριο αλλά εκείνη επιμένει ότι είναι έγκυος. Και πράγματι είναι. Η Λουκία και ο Τάκης κάνουν πάρτι για τους φίλους τους. Η Μαργαρίτα και η Παναγιώτα προσπαθούν να το σαμποτάρουν προσκαλώντας σε αυτό άγνωστους περαστικούς! Όλοι αυτοί, μαζί με τους ενοίκους της Πολυκατοικίας που καταφθάνουν ακάλεστοι, θα μετατρέψουν το πάρτι σε ένα μπάχαλο. Η Ελένη μπλέκει με τον Σταύρο, τον πρώην της Λουκίας, ενώ ο Μάρκος και ο Χρήστος τσακώνονται και πάλι για το γνωστό θέμα: Την άρνηση του Χρήστου να παραδεχτεί δημόσια ότι είναι γκέι. Αποφασίζουν να χωρίσουν και να πουλήσουν το διαμέρισμα, αλλά ο έρωτάς τους αποδεικνύεται πιο δυνατός.

Αργότερα, Χρήστος και ο Μάρκος βρίσκονται σε φοβερή ένταση, καθώς ο πρώτος ετοιμάζεται να ανακοινώσει επίσημα στη δουλειά του ότι είναι γκέι. Οι συνάδελφοί του θα το αποδεχθούν, όμως μία πλάκα που θα του κάνουν τον οδηγεί στην απόλυση. Παράλληλα ο Τάκης και η Λουκία ξεκινάνε τις ετοιμασίες του γάμου τους. Ο Τάκης όμως, θα χαρίσει κατά λάθος στη Μαργαρίτα το δαχτυλίδι αρραβόνων που προοριζόταν για τη Λουκία. Η αδελφή της Λουκίας εμφανίζεται στο σπίτι και στήνει παγίδες στον Τάκη, με σκοπό να σαμποτάρει τον γάμο του ζευγαριού. Παράλληλα, ο Σταύρος προτείνει στην Ελένη να συζητήσουν.

Ο Τάκης και η Λουκία ετοιμάζουν επίσημο γεύμα για να γνωριστούν οι δικοί τους. Η συνάντηση όμως των δυο οικογενειών δεν εξελίσσεται καλά. Εντωμεταξύ, ένα τρυφερό αίσθημα αναπτύσσεται στην Πολυκατοικία, ανάμεσα στον Αργύρη και τη Μαίρη. Η αδελφή της Μαίρης όμως, δεν καλοβλέπει το αίσθημά τους και τους βάζει εμπόδια. Η Παναγιώτα φεύγει για Σαββατοκύριακο και ο Τζίμης νοικιάζει κρυφά το σπίτι της σε ένα κινηματογραφικό συνεργείο. Επιπλέον, πείθει και τον

Μανώλη να παίζει στην ταινία. Η Παναγιώτα όμως, θα επιστρέψει νωρίτερα και θα τους κάνει τσακωτούς. Η Ελένη παραμένει διχασμένη ανάμεσα στον Σταύρο και τον Μανώλη ενώ ο Μάρκος, χαρούμενος που "επισημοποιήθηκε" η σχέση του με τον Χρήστο, οργανώνει μια μικρή γιορτή για όλους τους ενοίκους.

Η Παναγιώτα πουλάει το διαμέρισμα και νέοι ένοικοι καταφθάνουν στην Πολυκατοικία. Πρόκειται για την οικογένεια του Αντρέα, ενός χρεοκοπημένου "επιχειρηματία", που καταφέρνει να τους εντυπωσιάσει όλους. Όταν όμως, έρχεται η ώρα να πληρώσει το μερίδιό του για το βάψιμο της Πολυκατοικίας, σκαρφίζεται δικαιολογίες για να το αποφύγει. Ο Χρήστος καταφέρνει επιτέλους να βρει δουλειά αλλά στην Αγγλία. Ο Μάρκος ενώ αρχικά συμφωνεί α μετακομίσει μαζί του στην Αγγλία, την τελευταία στιγμή παραδέχεται στον Χρήστο ότι δεν μπορεί να τον ακολουθήσει. Ο Σταύρος, ερωτευμένος παράφορα με την Ελένη, φτάνει στο σημείο να δωροδοκήσει τον Μανώλη για να χωρίσει μαζί της. Εκείνος παίρνει τα λεφτά και συνεχίζει κρυφά μαζί της, μέχρι που το ανακαλύπτει ο Σταύρος και ο Μανώλης αναγκάζεται να πει όλη την αλήθεια στην Ελένη.

Ο Μανώλης ερωτεύεται κεραυνοβόλα τη Ρούλα, την καινούρια ταχυδρόμο. Ο Αντρέας καθυστερεί υπερβολικά τα κοινόχρηστα και αντί να πληρώσει αυτά που χρωστάει, πείθει τη Μαργαρίτα να ανοίξει έναν οίκο μόδας με δικά της μοντέλα. Η Ελένη μαθαίνει για τη σχέση του Μανώλη και της Ρούλας. Στην αρχή αρνείται να το πιστέψει, αλλά όταν ανακαλύπτει ότι είναι γεγονός, απειλεί ότι θα αυτοκτονήσει. Έτσι, η Αλίκη και η Λουκία, αναλαμβάνουν να τορπιλίσουν τον δεσμό, χωρίς επιτυχία. Ο Μάρκος, που δεν αντέχει άλλο τη μοναξιά, αποφασίζει να βρει έναν συγκάτοικο. Καταλήγει να συγκατοικεί με τον Αργύρη, τον πατέρα του Μανώλη, σε μία συγκατοίκηση που δεν είναι λειτουργική. Ο οίκος μόδας της Μαργαρίτας διαλύεται όταν όλα τα σχέδια καταστρέφονται σε μία πυρκαγιά.

Ο Μάρκος βρίσκει λύση στη μοναξιά του, στο πρόσωπο της Μπέτυς, της νέας του συγκάτοικου. Η Μπέτυ, που είναι ομοφυλόφιλη θα νιώσει μια έλξη για τη Λουκία. Ο Γιώργος, ο γιος του Αντρέα, φλερτάρει τη Ναταλί. Η Μαργαρίτα όμως, παρεξηγεί την κατάσταση και αρχίζει να σχεδιάζει τον αρραβώνα, τον γάμο τους, ακόμα και τα παιδιά τους. Η Μπέτυ, διστάζει να προσεγγίσει την Λουκία και ο Μάρκος προσπαθεί να την βοηθήσει. Απανωτές όμως παρεξηγήσεις οδηγούν τον Τάκη στο "συμπέρασμα" ότι ο Μάρκος είναι ερωτευμένος μαζί του. Ο δε Μάρκος νομίζει το ακριβώς αντίστροφο.

Η Μπέτυ παίρνει τη μεγάλη απόφαση και εξομολογείται τον έρωτά της στη Λουκία με ένα φιλή. Η Λουκία αναστατώνεται και αναζητώντας την ερωτική της ταυτότητα, ανταλλάσσει για πλάκα ένα "πειραματικό" φιλή με την Ελένη. Τις βλέπει όμως, ο Τάκης και συμπεραίνει έκπληκτος ότι η κοπέλα του είναι λεσβία. Τέλος, ο Μανώλης παίρνει την απόφαση να κάνει πρόταση γάμου στη Ρούλα. Ο Χρήστος έρχεται να δει τον Μάρκο, αλλά έρχεται μαζί και ένας Εγγλέζος συνάδελφός του. Αγανακτισμένος ο Μάρκος σκέφτεται τρόπο να μείνει μόνος του με τον Χρήστο. Παράλληλα η Ρούλα λέει στον Μανώλη ότι έχει παιδί, και πάει να ζήσουν όλοι μαζί στην γκαρσονιέρα του Μανώλη. Αλλά μια και δεν υπάρχει αρκετός χώρος, ο Μανώλης ζητάει τη βοήθεια της Ελένης. Εκείνη θυμώνει στην αρχή, αλλά τελικά δέχεται και σιγά-σιγά δένεται πολύ με τον μικρό. Εντωμεταξύ, ο πρώην της Ρούλας, ψάχνει να βρει τον Μανώλη για να τον σακατέψει στο ξύλο.

Η Παναγιώτα αποφασίζει να πουλήσει το διαμέρισμά της στον τρίτο. Η Λουκία, η Μαργαρίτα και η Ελπίδα το θέλουν η καθεμιά για τον εαυτό της και κάνουν ό,τι μπορούν για να το αποκτήσουν! Η Ελένη και η Αλίκη όμως, θα πρέπει να φύγουν. Ενόψει των εξόδων του γάμου με τη Ρούλα, ο Μανώλης βρίσκει μια καλύτερη δουλειά σε ένα πολυτελές κτίριο και μετακομίζει. Η Ελένη, ψάχνοντας για στέγη, αποφασίζει να αναλάβει εκείνη χρέη θυρωρού και μένει στην γκαρσονιέρα. Όσο για την Αλίκη, θα φιλοξενηθεί προσωρινά στο σπίτι του Τζίμη. Η Μπέτυ δέχεται την επίσκεψη του ιεραπόστολου αδελφού της, που δεν ξέρει ότι είναι λεσβία. Θα υποκριθούν με τον Μάρκο ότι είναι ζευγάρι ώσπου ο Τάκης θα βγάλει κατά λάθος την αλήθεια στη φόρα.

Ο Μανώλης εγκαταλείπει το πολυτελές κτήριο στο οποίο είχε αναλάβει υπηρεσία και διεκδικεί πίσω την παλιά του θέση. Στο θυρωρείο όμως, έχει πια εγκατασταθεί η Ελένη, η οποία δεν είναι διατεθειμένη να παραιτηθεί έτσι εύκολα. Η Μπέτυ ξεκινάει μια καινούργια σχέση, ο Μάρκος ζηλεύει και αποφασίζει να σκαλίσει την ατζέντα με τους παλιούς του φίλους. Κάπως έτσι δίνει ραντεβού με τον Περικλή. Όταν όμως, ο Περικλής καταφτάνει στο σπίτι, ο Μάρκος ανακαλύπτει έκπληκτος ότι πλέον είναι γυναίκα και το χειρότερο είναι ότι φλερτάρει την Μπέτυ.

Η Μαργαρίτα χάνει το παιδί που κυοφορούσε και φεύγει μόνη της διακοπές για να ξαναβρεί τον εαυτό της. Ο Θανάσης, πικαρισμένος, προσπαθεί να την απατήσει αλλά τρώει χυλόπιτα! Σαν να μην έφτανε αυτό, η Μαργαρίτα επιστρέφει απροειδοποίητα και τον πιάνει στα πράσα. Τσακώνονται και ο Θανάσης εγκαταλείπει το σπίτι. Η Μπέτυ θέλει να γίνει μητέρα και αποφασίζει να ξεκινήσει τις διαδικασίες για την υιοθεσία.

Μετά την αποχώρηση του Θανάση, η Μαργαρίτα αναλαμβάνει τη διαχείριση. Οι ένοικοι αντιδρούν και την αναγκάζουν να προκηρύξει εκλογές. Νέα διαχειρίστρια εκλέγεται παμπηφέη η Ελπίδα, η οποία βάζει στόχο την ψυχική ανάταση των ενοίκων κι έτσι τους κόβει την τηλεόραση, τη θέρμανση και το ζεστό νερό. Ανάστατοι οι ένοικοι μεθοδεύουν την επιστροφή του Θανάση, που πρέπει όμως πρώτα να τα βρει με τη Μαργαρίτα. Η Μπέτυ συναντά δυσκολίες στις προσπάθειες τις για υιοθεσία. Ο Μάρκος προθυμοποιείται να δώσει το σπέρμα του ώστε να μπορέσει να κάνει η Μπέτυ παιδί. Όμως για αυτό απαιτείται μια συγκεκριμένη διαδικασία και ο Μάρκος δεν τα καταφέρνει. Ο Μανώλης ετοιμάζεται να παντρευτεί τη Ρούλα και η Ελένη προθυμοποιείται να την βοηθήσει αλλά όταν η Ρούλα βρίσκει ένα θαυμάσιο νυφικό, η Ελένη αποφασίζει να της το καταστρέψει.

Η τεχνητή γονιμοποίηση της Μπέτυς και του Μάρκου αποτυγχάνει για δεύτερη φορά. Καθώς δεν έχουν χρήματα για άλλη, αποφασίζουν να κάνουν παιδί χωρίς τεχνητά μέσα. Αφού ούτε αυτό πετυχαίνει, ο Μάρκος ζητάει τα χρήματα από τον Χρήστο, με την δικαιολογία ότι τα χρειάζεται για την επισκευή του ασανσέρ. Αυτή η προσπάθεια έχει επιτυχία, καθώς η Μπέτυ πλέον κυοφορεί. Η Μαργαρίτα αποφασίζει να φύγει για την Βραζιλία όταν έρχεται σε επαφή με τον Κώστα, τον παιδικό της έρωτα.

Ξαφνικά επιστρέφει ο Χρήστος από το Λονδίνο, με σκοπό να τα ξαναβρεί με τον Μάρκο. Εκείνος όμως, δεν τολμά να του πει ότι η Μπέτυ περιμένει το παιδί του, με αποτέλεσμα ο Χρήστος να υποψιάζεται ότι ο Μάρκος και η Μπέτυ έχουν σχέση. Από την άλλη και ο Θανάσης υποψιάζεται ότι η Μαργαρίτα τον απατά και, σε συνεργασία με την Ελπίδα, βάζει έναν ντετέκτιβ να βάλει την υπόθεση. Μια σειρά συμπτώσεων όμως, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η Μαργαρίτα έχει δεσμό με τον Αντρέα και αντίστοιχα δημιουργούνται υποψίες ότι ο Θανάσης τα έχει με την Ελπίδα... Εντωμεταξύ, λίγο πριν από τον γάμο, ο Μανώλης σιδερώνει το γαμπριάτικο κοστούμι του. Πιάνει όμως, κουβέντα με την Ελένη, ξεχνιέται και το καίει. Το σακάκι πάει για επιδιόρθωση και την τελευταία στιγμή ο Μανώλης τρέχει να το πάρει. Τελικά, φτάνει στο Δημαρχείο καθυστερημένος και χωρίς τις βέρες. Την ώρα της τελετής, οι παρεξηγήσεις κορυφώνονται και οι αποκαλύπτεται ότι ο Μανώλης απάτησε την Ρούλα με την Ελένη λίγο πριν τον γάμο.

Ο Μανώλης αποφασίζει να συζητήσει με την Ελένη, κρυφά από τους ενοίκους. Η Αλίκη τούς καρφώνει στην Παναγιώτα και η Ελένη θυμώνει και τη διώχνει από το σπίτι. Η αστυνομία αναζητά τον Αντρέα, ο οποίος κρύβεται στη σοφίτα. Ο Τάκης και η Λουκία γυρίζουν από διακοπές τσακωμένοι και χωρίζουν. Ο Τάκης εγκαθίσταται στη σοφίτα μαζί με τον Αντρέα. Η Παναγιώτα, η Μαίρη και η Βασιλική αποφασίζουν να ανοίξουν τη δική τους επιχείρηση: ένα παράνομο καζίνο! Όλα πηγαίνουν καλά, μέχρι που ένας παίχτης "πεθαίνει" κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού! Με τη βοήθεια του Θανάση, μεταφέρουν το "πτώμα" στη σοφίτα. Εκεί τους πετυχαίνει η αστυνομία, συλλαμβάνει τον Αντρέα, ενώ το "πτώμα" ανασταίνεται, καθώς είχε απλώς χάσει τις αισθήσεις του. Στην πολυκατοικία καταφθάνει και η αδερφή του Θανάση, Λίτσα, για να του συμπαρασταθεί μετά την αποχώρηση της Μαργαρίτας.

Ο Αντρέας είναι προφυλακισμένος για χρέη και η Βασιλική, με μια απροσδόκητη κίνηση μεγαλοψυχίας, του πληρώνει την εγγύηση και ο Αντρέας βγαίνει έξω. Έκπληκτος, τότε, ο Αντρέας ανακαλύπτει ότι η Βασιλική περιμένει απ' αυτόν να εγκαταλείψει την οικογένειά του και να φύγουν μαζί. Έτσι, αισθάνεται υποχρεωμένος να βγαίνει μαζί της και να κάνει σχέδια για το μέλλον τους. Για να ξεφύγει, της λέει ότι και κάποιος άλλος είναι τρελά ερωτευμένος μαζί της – ο Θανάσης. Η Ελένη πιάνει δουλειά στη Δημοτική Αστυνομία και μοιράζει κλήσεις στα αυτοκίνητα της γειτονιάς, μεταξύ των οποίων και στο καινούργιο αυτοκίνητο του Μάρκου. Αυτός όμως, το παίρνει πεισματικά και αρνείται να πληρώσει στο παρκόμετρο. Η κόντρα των δυο γειτόνων φτάνει στα άκρα και ο Μάρκος γράφει στον Τύπο πύρινα άρθρα κατά της ελεγχόμενης στάθμευσης, με αποτέλεσμα να καταργηθεί το μέτρο και να απολυθεί η Ελένη. Εντωμεταξύ, ο Τάκης και η Λουκία έχουν χωρίσει αλλά εξακολουθούν να ζηλεύουν ο ένα τον άλλον. Έτσι, όταν ο Τάκης βλέπει τη Λουκία να βγαίνει με κάποιον, παριστάνει ότι και εκείνος έχει σχέση με μια κοπέλα. Επιπλέον ο Αντρέας αναγκάζεται να πει την αλήθεια στην Βασιλική.

Η Βασιλική αποφασίζει να παντρευτεί έναν νεαρό Πολωνό για να τον βοηθήσει να πάρει πράσινη κάρτα. Ο Πολωνός πλησιάζει τον Μάρκο για να του ζητήσει να γράψει ένα άρθρο για τα προβλήματα των μεταναστών, αλλά γίνεται παρεξήγηση και η Βασιλική πιστεύει ότι ο "αρραβωνιαστικός" της είναι γκέι. Ο Θανάσης και η Ελπίδα ανταλλάσσουν το πρώτο τους φιλή, ενώ ο Αντρέας εκμυστηρεύεται στον Θανάση τις υποψίες του ότι η γυναίκα του τον απατά με τον πωλητή βοτάνων, ενώ ο Θανάσης προσποιείται ότι τον βοηθάει για να μην κινήσει υποψίες.

Η Λουκία αποφασίζει να ανοίξει ένα ρεστοράν και όλοι οι ένοικοι της Πολυκατοικίας απαιτούν να προσληφθούν ως υπάλληλοι. Η Λουκία, φυσικά, αρνείται, καθώς προτιμά να προσλάβει επαγγελματίες. Όταν όμως, την παραμονή των εγκαίνιων, ο σεφ και οι σερβιτόροι την εγκαταλείπουν, αναγκάζεται να ζητήσει τη βοήθειά τους. Τα πράγματα δυσκολεύουν, όταν έρχεται στο μαγαζί ένας γνωστός και δύστροπος κριτικός γαστρονομίας. Στην κουζίνα, ο Μάρκος ερωτεύεται τον αδελφό της Λουκίας, που τον θεωρεί σίγουρα γκέι και τον πολιορκεί, η Μπέτυ όμως, μαθαίνει την αλήθεια και σπεύδει να ειδοποιήσει τον Μάρκο, πριν εκτεθεί. Και ενώ όλοι ασχολούνται με το εστιατόριο, ο Θανάσης και η Ελπίδα αποφασίζουν να πάνε σε ένα ξενοδοχείο και να δώσουν διέξοδο στο πάθος τους. Ωστόσο, κάτι υποψιάζεται ο Αντρέας, κάτι μαθαίνει και η Λίτσα και καταφθάνουν και οι δύο στο ξενοδοχείο, με τον Θανάση και την Ελπίδα να μην γίνονται αντιληπτοί εν τέλει.

Ο Θανάσης κάνει την καρδιά του πέτρα και χωρίζει με την Ελπίδα. Ο Αντρέας προσλαμβάνει έναν οικογενειακό σύμβουλο για να λύσει τα προβλήματα του γάμου του. Αυτό που θέλει να μάθει είναι ποιος είναι ο εραστής της γυναίκας του, αλλά αντί γι' αυτό θα μάθει ένα μυστικό: Ο Γιώργος δεν είναι δικός του γιος. Ο Μανώλης αποφασίζει να φοιτήσει με σκοπό να γίνει φιλόλογος και η Ελένη ζηλεύει την Ξένια, μια νεαρή συμφοιτήτρια του Μανώλη, με την οποία περνούν πολλές ώρες μελετώντας. Η Ξένια όμως, φλερτάρει με τον Τάκη προς μεγάλη απογοήτευση της Λουκίας.

Ο διευθυντής του Θανάση φεύγει για τρεις μέρες και του εμπιστεύεται τον παπαγάλο του. Ο Θανάσης τον φέρνει σπίτι, αλλά ο παπαγάλος όλο το βράδυ τραγουδάει βαριά λαϊκά τραγούδια, κρατώντας ξύπνιους όλους τους ενοίκους. Έτσι, προσπαθούν να εξοντώσουν με κάθε τρόπο το πουλί, αλλά όλες οι απόπειρες αποτυγχάνουν. Στο τέλος, αποφασίζουν να το απαγάγουν. Η Ξένια, η συμφοιτήτρια του Μανώλη, συγκρούεται με τους γονείς της και εγκαθίσταται στο σπίτι του, προκαλώντας την οργή της Ελένης. Παράλληλα ξεκινάει μια σχέση με τον Τάκη. Ο Πάνος, ο αδελφός της Λουκίας, μαλώνει με την αρραβωνιαστικιά του, Άντα και βρίσκει καταφύγιο στο σπίτι του Μάρκου. Ο Μάρκος, ενθουσιασμένος, από την ευκαιρία που του δίνεται, και με την ακλόνητη πεποίθηση ότι είναι γκέι, διώχνει εσπευσμένα την Μπέτυ για να βρεθεί τετ α τετ μαζί του. Όμως, τα πράγματα δεν εξελίσσονται καθόλου, όπως τα έχει προγραμματίσει, καθώς στο τέλος τα ξαναβρίσκει με την αρραβωνιαστικιά του.

Ο Αντρέας, βλέποντας τον Θανάση μόνο και απογοητευμένο, προτείνει στην Ελπίδα να του γνωρίσουν μια φίλη της. Η Ελπίδα, ενοχλημένη από το γεγονός, θα φέρει μια φίλη της που γνωρίζει πως δεν θα τα βρει με τον Θανάση. Στο εστιατόριο της Λουκίας θα γίνει το γαμήλιο πάρτι δυο επωνύμων και βάζει τα δυνατά της, ώστε να λειτουργήσουν όλα άψογα. Το κρίσιμο, όμως, βράδυ και ενώ όλα φαίνονται να πηγαίνουν καλά, οι παπαράτσι "συλλαμβάνουν" τη νύφη σε προχωρημένες περιπτώξεις με τον Τάκη στις τουαλέτες. Το σκάνδαλο παίρνει διαστάσεις, κυκλοφορούν οι φωτογραφίες του ζευγαριού σε όλα τα μέσα και ο Τάκης γίνεται δημόσιο πρόσωπο.

Ο Πέτρος συλλαμβάνεται να κάνει γκράφιτι στους τοίχους της γειτονιάς. Ο Θανάσης έρχεται αντιμέτωπος με την κοινωνική λειτουργό, που έρχεται να ελέγξει το περιβάλλον που μεγαλώνει το παιδί. Τα ψυχολογικά τεστ όμως, που θα κάνει ο Πέτρος, θα αποδείξουν ότι πρόκειται για ένα παιδί-θαύμα. Η Μπέτυ απολύεται από την κτηνιατρική κλινική που δουλεύει λόγω της εγκυμοσύνης της. Ο Μάρκος, θέλοντας να καταγγείλει τον ιδιοκτήτη για διακρίσεις κατά των εγκύων, βάζει την Ελένη να παραστήσει την κτηνίατρο για να τον παγιδεύσει. Μόνο που η Ελένη, στην απελπισία της που είναι άνεργη, θα πιάσει στ' αλήθεια δουλειά στην κτηνιατρική κλινική. Η Λουκία είναι σε κατάθλιψη μετά την αποτυχία του εστιατορίου. Η Αλίκη και η Ελένη πείθουν τον Τάκη να την πλησιάσει για να της τονώσει το ηθικό. Λουκία και Τάκης έρχονται πολύ κοντά αλλά μια ακόμη παρεξήγηση θα τους κάνει να απομακρυνθούν και πάλι. Η Ελένη αφού δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις την νέας της εργασίας, παραιτείται από το κτηνιατρικό κέντρο.

Ο Θανάσης και η Ελπίδα αποφασίζουν να ανακοινώσουν σε όλους το αίσθημά τους, όμως ο Θανάσης παίρνει ένα γράμμα από τη Μαργαρίτα που δηλώνει ότι μετάνιωσε που τον εγκατέλειψε και θέλει να επιστρέψει και αρχίζει να αμφιταλαντεύεται, αλλά η Ελπίδα είναι αποφασισμένη να χωρίσει με τον Αντρέα. Τη στιγμή όμως, που είναι έτοιμη να του ομολογήσει την αλήθεια, ο μεγάλος της γιος επιστρέφει λυπημένος από το ταξίδι του, έχοντας ανακαλύψει ότι ο αληθινός του πατέρας έχει πεθάνει. Ο Τάκης, θέλοντας να αποδείξει την αξία του στη Λουκία, προτείνει να αναλάβει εκείνος το εστιατόριο. Βάζει σε πράξη τις ιδέες του, μετατρέπει το εστιατόριο σε ταχυφαγείο και η επιχείρηση δείχνει να πιάνει. Ο Μάρκος νιώθει να απειλείται από την παρουσία της Στέλλας, της δικηγόρου της Μπέτι και προσπαθεί, σαμποτάρώντας την, να την απομακρύνει από την Μπέτυ. Η Στέλλα όμως, θα το καταλάβει και θα κάνει τα ίδια.

Η Ελπίδα θέλει να διώξει τον Αντρέα από το σπίτι, όταν εμφανίζεται ένας άγνωστος άντρας, που ισχυρίζεται ότι είναι κι αυτός εραστής της Ελπίδας. Η Ελένη έχει καλέσει τους γονείς της σε δείπνο για να γνωρίσουν τον Μανώλη, την ίδια μέρα που ο Μανώλης έχει κανονίσει να πάνε μια ρομαντική εκδρομή. Το ζευγάρι όμως, χάνεται στο δάσος και το χειρότερο είναι ότι ο Αργύρης και η Αλίκη αναλαμβάνουν εκείνοι το δείπνο με τους γονείς ζητώντας και τη βοήθεια του Μάρκου. Όσο ο Μάρκος μαγειρεύει για τους γονείς της Ελένης, την Μπέτυ την πιάνουν οι πόνοι. Επειδή δεν βρίσκει τον Μάρκο, πηγαίνει στο μαιευτήριο με την Στέλλα. Ο Μάρκος θα τις συναντήσει εκεί και ενώ θα τσακώνεται για πολλοστή φορά με την Στέλλα, η Μπέτυ θα φέρει στον κόσμο ένα χαριτωμένο αγοράκι. Ακόμα, αποκαλύπτεται πως ο «εραστής» της Ελπίδας είναι ηθοποιός που προσέλαβε η Λίτσα για να σαμποτάρει την σχέση του Θανάση και της Ελπίδας.

Η Ελπίδα έρχεται να εγκατασταθεί στο σπίτι του Θανάση αλλά με την προϋπόθεση ότι θα φύγει η Λίτσα. Η Λίτσα όμως, δεν θέλει να φύγει. Και ενώ η Ελπίδα αναλαμβάνει την κουζίνα του σπιτιού και επιβάλλει μια διατροφή που δεν αρέσει σε κανέναν, η Λίτσα οργανώνει τα παιδιά για να κάνουν δύσκολη τη ζωή στην Ελπίδα. Στην πολυκατοικία καταφθάνει η Βικτώρια, η μητέρα της Αλίκης, μια ζωντανή ηθοποιός δεύτερων ρόλων, που φλερτάρει όποιον βρίσκει μπροστά της και ιδιαίτερα τον Μανώλη, με αποτέλεσμα να προκαλέσει την οργή της Ελένης. Ο Σταύρος, με κίνδυνο της ζωής του, σώζει τη Λουκία από την επίθεση ληστών. Στη συμπλοκή τραυματίζεται και εκείνη τον νοσηλεύει στο σπίτι της, με αποτέλεσμα ο Τάκης να βρεθεί πάλι στο περιθώριο. Όμως, ο Τάκης παρακολουθώντας κρυφά τον Σταύρο, ανακαλύπτει ότι η επίθεση ήταν στημένη από τον ίδιο με σκοπό να συγκινήσει τη Λουκία. Ο Μάρκος και η Μπέτυ επιστρέφουν από το μαιευτήριο με το μωρό τους και προσπαθούν να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και στις ανάγκες του νεογέννητου. Η μαμά Μπέτυ είναι ψύχραιμη αλλά ο μπαμπάς Μάρκος αποδεικνύεται υπερβολικός όπως πάντα.

Ένα πρωινό, η Λίτσα, μετά από ένα σερί καυγάδων με την Ελπίδα και τον Θανάση, εξαφανίζεται και όλοι υποψιάζονται ότι κάποιος τη σκότωσε. Ο αστυνόμος που κάνει τις ανακρίσεις, διαπιστώνει ότι τα στοιχεία που προκύπτουν ενοχοποιούν τον Θανάση και τον συλλαμβάνει. Ο Μάρκος ετοιμάζεται για τις δουλειές της ημέρας, όταν ξαφνικά του έρχεται ένα ποτιστήρι στο κεφάλι και παθαίνει αμνησία και ξεχνάει τα πάντα. Ακόμα και ότι είναι γκέι. Έτσι, αρχίζει να φλερτάρει έντονα την Αλίκη, την Ελένη και μετά τη Λουκία. Μετά την αρχική αναστάτωση όλες σκέφτονται ότι ο Μάρκος δεν είναι και τόσο κακή περίπτωση στην στρέιτ εκδοχή. Και μέσα σε όλα αυτά, η Βασιλική χάνει τον σκύλο της. Ευτυχώς, τον βρίσκει ο Αργύρης, ο οποίος διεκδικεί μια αμοιβή για να τον επιστρέψει. Τελικά, μετά από ένα ακόμα χτύπημα στο κεφάλι ο Μάρκος θα θυμηθεί τα πάντα.

Η Αλίκη πιστεύει ότι έχει βρει τον τέλειο άντρα στο πρόσωπο του Κυριάκου. Η Ελένη και η Λουκία δυσπιστούν και αποφασίζουν να τον παρακολουθήσουν για να ανακαλύψουν τι κρύβει. Κατά την παρακολούθηση, ο Κυριάκος αποδεικνύεται άπογος, αλλά και πολύ άτυχος, αφού η Ελένη και η Λουκία θα τον παρασύρουν κατά λάθος με το αυτοκίνητο. Ο Μάρκος και η Μπέτυ θέλουν να δηλώσουν το μωρό στο ληξιαρχείο, αλλά διαφωνούν για το όνομα που θα του δώσουν. Ο Μάρκος προτείνει να κάνουν κλήρωση ανάμεσα σε δύο ονόματα, αλλά κάνει ζαβολιά για να βγει το όνομα που προτιμά εκείνος. Η Μπέτυ θα ανακαλύψει την απάτη, θα τσαντιστεί και θα πάει να μείνει στην Στέλλα μαζί με το μωρό. Ο Θανάσης και η Ελπίδα λένε στη Λίτσα να φύγει.

Η Μπέτυ αφήνει το μωρό στον Μάρκο για το Σαββατοκύριακο. Εκείνος όμως, πρέπει να πάει επειγόντως στην Κομοτηνή για μια συνέντευξη. Έτσι, εμπιστεύεται το μωρό στη Βασιλική, την Παναγιώτα και τη Μαίρη, οι οποίες πάνε το μωρό σε casting για διαφήμιση. Μετά τη διαφήμιση όμως, παίρνουν λάθος μωρό και όταν έρχεται ο Μάρκος, αντί για τον γιο του, βρίσκει ένα κοριτσάκι. Η Λίτσα

αγοράζει το διαμέρισμα απέναντι από αυτό του Θανάση και πείθει τον Αντρέα και τους γιους του να έρθουν να μείνουν μαζί της, ώστε να ενοχλήσουν τον Θανάση και την Ελπίδα.

Το σχολείο, που εργάζεται ο Θανάσης, κλείνει και ο ίδιος βρίσκεται άνεργος! Η Λίτσα, για να τον βοηθήσει, του παραχωρεί το διαμέρισμά της για να το κάνει φροντιστήριο. Με τη βοήθεια των ενοίκων, ο Θανάσης κλέβει θρανία και εξοπλισμό από το παλιό του σχολείο. Απομένει να περάσει επιτροπή από το υπουργείο και να εγκρίνει τη λειτουργία του φροντιστηρίου. Δυστυχώς όμως, για τον Θανάση, πρόεδρος της επιτροπής είναι ο πρώην διευθυντής του, ο οποίος αμέσως αντιλαμβάνεται τι έχει κάνει και δεν του δίνει την άδεια.

Ο Θανάσης όμως ανοίγει και πάλι το φροντιστήριο, αυτή τη φορά με αλλοδαπές μαθήτριες πόρνες, που θέλουν να πάρουν την πράσινη κάρτα. Τα μαθήματα προχωράνε κανονικά και οι κοπέλες αποδεικνύονται εξαιρετικά φιλομαθείς, μέχρι που κάποια στιγμή εμφανίζεται ο προαγωγός τους και απειλεί τον Θανάση να κόψει τα πολλά-πολλά μαζί τους. Ο Σταύρος, ως νέος διαχειριστής της Πολυκατοικίας πλέον, προγραμματίζει την εγκατάσταση ενός τζακούζι στη σοφίτα και αναγκάζει τον Τάκη να φύγει. Η Λουκία, όμως, που έχει ανάγκη από κάποιον για να μοιράζεται τα έξοδα του σπιτιού, του προτείνει να συγκατοικήσουν.

Η Ελπίδα ζητάει διαζύγιο από τον Αντρέα, αλλά εκείνος θέλει να την δυσκολεύσει. Την πηγαίνει στα δικαστήρια ζητώντας χρήματα και διατροφή για τα παιδιά. Έχει για δικηγόρο του τη Στέλλα που θα καταφέρει να βγάλει το διαζύγιο υπέρ του. Μετά την αποχώρηση της Αλίκης, η Ελένη ψάχνει για νέο συγκάτοικο και τον βρίσκει στο πρόσωπο του Τάκη, αφού δεν πήγε καλά η συγκατοίκηση του με την Λουκία. Εάν βράδυ θα έρθουν πιο κοντά και μεθυσμένοι θα καταλήξουν να κοιμηθούν μαζί! Αποφασίζουν να ομολογήσουν την αλήθεια στη Λουκία και τον Μανώλη αλλά κανείς δεν τους πιστεύει.

Η Πολυκατοικία αναστατώνεται από την μουσική του μπαρ που άνοιξε στην θέση του βίντεο κλαμπ. Ο Θανάσης, πηγαίνοντας να διαμαρτυρηθεί, ανακαλύπτει ένα βαποράκι να πουλάει ναρκωτικά χάπια. Τα κατάχει αλλά στην συνέχεια έρχεται αντιμέτωπος με τον έμπορο ναρκωτικών που του λέει ότι αν δεν του τα επιστρέψει θα τον σκοτώσει. Ο Θανάσης πίνει κατά λάθος ένα από τα ναρκωτικά χάπια και συλλαμβάνεται από την αστυνομία. Παράλληλα, η Ελένη αποκτά νέα συγκάτοικο, την Κάτια. Μια πρόσφατα χωρισμένη αστυνομικό που έχει αποφασίσει να γλεντήσει τη ζωή της αναπληρώνοντας τα χαμένα χρόνια του γάμου της. Η Κάτια πηγαίνει με άντρες νεαρής ηλικίας και η Ελένη, για να μη φανεί κατώτερη, προσποιείται ότι κάνει το ίδιο. Ελένη και Λουκία βγαίνουν προς αναζήτηση νεαρών συντρόφων. Οι ένοικοι της πολυκατοικίας συνεργάζονται με την αστυνομία ώστε να συλληφθούν οι έμποροι ναρκωτικών που δρουν στην γειτονιά τους.

Ο άνεργος Θανάσης, θέλοντας να βγάλει χρήματα, δέχεται να κάνει το πειραματόζωο και να δοκιμάσει μια καινούρια θεραπεία κατά της τριχόπτωσης. Η Ελπίδα τον βλέπει στην κλινική και από παρεξήγηση νομίζει ότι είναι ετοιμοθάνατος. Ενημερώνει τους γείτονες, που σοκαρισμένοι αποφασίζουν να του γλυκάνουν, όπως μπορούν, τις τελευταίες του μέρες, μέχρι που λύνεται η παρεξήγηση. Ο Μανώλης θέλει να κάνει δώρο στη Μένη, την νέα του κοπέλα, αλλά δεν έχει τα χρήματα. Παρασύρει την Ελένη σε μια μπουτίκ για να τον βοηθήσει και κλέβει ένα ακριβό φουστάνι. Η Ελένη, θυμωμένη, κρατάει το φουστάνι για τον εαυτό της κι ο Μανώλης μπαίνει σπίτι της και της κλέβει ένα ζευγάρι σκουλαρίκια. Η Σίσυ, φίλη της Μπέτυς, ζητάει από τον Μάρκο να γίνει δωρητής σπέρματος και για εκείνη, προσφέροντας μια υψηλή αμοιβή. Ο Μάρκος αρνείται αλλά εμφανίζονται άλλοι εθελοντές: ο Τάκης, ο Τζίμης και ο Γιώργος. Η Σίσυ θα διαλέξει τον Τάκη αλλά εκείνος θα αποδειχθεί «ακατάλληλος».

Η Λουκία και η Ελένη πιάνουν δουλειά σε σούπερ μάρκετ και μαθαίνουν ότι μια εταιρεία τυποποίησης ελιών θα δώσει ένα μεγάλο δώρο σε όποιον βρει την τυχερή συσκευασία μέσα στην παρτίδα που έχει έρθει στο κατάστημα. Όλη η Πολυκατοικία, πλην του Μάρκου, αποφασίζει να εφορμήσει και να πάρει όλα τα κουτιά με τις ελιές για να βρει το τυχερό. Όμως αυτό, το βρίσκει τυχαία ο Μάρκος. Κι έτσι, όλη η Πολυκατοικία συνασπίζεται εναντίον του. Εντωμεταξύ, η Ελένη νομίζει ότι την φλερτάρει ο υπεύθυνος του σούπερ μάρκετ, ο οποίος όμως, στην πραγματικότητα προτιμά τη Λουκία. Όταν το ανακαλύπτει η Ελένη, οι δύο φίλες έρχονται σε σύγκρουση και η Ελένη αποφασίζει να στραφεί και πάλι στον Μανώλη. Όμως, αυτός έχει ήδη σχέση με τη συγκάτοικό της, την Κάτια. Ο Τάκης βρίσκεται στρωμαγωμένος οικονομικά και ο Αργύρης βρίσκει την ευκαιρία να τον πείσει να συμμετάσχει σε έναν αγώνα μποξ για "φιλανθρωπικούς" λόγους. Φυσικά όλοι στοιχηματίζουν εναντίον του, όμως

στον κρίσιμο αγώνα εμφανίζεται στο κοινό η Λουκία με το καινούργιο της φλερτ. Σε αυτή την θέα αλλάζουν τα δεδομένα με τον Τάκη να κερδίζει τον αγώνα, και να χαλάει έτσι τα σχέδια του Αργύρη.

Εκμεταλλεούμενοι ένα κύμα ληστειών στην περιοχή, ο Θανάσης και ο Αντρέας στήνουν μια ληστεία στο σπίτι της Λίτσας για να πείσουν τους ενοίκους να βάλουν στα σπίτια τους πόρτες ασφαλείας και να πάρουν οι ίδιοι προμήθεια. Παράλληλα, ο Θανάσης αρχίζει να κάνει μαθήματα σε μια μαθήτρια και ο Πέτρος ερωτεύεται για πρώτη φορά. Η παρέα του βιντεοκλάμπ αποφασίζει να του κάνει πλάκα και του στέλνει ένα ερωτικό γράμμα, δήθεν από τη μικρή. Ο Πέτρος παίρνει θάρρος και αποφασίζει να την φιλήσει με πολύ κακά αποτελέσματα. Τέλος, η Ελένη, μέσω ενός γραφείου γνωριμιών, συναντά έναν γοητευτικό άνδρα, ο οποίος την εκλαμβάνει ως πόρνη και την πληρώνει. Η Ελένη δεν το αποδέχεται και πάει να του επιστρέψει τα λεφτά πίσω.

Η Πολυκατοικία πιάνει φωτιά εξαιτίας ενός πεταμένου αποσιγάρου και στη συνέλευση ψηφίζεται η απαγόρευση του καπνίσματος. Ως εκ τούτου, εγκαθίσταται αντιπυρικό σύστημα με ψεκασθήρες σε όλα τα διαμερίσματα και τους κοινόχρηστους χώρους. Οι φανατικοί καπνιστές κάνουν κατάληψη στο σπίτι του Θανάση και πιέζουν να αρθεί η απαγόρευση. Ο Τάκης προσπαθεί να σαμποτάρει τη σχέση του Μιχάλη και της Λουκίας με σύμμαχο την Ελένη. Ο Μάρκος ψάχνει συνοδό για να παρευρεθεί στο πάρτι ενός φιλικού ζευγαριού και τον βρίσκει μέσω της Μπέτυς. Εντωμεταξύ, επιστρέφει μόνιμα στην Ελλάδα ο Χρήστος και θέλει να κάνει έκπληξη στον Μάρκο πηγαίνοντας στο πάρτι. Εκεί όμως, θα διαπιστώσει έκπληκτος ότι ο Μάρκος και ο συνοδός του παριστάνουν το τέλειο ζευγάρι. Ο Μάρκος προσπαθεί να πείσει τον Χρήστο ότι προσποιούταν, αλλά ο Χρήστος δεν τον πιστεύει.

Ο Τάκης καταφέρνει να πουλήσει ένα κόμικς που έγραψε με θέμα την ερωτική του ζωή με τη Λουκία. Ένας λογιστής προσλαμβάνεται στην Πολυκατοικία για να βάλει σε τάξη τα έξοδα. Αποφασίζει ότι ο Μανώλης είναι περιττός και πρέπει να απολυθεί. Ο Μάρκος περνάει κρίση ηλικίας και αποφασίζει να κάνει μπότοξ. Κάτι όμως, θα πάει στραβά και θα ξυπνήσει παραμορφωμένος. Τέλος, όλοι ετοιμάζονται για τις καλοκαιρινές τους διακοπές, όταν ένας σεισμός θα τους αναγκάσει να εκκενώσουν την πολυκατοικία. Ο Χρήστος αποφασίζει να δώσει μία ακόμα ευκαιρία στην σχέση του με τον Μάρκο, ενώ το ίδιο κάνουν και ο Τάκης με την Λουκία.

Οι ενοικοί έχουν επιστρέψει από τις διακοπές τους. Όλοι, εκτός από τον απολυμένο Μανώλη, που κάνει μήνυση στην Πολυκατοικία, ζητώντας μια μεγάλη αποζημίωση για τα χρόνια που δούλεψε χωρίς συμβόλαιο. Χρειάζεται έναν μάρτυρα να το βεβαιώσει, αλλά οι ενοικοί παίρνουν όρκο σιωπής. Κάποιοι όμως, δεν θα αντέξουν και θα τον σπάσουν. Η Ελένη πιάνει δουλειά ως ναυαγοσώστρια στην πισίνα ενός ξενοδοχείου, αλλά ο διευθυντής την παρενοχλεί σεξουαλικά. Ο Μανώλης το μαθαίνει και, θυμωμένος, αποφασίζει να τον βάλει στη θέση του. Το αποτέλεσμα είναι να πιαστούν στα χέρια και να καταλήξουν μέσα στην πισίνα. Ο Χρήστος μετακομίζει ξανά στο διαμέρισμα του Μάρκου και της Μπέτυς αλλά η συμβίωση των τριών έχει προβλήματα και η Μπέτυ αποφασίζει να γυρίσει στο πατρικό της μαζί με το παιδί. Ο Τάκης έχει κι αυτός επιστρέψει στο διαμέρισμα της Λουκίας. Το βιβλίο του πουλάει πολύ, μοιράζει αυτόγραφα και πολιορκείται από θαυμάστριες γεγονός που προκαλεί την ζήλια της Λουκίας.

Η Πολυκατοικία εκλέγει για διαχειριστή τον Μάρκο. Ο ίδιος κάνει τα πάντα για να παραιτηθεί. Επιστρατεύει δυο φίλους του που τους ντύνει αστυνομικούς και τον συλλαμβάνουν για κλοπή, αλλά για κακή του τύχη το σχέδιο αποκαλύπτεται. Στέλνει στον εαυτό του κλήτευση από τον στρατό για μετεκπαίδευση στα νέα όπλα, αλλά και αυτό το κόλπο καταρρίπτεται. Στο τέλος, κολλάει ανεμοβλογιά αλλά δεν τον πιστεύει κανείς. Η Μένη, μετά τον χωρισμό της από τον Μανώλη, επιστρέφει προσποιούμενη ότι τον συγχωρεί αλλά κατά βάθος επιστρέφει για να εκδικηθεί και να ξεσπιτώσει την Ελένη αγοράζοντας το σπίτι της από την Παναγιώτα. Ο Τάκης μετά την αναπάντεχη επιτυχία του βιβλίου του παραμελεί τη Λουκία. Δεν αργεί να έρθει η μεγάλη σύγκρουση και το ζευγάρι χωρίζεται. Ο Μιχάλης, που δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για τη Λουκία, βρίσκει ευκαιρία και της κάνει πρόταση γάμου, και η Λουκία δέχεται.

Η Λουκία και ο Μιχάλης ξεκινάν τις προετοιμασίες του γάμου, όταν εμφανίζεται η πρώην του σε κατάσταση προχωρημένης εγκυμοσύνης και ανακοινώνει ότι περιμένει το παιδί του Μιχάλη. Ο Μιχάλης, τώρα πια, αρχίζει να ασχολείται περισσότερο με την εγκυμοσύνη της πρώην, παρά με τον γάμο και η Λουκία ανησυχεί και εν τέλη τον χωρίζει. Ο Μάρκος αποφασίζει να ανταποκριθεί στις ευθύνες

του ως διαχειριστής και παραμελεί το παιδί και τον Χρήστο, που αρχίζει να αναπτύσσει μια ιδιαίτερη σχέση με τον μικρό. Ο Μάρκος ζηλεύει και του επιτίθεται, με αποτέλεσμα ο Χρήστος να μαζεύει τα πράγματά του και να φύγει. Τέλος, η Μένη γνωρίζει στην Ελένη τον Λάζαρο, τον πρώην φίλο της, που δουλεύει σε γραφείο κηδεϊών. Ο Λάζαρος δείχνει πολύ φιλικός, όμως κατά βάθος ψάχνει να βρει τον άνθρωπο για τον οποίο τον παράτησε η Μένη, δηλαδή τον Μανώλη. Μετά την παρέμβαση της Ελένης, ο Λάζαρος αλλάζει γνώμη και η Μένη ξενοικιάζει από το σπίτι της Ελένης.

Η Λίτσα φεύγει από την Πολυκατοικία και βάζει ενοικιαστήριο στο διαμέρισμά της. Ο Μανώλης αναλαμβάνει να δείξει το σπίτι στους υποψήφιους ενοικιαστές, αλλά, παράλληλα, ο Αντρέας, έχοντας φροντίσει να βγάλει αντικλειδί του σπιτιού, μένει κρυφά στο διαμέρισμα μαζί με τον γιο του, Νίκο. Ο Τάκης, βλέποντας τη Λουκία να πέφτει σε κατάθλιψη, εξαιτίας του χωρισμού της με τον Μιχάλη, της κάνει πρόταση γάμου. Πρόταση γάμου θα της κάνει όμως ξανά και ο Μιχάλης, έχοντας καταλάβει ότι δεν μπορεί να ζήσει χωρίς τη Λουκία. Η Λουκία, μετά από πολλά ευτράπελα παίρνει την τελική της απόφαση, και επιλέγει τον Τάκη. Ο Μάρκος, απηυδισμένος πια με τη διαχείριση, αποφασίζει να δώσει το ελεύθερο σε όλους τους ενοίκους να κάνουν ό,τι θέλουν, χωρίς να χρειαστεί να πάρουν την έγκριση από τους υπόλοιπους.

Ο Θανάσης, απογοητευμένος από την αδιαφορία των παιδιών του, ζητάει από την Ελπίδα να κάνουν ένα παιδί. Εκείνη τρομάζει στην ιδέα να ξαναγίνει μαμά και καταφεύγει σε έκτακτα αντισυλληπτικά μέτρα. Ο Τάκης και η Λουκία ετοιμάζουν αμφότεροι τα μπάτσελορ πάρτι πριν τον γάμο τους. Ο Μάρκος και ο Χρήστος διαφωνούν ως προς το ποιος δείχνει πιο πολύ "άντρας" και κατά συνέπεια ποιος θα πάει στο μπάτσελορ των ανδρών και ποιος στο γυναικών. Πάνω στην ώρα, έρχεται η καινούργια συγκάτοικος της Ελένης, η Άννα, που αποδεικνύεται ότι ήταν ο παιδικός έρωτας του Τάκη. Και πώς έρχονται τα πράγματα έτσι και το βράδυ του μπάτσελορ ο Τάκης και η Άννα ανταλλάσσουν ένα φιλί!

Ο Τάκης νιώθει ένοχος για το φιλί με την Άννα και οι φίλοι του του προτείνουν να το εξομολογηθεί στον παπά. Την εξομολόγηση θα κρυφακούσουν η Παναγιώτα κι η Βασιλική και το θέμα θα πάρει έκταση. Συμφωνούν όλοι να μη μιλήσουν, αλλά θα το μάθει ο Μιχάλης και θα το αποκαλύψει στη Λουκία στην δεξίωση του γάμου. Η Λουκία, τσαντισμένη, παρατάει τον Τάκη. Τέλος, συλλαμβάνεται, για μια ακόμα φορά, ο Πέτρος να κάνει γκράφιτι και ο Θανάσης αποφασίζει να τον στείλει σε έναν "γκουρού" του προσκοπισμού στα Γιάννενα, για να του εμφυσήσει αξίες και ιδανικά. Ο Πέτρος όμως, δεν θα μπει στο αεροπλάνο και θα κρυφτεί στο βιντεοκλάμπ. Θανάσης και Ελπίδα νιώθουν τύψεις που έστειλαν το παιδί μακριά και αποφασίζουν να πάνε να τον φέρουν πίσω με αποτέλεσμα να εγκλωβιστούν σε ένα φαράγγι.

Μετά το φιάσκο του γάμου Λουκίας και Τάκη, οι υπόλοιποι ενοικοί της Πολυκατοικίας βάζουν στο μάτι τα εισιτήρια για το γαμήλιο ταξίδι. Η Λουκία αποφασίζει να κάνει κλήρωση και τα εισιτήρια τα κερδίζουν ο Μάρκος και ο Χρήστος. Οι άλλοι όμως, θα τους σαμποτάρουν για να τους τα πάρουν. Ο Θανάσης και η Ελπίδα γίνονται ανάδοχοι γονείς. Το παιδί όμως, που τους προκύπτει, είναι ένας δεκαεπτάχρονος ο Τζέρι, που θα τους αναστατώσει τη ζωή. Ο Θανάσης και η Ελπίδα προσπαθούν να τον βάλουν στον ίδιο δρόμο, όταν αποκαλύπτεται ότι ο Τζέρι είναι φίλος του Πέτρου, που έχει στήσει αυτό το κόλπο γιατί δεν θέλει αδελφάκι. Η Ελένη αναλαμβάνει τον ρόλο του παρηγορητή για τη Λουκία, που έχει πέσει σε κατάθλιψη. Ο Τάκης ξαναφλερτάρει με την Άννα, εκείνη όμως τον απορρίπτει αφού είναι πια παντρεμένος. Τότε, ο Τάκης αποφασίζει να ζητήσει διαζύγιο από τη Λουκία.

Η Λουκία προσπαθεί να ξεπεράσει το σοκ της απιστίας του Τάκη και τη διάλυση του γάμου της. Σε αυτό συμβάλλει και ο Σταύρος, ο οποίος έχει επιστρέψει από το Θιβέτ και έχει ασπαστεί τον βουδισμό. Η Άννα νιώθει τύψεις που ήταν η αφορμή για να χαλάσει ο γάμος του Τάκη και της Λουκίας, ενώ οι φίλοι του Τάκη προσπαθώντας να τον βοηθήσουν, τον μπερδεύουν ακόμα περισσότερο. Οι μισοί εκθειάζουν τη Λουκία και οι άλλοι μισοί την Άννα. Παράλληλα, ένας νέος ένοικος έρχεται στην Πολυκατοικία. Ο γιατρός Πάνος Νικολόπουλος μετακομίζει στο διαμέρισμα της Λίτσας. Ενώ αρχικά όλοι οι υπόλοιποι κάτοικοι θα αισθανθούν ασφαλείς που θα έχουν έναν γιατρό δίπλα τους, σταδιακά αρχίζουν και γίνονται υποχόνδριοι. Όταν καταλαβαίνουν ότι έχουν πέσει θύματα του γιατρού, που έχει στόχο να τους κάνει πελάτες του, αποφασίζουν να τον διώξουν κακήν κακώς!

Τη μέρα κατά του αυτοκινήτου, η Λουκία συγκρούεται με έναν ακτιβιστή οικολόγο, τον Κωνσταντίνο, που την γοητεύει με την μαχητικότητα και το πνεύμα του. Ο Κωνσταντίνος αρχίζει να της

κάνει κριτική για τα ρούχα της, για τον αστικό τρόπο ζωής της, για την αδιαφορία της ως προς το περιβάλλον και η Λουκία, επηρεασμένη, αρχίζει να αλλάζει. Ο Τάκης, που βλέπει τις κινήσεις αυτές, ζηλεύει και νοικιάζει το διαμέρισμα του δεύτερου, που είναι κενό. Η Παναγιώτα ανεβάζει το ενοίκιο στην Ελένη και την απειλεί ότι θα πουλήσει το διαμέρισμα. Η Ελένη αποφασίζει να το αγοράσει η ίδια, αλλά η τράπεζα για να της δώσει δάνειο ζητάει εγγυητή. Τότε, η Ελένη απευθύνεται στη μάνα της και για να την συγκινήσει, προσποιείται ότι το μωρό του Μάρκου είναι δικό της. Ο Χρήστος έχει προβλήματα με τη δουλειά του και ο Μάρκος, για να τον βοηθήσει να ανοίξει το δικό του γραφείο, πιάνει δουλειά κρυφά από τον Χρήστο σε μια κουτσομπολίστικη τηλεοπτική εκπομπή. Ο Μάρκος, που ντρέπεται για το περιεχόμενο της εκπομπής, κάνει ό,τι μπορεί για να μην τον δει ο Χρήστος στην τηλεόραση. Όμως, από την αλλοπρόσαλλη συμπεριφορά του Μάρκου, ο Χρήστος βγάζει το συμπέρασμα ότι ο Μάρκος τον απατά.

Η Ελένη κάνει αίτηση για δάνειο με εγγυήτρια τη μητέρα της και προσπαθεί να αγοράσει το διαμέρισμα της Παναγιώτας, χωρίς εκείνη να καταλάβει ποιος είναι ο αγοραστής. Ωστόσο, φοβάται μήπως δεν περάσει το τεστ κοπώσεως που της ζητά η ασφάλεια του δανείου. Γι' αυτό καταφεύγει σε γυμναστήριο, απ' όπου παίρνει ένα σκεύασμα πολυβιταμινών και καταλήγει στην εντατική. Η Λουκία κάνει τα πάντα προκειμένου να αποδείξει στον Κωνσταντίνο ότι έχει οικολογική συνείδηση και να τον κερδίσει ερωτικά. Ο Τάκης, βλέποντας το ενδιαφέρον της Λουκίας προς τον Κωνσταντίνο, πλησιάζει από αντίδραση την Άννα, για να καταλάβει πως εν τέλει του αρέσει στ' αλήθεια. Ο Μάρκος, για να βοηθήσει τον Χρήστο επαγγελματικά, στήνει ένα δικηγορικό γραφείο στο σπίτι, αλλά η πρώτη τους υπόθεση -ένα gay ζευγάρι που χωρίζει- τους διχάζει και κοντεύει να τους οδηγήσει και στον δικό τους χωρισμό, καθώς ο Μάρκος προσπαθεί να πείσει το ζευγάρι να μην χωρίσει.

Ο Χρήστος προσλαμβάνει τη Ναταλί ως γραμματέα στο δικηγορικό του γραφείο και ο Μάρκος ζηλεύει, πιστεύοντας ότι η Ναταλί θα διαλύσει τη σχέση τους. Έτσι παίρνει την πρωτοβουλία και την απολύει και στη θέση της προσλαμβάνει μια ηλικιωμένη γραμματέα. Λογαριάζει όμως, χωρίς την αντίδραση του Χρήστου. Ο Μανώλης πιάνει κρυφά δεύτερη δουλειά ως σεκιουριτάς σε εμπορικό κέντρο. Οι γιαγιάδες το μαθαίνουν και του κάνουν πλάκα, τρομάζοντάς τον. Ανησυχώντας για την ασφάλειά του, ο Μανώλης αγοράζει ένα λαθραίο πιστόλι και καταλήγει να πυροβολήσει κατά λάθος την Ελένη. Ευτυχώς όμως ο πατέρας του Μανώλη είχε βάλει ασφάλεια στο πιστόλι. Ο Μάρκος συναντά, μετά από χρόνια, την πρώτη του αγάπη, τον Χάρη. Βγαίνει κρυφά μαζί του αλλά από ένα μπερδεμα με τα μηνύματα στο κινητό, έρχεται και ο Χρήστος στο ίδιο εστιατόριο. Τελικά, αποδεικνύεται ότι ο Χάρης και ο Χρήστος ήταν συμφοιτητές και αρχίζουν να κάνουν παρέα προς μεγάλη απογοήτευση του Μάρκου. Η Λουκία πείθει τον Κωνσταντίνο να συγκατοικήσουν. Ο Τάκης, ενοχλημένος, προτείνει κι αυτός στην Άννα να μείνουν μαζί. Η Λουκία και ο Κωνσταντίνος όμως, θα τσακωθούν και η συμβίωση θα λήξει πριν καν αρχίσει. Η Ναταλί αποφασίζει να γίνει παρένθετη μητέρα για να βγάλει χρήματα.

Ο Δήμος έχει τοποθετήσει ένα παγκάκι στο πεζοδρόμιο μπροστά από την Πολυκατοικία. Αρχικά οι κάτοικοι θέλουν να ξηλωθεί, στη συνέχεια όμως, βρίσκουν πολύ ενδιαφέρουσα την ιδέα να παρακολουθούν από τα μπαλκόνια τους όσους κάθονται στο παγκάκι. Ο Μάρκος, ειδικά, βρίσκει επιτέλους την έμπνευση για να γράψει το βιβλίο του, καταγράφοντας την ιστορία ενός ζευγαριού που συναντιέται κάθε μέρα στο παγκάκι. Τέλος, ο Κωνσταντίνος έρχεται για να πάρει τα πράγματά του από το διαμέρισμα της Λουκίας, ενώ η Άννα μετακομίζει στο διαμέρισμα του Τάκη.

Η Ελένη, με ένα ψεύτικο βιογραφικό, προσλαμβάνεται σε έναν οίκο μόδας. Εκεί γνωρίζεται με ένα στέλεχος της εταιρείας, τον Θέμη. Όμως ο Αργύρης στέλνει μια ανώνυμη επιστολή στην εταιρεία, αποκαλύπτοντας ότι το βιογραφικό της Ελένης είναι ψεύτικο. Παράλληλα, διαρρέει στην πολυκατοικία ότι ο Χρήστος είναι ο πατέρας του παιδιού, που περιμένει η Ναταλί. Η Λουκία, χωρισμένη πια από τον Κωνσταντίνο, πηγαίνει στο σπίτι του Τάκη και συνευρίσκονται ερωτικά. Ο Τάκης ελπίζει ότι αυτό θα έχει συνέχεια, αλλά ο Κωνσταντίνος επιστρέφει και η Λουκία αποφασίζει να του δώσει άλλη μία ευκαιρία. Το ίδιο βράδυ, στο γεύμα του Μπαλαφούτη, μεθυσμένη η Βασιλική αναφέρει το γεγονός, με αποτέλεσμα ο Τάκης και ο Κωνσταντίνος να έρθουν στα χέρια.

Ο Θέμης κάνει πρόταση γάμου στην Ελένη. Η Ελένη ξαφνιάζεται από την πρόταση και ζητάει λίγο χρόνο για να το σκεφτεί, τελικά όμως δέχεται την πρόταση. Ο Παντελής γνωρίζει τον Κωνσταντίνο και παραδόξως συμπαθεί ο ένας τον άλλον. Δεν ξέρουν όμως, ότι η οικολογική οργάνωση του Κωνσταντίνου ετοιμάζει μια διαμαρτυρία για την καινούρια οικοδομή που χτίζει ο Παντελής. Οι δύο άντρες θα τσακωθούν άγρια προς μεγάλη ικανοποίηση του Τάκη.

Το ζευγάρι που προσέλαβε τη Ναταλί, ως παρένθετη μητέρα, για να φέρει στον κόσμο το παιδί του, χωρίζει κι έρχεται στο σπίτι του Θανάση για να ακυρώσει την πρόσληψη. Μετά το αρχικό σοκ, ο Θανάσης προσπαθεί να βρει πατέρα για το παιδί της Ναταλί. Ο Μάρκος πιέζεται από τον εκδότη του να του παραδώσει το μυθιστόρημα, που του υποσχέθηκε και πήρε μεγάλη προκαταβολή γι' αυτό. Μόνο που ο Μάρκος δεν έχει γράψει ούτε μισή σελίδα. Από τη στείρα έμπνευση έρχεται να τον βγάλει ο Αργύρης με μια εξωφρενική ιστορία δράσης με έναν νταλικέρη που τον χτύπησε κεραυνός και απέκτησε υπερφυσικές δυνάμεις. Αν και είναι αρνητικός στην ιδέα, τελικά πείθεται να στείλει την ιδέα του Αργύρη στον εκδότη.

Ο Αντρέας, μετά ένα ατύχημα, παθαίνει αμνησία και η Βασιλική βρίσκει την ευκαιρία και τον παίρνει στο σπίτι της, παριστάνοντας ότι είναι παντρεμένοι. Στην Ελπίδα, που ρωτάει γι' αυτόν, στην αρχή λέει ότι τον έστειλαν σε ένα εξειδικευμένο κέντρο αποκατάστασης στη Θεσσαλονίκη και μετά της λέει ότι πέθανε. Ο Μάρκος προτείνει στον Χρήστο να ξαναδούν τη σχέση τους από την αρχή, γιατί η συμβίωση τους έχει κάνει κακό. Του λέει να μείνει στο γραφείο του για κάποιο διάστημα και να βγαίνουν ραντεβού, παριστάνοντας ότι γνωρίζονται για πρώτη φορά. Η μέρα του γάμου πλησιάζει και ο Θέμης, για να ανταποκριθεί στο πρώτο βράδυ του γάμου, παίρνει μερικά χάπια, με αποτέλεσμα να πεθαίνει. Παράλληλα, ο Αντρέας θυμάται τα πάντα και φεύγει από το σπίτι της Βασιλικής χωρίς να τον καταλάβει κανείς.

Η Ελένη, χήρα πλέον, δεν δικαιούται τίποτα από την περιουσία του Θέμη. Ωστόσο, ο γιος του, ο Μπίλι, είναι διατεθειμένος να της δώσει ένα σημαντικό ποσό, μέχρι που ο Μανώλης και η Τζόρτζια θα εμφανιστούν σε κουτσομπολίστικη εκπομπή. Ο Μπίλι, θυμωμένος, θα αποσύρει την προσφορά. Ο Θανάσης εγκαθιστά ασύρματη σύνδεση Ίντερνετ. Ο Τζίμης κι ο Αργύρης μπαίνουν στον υπολογιστή του, ανακαλύπτουν το διαγώνισμα που θα βάλει στους μαθητές του και τους πουλάνε τις απαντήσεις. Οι μαθητές αριστεύουν, αλλά η διαρροή μαθαίνεται και ο Θανάσης υποβαθμίζεται σε υπεύθυνο της χορωδίας. Ο Μάρκος προσπαθεί να νοικιάσει ένα γραφείο για τον Χρήστο, αλλά ο ιδιοκτήτης αποδεικνύεται ομοφοβικός και τους διώχνει κακίη κακώς.

Ο Αργύρης μετατρέπει τη σοφίτα σε χώρο για ερωτικά ραντεβού ζευγαριών Παράλληλα, δυο ζευγάρια της πολυκατοικίας έχουν επέτειο. Ο Θανάσης με την Ελπίδα και η Λουκία με τον Κωνσταντίνο. Θανάσης και Κωνσταντίνος στέλνουν ανθοδέσμες στις γυναίκες τους, αλλά ο Αργύρης κάνει λάθος διανομή. Έτσι, την ανθοδέσμη του Θανάση, με την οποία ζητά την Ελπίδα σε γάμο τη δίνει στον Μάρκο και την ανθοδέσμη του Κωνσταντίνου τη δίνει στην Ελπίδα. Η Ελπίδα κολακεύεται με την ιδέα ότι ο Κωνσταντίνος την ποθεί. Τελικά, η παρεξήγηση θα λυθεί στην ερωτική σοφίτα του Αργύρη με άσχημη κατάληξη για τη σχέση του Θανάση και της Ελπίδας, καθώς αυτό το μπερδεμα προκαλεί έναν καβγά. Η Ελένη δουλεύει σε ασφαλιστική εταιρία και κάνει ασφάλεια ζωής στον Μανώλη. Υστερα από δική του πρόταση στήνουν κόλπο: να παραστήσει ο Μανώλης τον πεθαμένο μετά από δήθεν ξαφνικό ατύχημα, να εισπράξει η Ελένη την αποζημίωση της ασφάλειας μια και την έχει βάλει δικαιούχο και να εξαφανιστούν με τα χρήματα.

Συγκλονισμένη από τα νέα για τον θάνατο του Μανώλη, η Λουκία θέλει να πάει στην Αφρική για να επιτελέσει ανθρωπιστικό έργο μαζί με τον Κωνσταντίνο. Εκείνος ντρέπεται να ομολογήσει ότι κατά βάθος φοβάται να πάει και κάνει συμμαχία με τον Τάκη και τον Παντελή για να τη μεταπείσουν, χωρίς να τα καταφέρνουν. Ο Κωνσταντίνος αναγκάζεται να παραδεχτεί την αλήθεια και η Λουκία ετοιμάζεται να φύγει μόνη της. Η Ελένη και ο Μανώλης καταφέρνουν να ξεγελάσουν την ασφαλιστική εταιρία, παίρνουν τα χρήματα και ετοιμάζονται να φύγουν κρυφά. Την ώρα που φεύγουν όμως, συναντούν τους γείτονες που αποχαιρετούν τη Λουκία. Όλη η πολυκατοικία θα μάθει ότι ο Μανώλης είναι ζωντανός.

Ο Θανάσης προσπαθεί να παντρέψει τη Ναταλί που είναι έγκυος και ετοιμάζει προξενιό με τον ανιψιό του Διευθυντή του. Όμως η Ναταλί τα φτιάχνει κρυφά με τον Κωνσταντίνο. Ο Θανάσης αρχίζει να υποψιάζεται ότι η κόρη του έχει σχέση με τον Κωνσταντίνο, μέχρι που μια σειρά από συμπτώσεις τον πείθουν ότι ο Κωνσταντίνος τα έχει με την Ελπίδα. Παράλληλα, ο Μάρκος ετοιμάζει τον γάμο του με τον Χρήστο, όταν ξαφνικά ο Χρήστος καλείται να φύγει σε επαγγελματικό ταξίδι, για ένα μήνα, στην Ιαπωνία. Ο Μάρκος φοβάται ότι θα χωρίσουν και προσπαθεί να επισπεύσει τον γάμο κρυφά από τον Χρήστο. Τέλος, ο Μανώλης και η Ελένη συλλαμβάνονται από την αστυνομία για απάτη. Η Τζόρτζια βγάζει με εγγύηση την Ελένη αλλά ο Μανώλης οδηγείται στη φυλακή. Η Ελένη μαζεύει τα χρήματα για να τον βγάλει έξω.

Η Ελένη αποφασίζει να χωρίσει με τον Μανώλη αλλά εκείνος την πείθει να πάνε σε σύμβουλο ζευγαριών για να λύσουν τα προβλήματά τους. Μόνο που ο σύμβουλος θα ερωτηθεί την Ελένη. Στον ίδιο σύμβουλο θα πάει και η Άννα, καθώς ο Τάκης δεν δείχνει να θέλει να δεσμευτεί σοβαρά. Ο Θανάσης, για να ξεμπερδέψει από τον Κωνσταντίνο, πείθει τον Παντελή να βάλει μέσο για να διακόψει την αναβολή του Κωνσταντίνου από τον στρατό. Μόλις όμως, το μαθαίνει αυτό η Ναταλί αποφασίζει να τον παντρευτεί για να κάνει μειωμένη θητεία. Ο Θανάσης, τρελαμένος, βάζει άλλο μέσο για να μην στρατευθεί ο Κωνσταντίνος, αλλά ο Παντελής, θυμωμένος που του χάλασαν τα σχέδια, κανονίζει να προσληφθεί ο Κωνσταντίνος στο σχολείο του Θανάση.

Ο Μανώλης, πιστεύοντας ότι η ψυχοθεραπεία που κάνουν με την Ελένη τον έχει βάλει σε σωστό δρόμο, της κάνει πρόταση γάμου αλλά η Ελένη την αρνείται σε πρώτη φάση, γιατί διατηρεί παράλληλη ερωτική σχέση με τον ψυχολόγο. Όταν τελικά η Ελένη αποδέχεται την πρόταση του Μανώλη, την περιμένει μια δυσάρεστη έκπληξη καθώς οι κρυφές κάμερες ασφαλείας την έχουν συλλάβει να ερωτοτροπεί με τον ψυχολόγο. Ο Κωνσταντίνος, με την ιδιότητα του συμβούλου για περιβαλλοντικά θέματα στο σχολείο του Θανάση, ξεσηκώνει τους καθηγητές σε απεργία, φέρνοντας τον Θανάση σε δύσκολη θέση απέναντι στη διεύθυνση του σχολείου.

Η Ελένη θα προσπαθήσει να τα ξαναβρεί με τον Μανώλη, αλλά μόλις αυτός της πει ότι έχει ήδη προχωρήσει σε νέα σχέση, η Ελένη θα τα φτιάξει και επίσημα με τον Αντώνη (τον ψυχολόγο-σύμβουλο. Η Άννα θα παρεξηγήσει κάποια λόγια του Τάκη και θα πιστέψει πως της κάνει πρόταση γάμου. Ο Τάκης, για να μην τη στεναχωρήσει, θα της προτείνει όντως να παντρευτούν χωρίς όμως να έχει υπολογίσει μια μικρή λεπτομέρεια. Ότι δηλαδή είναι ακόμα παντρεμένος με τη Λουκία!

Μετά από μια κατάχρηση της πιστωτικής κάρτας του Θανάση, η τράπεζα μπλοκάρει τους λογαριασμούς του και ταυτόχρονα κόβουν και το νερό του σπιτιού. Έτσι, όλη η οικογένεια αναγκάζεται να μπαινοβγαίνει κρυφά στα γειτονικά διαμερίσματα για να κάνει μπάνιο. Ο Παντελής παρεξηγεί τα πράγματα νομίζοντας ότι η Ελπίδα τον φλερτάρει και κινείται αναλόγως. Μέσα σ' αυτό τον κυκεώνα, εμφανίζεται πάλι ο Αντρέας και προτείνει στην Ελπίδα να φύγουν μαζί στο εξωτερικό, η οποία δεν αντέχει την κατάσταση στο σπίτι και αποφασίζει να δεχτεί την πρόταση του Αντρέα. Ο Τάκης περιμένει την επιστροφή της Λουκίας για την υπογραφή του διαζυγίου με την κρυφή ελπίδα ότι δεν τον έχει ξεπεράσει. Η Λουκία πράγματι επιστρέφει αλλά με τον νέο της δεσμό, τον Σωκράτη.

Μετά την αποχώρηση της Ελπίδας, ο Θανάσης πέφτει σε κατάθλιψη. Για να του ανεβάσει το ηθικό, ο Αργύρης τον πείθει να κάνει chat στο internet προκειμένου να βρει καινούργια σύντροφο. Ο Θανάσης τελικά κλείνει δυο ραντεβού, που στέφονται με παταγώδη αποτυχία. Και πάνω που παίρνει την απόφαση να κόψει τα chats, μια μυστηριώδης άγνωστη που φαίνεται να τον γνωρίζει πολύ καλά, του στέλνει μήνυμα. Ο Παντελής ψάχνει να βρει τρόπους να σαμποτάρει τη σχέση της Λουκίας με τον Σωκράτη. Υποκρίνεται τον ερωτευμένο στην Τζόρτζια και εγκαθίσταται στο σπίτι της Ελένης, προκειμένου να είναι κοντά στη Λουκία. Από την άλλη όμως, ο Τάκης, βλέποντας τη Λουκία κατασταλαγμένη, υπογράφει για να βγει το διαζύγιό τους.

Ο Θανάσης εξακολουθεί να επικοινωνεί με την μυστηριώδη άγνωστη μέσω internet, χωρίς να γνωρίζει πως τα παιδιά του έχουν φρόντισαν να έρθει σε επαφή μαζί της και ότι πρόκειται για τη Μαργαρίτα. Ανακαλύπτει σιγά σιγά πόσο ταιριάζουν, ενώ η Ναταλί και ο Πέτρος κατευθύνουν έτσι τις συζητήσεις ώστε να τους φέρουν ακόμα πιο κοντά. Αποφασίζουν τελικά να συναντηθούν αλλά ένα ατύχημα δεν αφήνει τη Μαργαρίτα να φτάσει στο ραντεβού της. Ο Θανάσης απογοητεύεται, αλλά χάρη στα παιδιά, συνεχίζει να επικοινωνεί. Μέχρι που στο δεύτερο ραντεβού γίνεται η αποκάλυψη. Η σχέση του Μάρκου και του Χρήστου δοκιμάζεται καθώς οι προετοιμασίες του γάμου, τους έχουν κάνει και τους δύο πολύ νευρικούς.

Ο Πέτρος, η Ναταλί και ο Κωνσταντίνος παρασύρουν τον Θανάση στην ψησταριά που εργάζεται η Μαργαρίτα για να τους φέρουν και πάλι κοντά. Ο Θανάσης αντιδρά αρνητικά στο ενδεχόμενο επανασύνδεσης. Η Ναταλί γεννάει στο ασανσέρ που μπλοκάρει καθώς πηγαίνουν για το μαιευτήριο. Μαζί τους κλείνεται και ο Μάρκος, ενώ ο Χρήστος τον περιμένει στο Δημαρχείο για να παντρευτούν. Τελικά ο Μάρκος καταφέρνει να πάει στο δημαρχείο και παντρεύεται τον Χρήστο.

Ξαφνικά εμφανίζονται οι γονείς του παιδιού της Ναταλί και ζητούν να το πάρουν. Μέσα στη θλίψη τους, που χάνουν το εγγόνι τους, Θανάσης και Μαργαρίτα συμφιλιώνονται. Η μητέρα του

Μανώλη, Δέσποινα, δεσμεύεται ότι θα τον βοηθήσει να πληρώσει το χρέος στην ασφαλιστική εταιρία, καθώς και να του μεταβιβάσει μία μικρή ξενοδοχειακή μονάδα, αλλά με τον όρο να παντρευτεί την Ελένη, με την οποία νομίζει ότι είναι ζευγάρι. Ο Μανώλης δέχεται και καταφέρνει να πείσει την Ελένη να παντρευτούν, κρύβοντάς της τον εκβιασμό της μητέρας του. Ο Μάρκος και ο Χρήστος αποφασίζουν να είναι απόλυτα ειλικρινείς μεταξύ τους και καταλήγουν να τσακωθούν. Η Άννα χωρίζει τον Τάκη όταν τον βρίσκει στο κρεβάτι με την Λουκία.

Ο Μανώλης και η Ελένη δίνουν στους γείτονες μια λίστα γάμου με εξωφρενικά πανάκριβα δώρα που δεν τα αντέχει η τσέπη τους. Και το κάνουν αυτό για να μεταπουλήσουν τα δώρα και να συμπληρώσουν το ποσό που χρωστάνε στην ασφάλεια. Η ιδέα για τα δώρα της λίστας είναι της μάνας του Μανώλη και το έχει θέσει ως όρο για την βοήθεια που παρέχει στον Μανώλη. Ο Αργύρης θα ανακαλύψει την συμφωνία και θα το πει στους γείτονες. Η Μαργαρίτα παραιτείται από την ψησταριά και αποφασίζει να διδάξει καποείρα, που την έμαθε όταν ζούσε στη Βραζιλία. Μαθητές της κάποιοι συνταξιούχοι και οι γιαγιάδες της Πολυκατοικίας. Ανάμεσα στους μαθητές, ο κοτσονάτος Μάξιμος που γίνεται μήλον της έριδος για τις ερωτοχτυπημένες γιαγιάδες. Ο Μάρκος πηγαίνει στο ληξιαρχείο για να προσθέσει στο επώνυμό του και το επώνυμο του Χρήστου. Παίρνει αρνητική απάντηση, και επιχειρεί να ιδρύσει το σωματείο ΠΑΣΩΠΟ (πανελλήνιο σωματείο παντρεμένων ομοφυλόφιλων) για να διεκδικήσει ίσα δικαιώματα με τα στρέιτ παντρεμένα ζευγάρια. Όλα αυτά τη στιγμή που στη βουλή συζητείται επερώτηση για την ακύρωση του γάμου του. Η Λουκία, μετά την επανασύνδεσή της με τον Τάκη, προσπαθεί να βρει ευκαιρία να πει στον Σωκράτη να χωρίσουν αλλά την προλαβαίνει ο Τάκης που το κάνει με άκομπο τρόπο φέρνοντας τα αντίθετα αποτελέσματα.

Η Λουκία, απογοητευμένη από τον Τάκη, αποφασίζει να φύγει με τον Σωκράτη για την Αφρική. Ο Τάκης όμως, μετανιωμένος, την ώρα που φορτώνουν τα πράγματα να φύγουν, κάνει μια προσπάθεια για να την πείσει να μείνει. Παράλληλα, συνεχίζονται οι ετοιμασίες για τον γάμο του Μανώλη και της Ελένης, όμως η Ελένη ζητάει επίμονα να δει τη φωτογραφία του οικογενειακού ξενοδοχείου. Ο Μανώλης καταφεύγει στον Τζίμη που μεταμορφώνει το παλιό ξενοδοχείο στο photoshop, σε μια υπερσύγχρονη μονάδα. Την ώρα της τελετής, η Βασιλική λέει την αλήθεια και η Ελένη διακόπτει την τελετή και φεύγει. Έτσι, ο Μανώλης αποχωρεί από την Πολυκατοικία μόνος του. Ο γάμος του Μάρκου και του Χρήστου τελικώς ακυρώνεται.

Μια πρόην νεωκόρος, η Αρετή, προσλαμβάνεται ως νέα θυρωρός και σταδιακά επιχειρεί να μετατρέψει την πολυκατοικία σε μοναστήρι. Προπαντός, θέλει «να εξοστρακίσει τον σατανά από τις κολασμένες ψυχές των γκέι». Ο Θανάσης ανακαλύπτει μια φωτογραφία και νομίζει ότι είναι της πρώτης αγάπης της Μαργαρίτας. Βλέπει έναν γοητευτικό γκριζομάλλη με πολύ νεανική εμφάνιση και ζηλεύει. Με τη βοήθεια του Μάρκου, αποφασίζει να ανανεώσει τη δική του εμφάνισή. Ο Κωνσταντίνος γίνεται ο νέος θυρωρός της πολυκατοικίας, μετά την απομάκρυνση της Αρετής, παρά τις αντιρρήσεις του Θανάση.

Έρχεται από την Αυστραλία ο θεός του Χρήστου, ο Στέργιος, ένας πάμπλουτος εβδομηντάρης, που έχει λίγους μήνες ζωής και την πρόθεση να αφήσει την περιουσία του στον αγαπημένο του ανιψιό, τον Χρήστο. Όμως υπάρχει ένα πρόβλημα: έχει ήδη αποκληρώσει έναν άλλο ανιψιό, επειδή ανακάλυψε ότι είναι γκέι. Έτσι, ο Χρήστος και ο Μάρκος το παίζουν φίλοι, που απλώς συγκατοικούν. Ο θεός που θέλει να αποκαταστήσει τον ανιψιό του, του συστήνει την Αντζελα, την κόρη του συνεταίρου του. Ο Χρήστος αρχίζει να βγαίνει με την Αντζελα και ο Μάρκος αρχίζει να ζηλεύει. Τα πράγματα θα μπλεχτούν ακόμα περισσότερο όταν η Αντζελα αρχίζει να ερωτεύεται τον Χρήστο. Η Παναγιώτα όταν βλέπει τον Στέργιο τον φλερτάρει και ο θεός της κάνει πρόταση γάμου.

Η Ελένη αποφασίζει να πάρει μέρος σε έναν διαγωνισμό στίχου, στον οποίο συμμετέχει και ο Μάρκος. Το τραγούδι της Ελένης έρχεται πρώτο και το τραγούδι του Μάρκου δεύτερο. Ο Μάρκος αποφασίζει να βρει ποια του έκλεψε τη νίκη μέσα από τα χέρια, αγνοώντας βέβαια ότι είναι η Ελένη με ψευδώνυμο. Ο Τάκης βρίσκει στο σούπερ μάρκετ ένα κοριτσάκι μόνο του χωρίς τους γονείς του. Αποφασίζει να καλέσει την αστυνομία, όταν έρχεται τρομαγμένη η νταντά του παιδιού που το έψαχνε. Ο Τάκης όμως, έχει ήδη γοητευτεί από τη μικρή που του ξύπνησε για πρώτη φορά το πατρικό ένστικτο. Ο Θανάσης ψάχνει να βρει ενοικιαστές για το 2B ώσπου μια κυρία γλιστράει, λόγω βροχής, έξω από την Πολυκατοικία. Ο Θανάσης της δίνει τις πρώτες βοήθειες και ο άντρας της, που έρχεται να την πάρει, δείχνει ενδιαφέρον για το ανοίκιαστο διαμέρισμα. Ο Θανάσης, που τους έχει ήδη συμπαθήσει, τους το νοικιάζει. Τέλος, ο θεός Στέργιος ερωτεύεται μια φυσιοθεραπεύτρια και παρατάει την Παναγιώτα. Η

Παναγιώτα, πάνω στο θυμό της, του αποκαλύπτει ότι ο Χρήστος είναι γκέι, αλλά ο θεός δεν ενδιαφέρεται πλέον καθώς είναι ερωτευμένος.

Η οικογένεια Σκρέκη, που είναι οι νέοι ένοικοι της πολυκατοικίας, παρουσιάζουν μια ψεύτικη ταυτότητα καταγωγής παριστάνοντας τους Ιταλούς αριστοκράτες, κρύβοντας το γεγονός ότι είναι Αλβανοί. Ο Τάκης θέλει να γίνει πατέρας και προσπαθεί να βρει τρόπο να το πει στη Λουκία. Η Λουκία φοβάται να προχωρήσει, επειδή στην οικογένειά της υπάρχει ιστορικό επιλόχειας κατάθλιψης. Παράλληλα ξεσπάει πόλεμος μεταξύ Ελένης και Μάρκου, όταν ο δεύτερος ανακαλύπτει ότι στον διαγωνισμό στίχου το πρώτο βραβείο το κέρδισε η Ελένη.

Ο Τάκης συνεχίζει τις προσπάθειές του να πείσει τη Λουκία να κάνουν παιδί αλλά η Λουκία αντιστέκεται, ειδικά τώρα που προσλαμβάνεται ως στέλεχος σε μεγάλη εταιρεία. Ο Τάκης, προβληματισμένος, ζητάει τη βοήθεια των υπόλοιπων ενοίκων, όμως όλες οι προσπάθειες αποτυγχάνουν και η Λουκία παραδέχεται ότι δεν έχει το μητρικό φίλτρο. Ο Μάρκος πιάνει δουλειά σε περιοδικό. Αγχωμένος με τη νέα του στήλη, παραμελεί εντελώς τις δουλειές του σπιτιού, τις οποίες αναθέτει εξ ολοκλήρου στον Χρήστο. Ο Χρήστος δέχεται με χαρά να τις αναλάβει αλλά δεν τα καταφέρνει. Αγχωμένος προσπαθεί να "θάψει" την στήλη του Μάρκου ώστε να του δώσουν άλλη αρμοδιότητα στο περιοδικό. Ο Μάρκος όμως, το πληροφορείται και γίνεται έξαλλος με τα όσα έχει κάνει ο Χρήστος. Η Λουκία και ο Τάκης θέλουν και οι δύο πλέον να μπουν στη διαδικασία να κάνουν παιδί, κάτι που κάνει τον Τάκη πολύ ευτυχισμένο. Όμως, μια παλιά φίλη της Ελένης, η οποία έχει γεννήσει τρίδυμα, θα κάνει τη Λουκία να αναθεωρήσει και να αποφασίσει πως δεν είναι ακόμα έτοιμη να γίνει μάνα.

Η Ναταλί φιλοξενεί για λίγες μέρες ένα φίδι στην πολυκατοικία. Και όταν κάποια στιγμή το φίδι εξαφανίζεται, οι γείτονες τρέχουν πανικόβλητοι να το ξετρυπώσουν και μαζί με αυτό "μαθαίνουν και για την καταγωγή της οικογένειας Σκρέκη. Μετά την αποκάλυψη, η Μαργαρίτα, η Παναγιώτα και η Βασιλική έχουν ξενοφοβική στάση απέναντι στους ενοίκους από την Αλβανία. Γίνεται συνέλευση για το θέμα, όταν εμφανίζεται ο Τζοβάνι και τους λέει ότι αποφάσισαν να φύγουν. Δεν θα προλάβει όμως καθώς εισβάλλουν τρεις κουκουλοφόροι που πιάνουν όμηρους τους ενοίκους, έχοντας διάφορα κοινωνικά αιτήματα. Ο Θανάσης οργανώνει σχέδιο απελευθέρωσης, το οποίο αποτυγχάνει παταγωδώς, οι τρομοκράτες εξαγριώνονται και ετοιμάζονται να πυροβολήσουν τη Μαργαρίτα. Ο Τζοβάνι μπαίνει μπροστά να τη σώσει και τον γεμίζουν μπουγά! Τα όπλα των τρομοκρατών είναι όπλα του paintball, αλλά ο Τζοβάνι είναι πια ήρωας και τον παρακαλούν να μην φύγει.

Ένα βράδυ, ο Χρήστος και ο Μάρκος σώζουν έναν περίεργο τύπο, που δέχεται επίθεση από αγνώστους και τον φιλοξενούν στο διαμέρισμά τους. Ο τύπος αποδεικνύεται ότι είναι αφεντικό του υποκόσμου και ζητά καταφύγιο σπίτι τους, στην ουσία όμως, το απαιτεί. Κι ενώ με τις γνωριμίες και τις διασυνδέσεις του λύνει όλα τα προβλήματα του Μάρκου και του Χρήστου, ταυτόχρονα τους υποχρεώνει να γίνουν συνεργάτες του. Ο νονός της νύχτας, Πανταζής, ζητάει από τον Μάρκο και τον Χρήστο να μάθουν καλούς τρόπους στον βοήθό του, Παρασκευά. Ο Μάρκος και ο Χρήστος αναλαμβάνουν την εκπαίδευση του Παρασκευά όμως ο Πανταζής εκνευρίζεται επειδή πλέον ο Παρασκευάς είναι «πολύ ρομαντικός».

Παράλληλα, ο Τάκης ενημερώνεται από την εκδοτική του εταιρεία ότι το ΤΣΑΚ ΜΠΑΜ θα κυκλοφορήσει και σε video game. Τάκης, Πέτρος και Τζίμης ενθουσιάζονται με την ιδέα και αρχίζουν αμέσως να παίζουν τη δοκιμαστική έκδοση του παιχνιδιού για να εντοπίσουν τυχόν λάθη. Η 24ωρη ενασχόληση του Τάκη όμως, με το παιχνίδι θα κάνει τη Λουκία να πιστέψει πως ο αγαπημένος της άρχισε πάλι τους παλιμπαιδισμούς και την ανώριμη συμπεριφορά. Τέλος, ο Μάρκος και ο Χρήστος προσπαθούν απεγνωσμένα να βρουν τρόπο να απαλλαγούν από τον Πανταζή και τον Παρασκευά. Τα πράγματα όμως, είναι πολύ δύσκολα, ειδικά όταν ο Πανταζής αναθέτει στον Χρήστο άλλη μια δουλειά που έχει να κάνει με παράνομη είσοδο νεαρών Ρωσίδων στη χώρα.

Η Λουκία δέχεται πρόταση από μεγάλη εταιρεία να αναλάβει τη διεύθυνση marketing και προώθησης και παρά τις συμβουλές του Τάκη να αποφύγει διεθυντικές καρέκλες που τρίζουν με το παραμικρό, η Λουκία δέχεται. Δυστυχώς για τον Τάκη, σ' αυτή την εταιρεία υπάγεται ο εκδοτικός οίκος για τον οποίο εργάζεται. Κι έτσι η Λουκία γίνεται αφεντικό του Τάκη. Λουκία και Τάκης κάνουν μια συμφωνία. Να μη μεταφέρουν ποτέ στη δουλειά τη σχέση τους, να είναι δύο ξένοι όταν συναντιούνται στην εταιρεία. Ο γιος του Μάρκου, ο Υάκινθος, παθαίνει αναφυλαξία από χαλασμένο αυγό και ο Μάρκος παθαίνει πανικό. Ο Κωνσταντίνος τον συμβουλεύει να εγκαταστήσει κρυφά ένα κοτέτσι στην

ταράτσα της Πολυκατοικίας για να έχει τα αυγά της δικής του παραγωγής. Ο Μάρκος ακολουθεί τη συμβουλή μέχρι που κάποια στιγμή οι γείτονες ανακαλύπτουν το κρυφό κοτέτσι.

Η Ελένη, αποφασίζει να γνωρίσει τον Ντάνο, έναν λοχαγό που βλέπει σε παλιές φωτογραφίες του Μάρκου από τον στρατό. Η Ελένη ενθουσιάζεται μαζί του, αφού ο Ντάνος αποδεικνύεται «κλασικός άντρας, σταθερός, αγέρωχος, πατριώτης, ένα είδος υπό εξαφάνιση». Όταν όμως, ο Ντάνος έρθει πρόσωπο με πρόσωπο με το κουνούπι «τίγρης» όλα θα αλλάξουν, καθώς η συμπεριφορά του θα είναι η ακριβώς αντίθετη. Ο Τάκης δεν έχει παρουσιάσει για πολλούς μήνες καινούργια δουλειά στον εκδοτικό οίκο και ο πρόεδρος αναγκάζει τη Λουκία να του σπάσει το συμβόλαιο. Επιπλέον, ανακαλύπτει ένα νέο ταλέντο για να αντικαταστήσει τον Τάκη, τον Ντομένικο. Η Λουκία πιέζει τον Τάκη να ξαναβρεί τη φόρμα του ενώ ο Ντομένικο πιέζει τη Λουκία φλερτάρώντας την. Όλα δείχνουν πως ο Ντομένικο θα πάρει τελικά τη θέση του Τάκη μέχρι που ο Τάκης ανακαλύπτει ότι τα σχέδια του Ντομένικο είναι κλεμμένα.

Η Τζούλη και ο Τζοβάνι λαμβάνουν ένα δέμα από Αλβανία. Η Μαργαρίτα τους βλέπει τυχαία από το παράθυρο της κουζίνας να το ανοίγουν και νομίζει πως πρόκειται για ναρκωτικά. Στην πραγματικότητα πρόκειται για ρίγανη, που τους έχει στείλει η γιαγιά από την Αλβανία. Παράλληλα, ένας ανταγωνιστικός εκδοτικός οίκος θα προσεγγίσει τον Τάκη με ένα πολύ ελκυστικό συμβόλαιο. Το αφεντικό της Λουκίας πληροφορείται ότι ο Τάκης έχει και άλλες προτάσεις, και επειδή δεν θέλει με τίποτα να τον χάσει, της λέει να κάνει τα πάντα για να τον κρατήσει στο δικό τους εκδοτικό οίκο. Η σχέση του Κωνσταντίνου με τη Ναταλί έχει αρχίσει να τελματώνει. Κανένας όμως, από τους δύο δεν παίρνει απόφαση να δώσει ένα τέλος γιατί φοβάται μη στεναχωρήσει τον άλλο. Μέχρι που ένα πρωί χαλάει η πρίζα της Ελένης και ο Κωνσταντίνος καλείται να την φτιάξει, και καταλήγει σε ερωτικές περιπτώξεις με την Ελένη.

Το αφεντικό της Λουκίας και του Τάκη αυτοπροσκαλείται σε δείπνο στο σπίτι τους. Για να θολώσουν τα νερά η Λουκία κι ο Τάκης ζητάνε από την Ελένη και τον Κωνσταντίνο να υποδυθούν τους συντρόφους τους. Ο Βλαδίμηρος, ένα φοιτητής, φίλος του Κωνσταντίνου, έρχεται στην πολυκατοικία. Παρουσιάζεται ως βιοπαλαιστής, που εργάζεται νύχτα μέρα για να ολοκληρώσει τις σπουδές του και έτσι οι ένοικοι τον λυπούνται και του παραχωρούν τη γκαρσονιέρα με ευτελές ενοίκιο. Ο Βλαδίμηρος μεταμφιέζεται σε γυναίκα και προσφέρει υπηρεσίες αισθητικής περιποίησης και μασάζ με το όνομα Φιόνα. Οι ένοικοι θα ξετρελαθούν με τη Φιόνα και θα παραδοθούν στις θεραπευτικές της υπηρεσίες. Η κρυφή ερωτική σχέση του Κωνσταντίνου και της Ελένης αποκαλύπτεται από τις γιαγιάδες της πολυκατοικίας. Για να μην αποκαλύψουν τίποτα και μάθουν η Ναταλί και ο Θανάσης για την σχέση, κάνουν μια συμφωνία. Ο Κωνσταντίνος και η Ελένη θα πρέπει να τις υπηρετούν και να ικανοποιούν κάθε επιθυμία τους, μέχρι που μία σύμπτωση θα βάλει τέλος στα σχέδια των γιαγιάδων.

Ξαφνικά πεθαίνει ο Πρόεδρος του εκδοτικού οίκου που δουλεύει η Λουκία και τη διοίκηση αναλαμβάνει η χήρα Ηλέκτρα. Από τις πρώτες αποφάσεις που παίρνει η Ηλέκτρα είναι να διακόψει το συμβόλαιο του Τάκη ως μη παραγωγικού. Ο Τάκης γίνεται έξαλλος και όταν έρχεται στην εταιρεία για να πάρει την εξόφλησή του, πέφτει τυχαία πάνω στην Ηλέκτρα και τσακώνονται. Ο τσακωμός όμως, φέρνει και μια έλξη και έτσι η χήρα αλλάζει άποψη για τον Τάκη και του κάνει καινούργιο συμβόλαιο. Ο Κωνσταντίνος υπόσχεται στην Ελένη ότι θα πει στη Ναταλί να χωρίσουν, ώστε να πάνε επιτέλους να κρύβονται. Παράλληλα, η Ναταλί φλερτάρει με έναν συμφοιτητή της και του υπόσχεται και αυτή με τη σειρά της ότι θα πει στον Κωνσταντίνο να χωρίσουν για να είναι μαζί. Το πρόβλημα είναι ότι τόσο ο Κωνσταντίνος όσο και η Ναταλί διστάζουν να το πουν, για να μην πληγώσει ο ένας τον άλλο. Τελικά, και εν μέσω πιέσεων από τους γονείς της Ναταλί για να παντρευτούν, το λένε ο ένας στον άλλο ταυτόχρονα.

Η Ηλέκτρα ζητάει από τον Τάκη να συναντηθούν, εκτός εταιρείας, για σοβαρό λόγο. Στη συνάντηση, τον ρωτάει λεπτομέρειες για την προσωπική του ζωή, εκείνος της λέει ότι είναι μόνος του, χωρίς σχέση, και τότε η Ηλέκτρα του αναθέτει νέες αυξημένες αρμοδιότητες που απαιτούν περισσότερες ώρες εργασίας. Στην πολυκατοικία, όλοι υποψιάζονται ότι η χήρα φλερτάρει τον Τάκη. Όλοι εκτός της Λουκίας. Μέχρι που η Ηλέκτρα καλεί και τη Λουκία για να μιλήσουν και, σαν φίλες, της εξομολογείται πόσο ερωτευμένη είναι με τον Τάκη. Παράλληλα, η Ηλέκτρα αποφασίζει να πουλήσει τον εκδοτικό οίκο. Πανικός και αγωνία σε όλο το προσωπικό της εταιρείας, οι οποίοι ζητούν από τον Τάκη να κάνει τα γλυκά μάτια στην Ηλέκτρα για να της αλλάξει γνώμη. Η Λουκία, φυσικά, φρικόρει με τη σκέψη αλλά

για να μην “καρφωθεί” στους συναδέλφους της, συμφωνεί και αυτή με το σχέδιο αποπλάνησης της Ηλέκτρας.

Μετά την αναπάντεχη επιτυχία του ρόλου του στην καθημερινή σειρά, ο Μάρκος έχει αρχίσει να αποκτά φαν κλαμπ από νεαρές θαυμάστριες και για να μην τις χάσει, αποφασίζει να κρύψει ότι είναι γκέι. Όταν όμως μία θαυμάστρια αρχίζει να τον πολιορκεί στενά, τα πράγματα δυσκολεύουν. Ταυτόχρονα, του προτείνουν έναν γκέι ρόλο σε μια ταινία. Αγχωμένος, ο Μάρκος προσπαθεί να παίζει σαν στρέιτ, ώσπου ένα κακόβουλο σχόλιο τον εκνευρίζει και τον αναγκάζει να αποκαλύψει την σεξουαλικότητα του. Η Ναταλί ερωτεύεται τον γοητευτικό Στέφανο, τον γιο του ψιλικατζή της γειτονιάς. Το ίδιο όμως παθαίνει και η Ρομίνα. Η Ναταλί πείθει τον Θανάση να νοικιάσουν τη γκαρσονιέρα στον Στέφανο και η Ρομίνα πείθει τον Τζοβάνι να του την βάλει. Έτσι, ο Στέφανος εγκαθίσταται στην πολυκατοικία και βγαίνει ταυτόχρονα και με τα δύο κορίτσια, χωρίς η μία να ξέρει για την άλλη. Ο Τάκης προσπαθεί να διορθώσει το χοντρό ψέμα που είπε στην Ηλέκτρα λέγοντάς της ότι πάσχει από μανιοκατάθλιψη. Η Ηλέκτρα δεν τον πιστεύει και τότε ο Τάκης παρουσιάζει τον Θανάση ως ειδικό ψυχίατρο. Η Ηλέκτρα πειθεται ώσπου, μέσα από μια σύμπτωση, η αλήθεια για τον Τάκη και τη Λουκία θα μαθευτεί και η Ηλέκτρα θα τους απολύσει και τους δύο.

Η Ελένη βρίσκεται τυχαία σε ένα προποτζίδικο που γίνεται ληστεία. Για να την λυπηθούν οι ληστές και να την αφήσουν να φύγει, προσποιείται την άγαμη μητέρα που την περιμένει σπίτι το δύο μηνών μωράκι της. Η σκηνή καταγράφεται από το κύκλωμα του προποτζίδικου και παίζεται στα κανάλια. Αυτή τη σκηνή βλέπει ο Μανώλης, μετράει τους μήνες και συμπεραίνει ότι το παιδί είναι δικό του. Ως εκ τούτου, επιστρέφει στην Πολυκατοικία για να αναλάβει τις ευθύνες του ως πατέρα. Η Ναταλί και η Ρομίνα συνεχίζουν να κοντράρονται για τον Στέφανο.

Ο Τζοβάνι ψάχνει να βρει τρόπο να απαλλαγεί από τη ζήλεια του για την Τζούλη και η Ελένη του συστήνει έναν πολύ καλό βελονιστή που θεραπεύει τη ζήλεια. Ο Τζοβάνι ακολουθεί πιστά τη θεραπεία και μετά από λίγο όντως θεραπεύεται! Η Τζούλη αρχικά χαιρέται με την πρόοδο του Τζοβάνι αλλά σιγά-σιγά καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο Τζοβάνι έχει γκόμενα. Για να τον κάνει να ζηλέψει ξανά, την πέφτει στον πρώτο άντρα που βρίσκεται μπροστά της. Και αυτός τυχαίνει να είναι ο Στέφανος, το αγόρι της κόρης της. Ο Μάρκος, που είναι πλέον επώνυμος ηθοποιός, καλείται να κλείσει αποκλειστικό συμβόλαιο με ένα μεγάλο κανάλι. Ο Χρήστος προσφέρεται να τον εκπροσωπήσει ως νομικός σύμβουλος για να κλείσει τη συμφωνία, όμως ο Μάρκος, ύστερα από προτροπή του Τάκη, επιλέγει άλλον δικηγόρο πιο ειδικό. Όταν ο Χρήστος το μαθαίνει, αντιμετωπίζει την κατάσταση ψύχραμα και λογικά. Λίγες μέρες αργότερα όμως, κατά την κρίσιμη διαπραγμάτευση, ο Μάρκος βλέπει απέναντί του τον καινούργιο νομικό σύμβουλο του καναλιού που δεν είναι άλλος από τον Χρήστο.

Η ελληνοπολωνή Καταρίνα Νόβακ Περιστέρη θα χτυπήσει την πόρτα του 3Α ζητώντας να δει τον Τάκη, που κατά τα λεγόμενά της είναι ο αδερφός που δεν γνώρισε ποτέ. Τέλος, ο Στέφανος δέχεται πιέσεις τόσο από τη Ναταλί όσο και από τη Ρομίνα να δημοσιοποιήσουν τη σχέση τους. Ο Στέφανος ψάχνει συνεχώς δικαιολογίες γιατί φοβάται την αντίδραση των κοριτσιών μόλις μάθουν ότι τα έχει και με τις δύο. Όταν όμως ο Τζοβάνι αρχίζει να υποπτεύεται ότι κάτι τρέχει με τον Στέφανο και την Τζούλη, η Ρομίνα θα αποκαλύψει τον κρυφό δεσμό της. Ο Τάκης, αν και αρχικά είχε αρνητική στάση απέναντι στην νέα του αδερφή, γίνεται πιο ανοιχτός προς εκείνη όταν ανακαλύπτει τα κοινά τους ενδιαφέροντα.

Ο Μάρκος έχει πρόταση να παίξει σε μια διαφήμιση για σαμπουάν κατά της πιτυρίδας. Κάνει πρόβα με τον Πέτρο και την Ελένη αλλά στο γύρισμα χάνει τα λόγια του και δεν μπορεί με τίποτα να φιλήσει τη συμπρωταγωνίστριά του. Ο διαφημιστής τσαντίζεται και δίνει τους ρόλους στον Πέτρο και την Ελένη. Η Ρομίνα υποψιάζεται ότι ο Στέφανος έχει πει ψέματα ότι έχει αρραβωνιαστικά στο Λονδίνο κι εκείνος για να την πείσει προσλαμβάνει μια ηθοποιό να υποδυθεί την αρραβωνιαστικιά του. Μόνο που η ηθοποιός είναι αυτή που θα έπαιζε στο διαφημιστικό μαζί με τον Μάρκο. Η απάτη αποκαλύπτεται και η Ρομίνα χωρίζει τον Στέφανο.

Ο Μάρκος ετοιμάζεται να κάνει διαφήμιση για αφρό ξυρίσματος. Παθιάζεται όμως, με το ποδοσφαιρικό τουρνουά που συμμετέχει η πολυκατοικία και κάνει υπερβολική προσπάθεια τόσο στην προπόνηση, όσο και στον αγώνα, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να τη χάσει. Ο Κωνσταντίνος αποφασίζει να γράψει μια επιστολή-καταγγελία για την ασυνειδησία των μεγάλων επιχειρήσεων, την παντελή έλλειψη ευαισθησίας απέναντι στον πλανήτη μας αλλά και την πλήρη καταστρατήγηση των κεκτημένων των εργαζομένων. Και εκεί που πιστεύει ότι κατάφερε να ξεμπροστιάσει το μεγάλο κεφάλαιο, θα δεχτεί

μία πρόταση συνεργασίας και θα τον βάλει ξαφνικά σε μεγάλο δίλημμα. Ο Κωνσταντίνος τελικά θα αποφασίσει πως είναι μια καλή ευκαιρία να χτυπήσει το σύστημα από μέσα και θα πει το «ναι».

Ο Στέφανος και η Ρομίνα, είναι και πάλι μαζί, και κλείνουν δύο μήνες και όσο κι αν θέλουν να γιορτάσουν με κάποια επισημότητα την επέτειο, οικονομικά δεν βγαίνουν. Παρόλα αυτά, ο Στέφανος την πηγαίνει σε ένα ακριβό εστιατόριο, της προσφέρει και όταν έρχεται η ώρα του λογαριασμού ρίχνει στο πιάτο του μια μύγα για να αποφύγουν να πληρώσουν. Το κόλπο δεν πιάνει, ο Στέφανος το σκάει τρέχοντας αλλά η Ρομίνα συλλαμβάνεται και οδηγείται στην κουζίνα. Εκεί θα γνωρίσει τον Ζαφίρ, έναν μετανάστη που δουλεύει στο εστιατόριο. Θα τον ερωτηθεί και θα χωρίσει τον Στέφανο για εκείνον.

Δίπλα στην Πολυκατοικία γίνονται εκσκαφές για ένα γκαράζ με αποτέλεσμα να εμφανιστούν ρωγμές στους τοίχους του κτηρίου. Οι γείτονες δεν ανησυχούν ιδιαίτερα αλλά καλού-κακού φωνάζουν ένα μηχανικό. Όταν όμως, εκείνος τους λέει ότι πρέπει να εγκαταλείψουν την πολυκατοικία, οι γείτονες τον φυλακίζουν στη σοφίτα μέχρι να αλλάξει γνώμη, θεωρώντας ότι είναι άνθρωπος του εργολάβου, του Παντελή. Ακόμα και όταν η Πολυκατοικία αρχίζει να γέρνει, οι γείτονες αρνούνται να την εγκαταλείψουν με αποτέλεσμα να γίνουν πρώτο θέμα στα δελτία ειδήσεων. Έτσι, ενημερώνεται ο Μανώλης στο χωριό, η αδελφή της Βασιλικής, η Μαίρη, ακόμα και η Αλίκη στην Αμερική. Κι έτσι όλοι επιστρέφουν συγκινημένοι να συμπαρασταθούν στους παλιούς τους φίλους. Παράλληλα, η Ελένη ετοιμάζεται να παντρευτεί τον Κωνσταντίνο, όμως τότε εμφανίζεται πάλι ο Μανώλης. Ο Κωνσταντίνος ανησυχεί για την παρουσία του αλλά, παριστάνοντας τον άνετο, τον καλεί στο γάμο. Ο Μανώλης προσπαθεί να το αποφύγει αλλά, θέλοντας κι αυτός να κάνει τον άνετο, δέχεται να πάει στον γάμο. Ο Τζοβάνι, καθώς τελευταία οι δουλειές του δεν πάνε καλά, σχεδιάζει να επιστρέψουν στην Αλβανία όπου η οικοδομή έχει άνθηση. Η Τζούλη όμως, σχεδιάζει να ανοίξει τη δική της επιχείρηση στην Ελλάδα. Στα σχέδια του Τζοβάνι αντιδρά και η Ρομίνα, που θέλει να μείνει στην Αθήνα με τον φίλο της. Η Λουκία, μετά από μια μεγάλη περίοδο ανεργίας, βρίσκει δουλειά στην Ισπανία, όμως ο Τάκης προσπαθεί να την αποτρέψει. Το ζευγάρι μαλώνει, όμως θα τους φέρει κοντά η αποκάλυψη ότι η Λουκία είναι έγκυος. Στον γάμο της Ελένης και του Κωνσταντίνου, ο Μανώλης θα κάνει μία τελευταία προσπάθεια να πείσει την Ελένη να φύγει μαζί του, και θα τα καταφέρει. Τελικά η πολυκατοικία καταρρέει και μια καινούρια ξεκινάει να χτίζεται στην θέση της.